

GORENJSKI GLAS

Leto XIII — št. 17 — CENA 5 din

Kranj, petek, 2. marca 1990

Jeseničani danes z Medveščakom

Jesenice, 2. marca - Čeprav Jeseničani vztrajajo, da so nekateri igralci Medveščaka iz Zagreba nepravilno registrirani in je zato prvenstvo neregularno, je upravni odbor HK Jesenice sklenil, da bo predvsem zaradi interesa občinstva jeseniško moštvo igralo finale tekme z Medveščakom Gortnom. Vendar Jeseničani vztrajajo, da se nepravilnosti razrešijo in odgovorni kaznujejo. Danes ob 18. bo tako na Jesenicah druga tekma Jesenic z Medveščakom. Prvo tekmo v torek v Zagrebu so dobili Zagrebčani s 6 : 3. Danes se obeta veliki dvoboj nedvomno najboljših hokejskih moštev v Jugoslaviji. Navijači Jesenic, vabljeni. Navijajte hrupno, vendar športno.

J. K.

Najbolj zbegani so volilci

Kdor je količaj spremil nastajanje nove slovenske volilne zakonodaje, se ni mogel znebiti viša, da predvolilni čas ne bo samo čas volilnega obdelovanja, taklike, bolj ali manj javnih iger, ampak tudi čas nejasnosti. Volilne komisije, od republike navzdol, so zanesljivo sedaj organi, na katere prihaja največ vprašanju, pripombe in tudi pritiskov. Najbolj svež primer so zbori volilcev, ki jih skliceujejo te dni. Volilni zakon sicer dolca, kdo jih sklice in kakšna so pravila igre, vendar se je dogajalo, da so jih sklicevale posamezne politične stranke, da se na zborih zapleta pri sprejemanju list, pri kandidiranju in vpisovanju dodatnih kandidatov, pri ugotavljanju večine, agitacija za posamezne liste in kandidate pa se marsikje spreminja v groba, tudi osebna obračunavanja. Ob predsedniškem kandidatu Demosa Pučniku, ki se pojavlja na zborih volilcev, ljudje sprašujejo, kje je Kučan. Ali je to napaka njegovega volilnega štaba ali takтика, da bo prišel direktno na volitve, brez obravnavne na zborih, ta hip sicer ni najpomembnejše. Dejstvo je, da to ljudi bega in povečuje zapletenost že sicer zapletenih volitev. Ko je nastala volilna zakonodaja in se vmes že prilagajala, kar je prav, so bili ugovori zoper zbole volilcev, načine kandidiranja po večinskem sistemu, da bi pač o kandidatih lahko razpravljali tudi tisti, ki niso strankarsko opredeljeni. V teh dneh se zbori marsikje izrojevajo in je resno vprašanje njihove nadaljnje funkcije.

je, da bi za predstavitev volilnih programov zadostovali predvolilni zbori strank, njihova lastna propaganda in nastopi v sredstvih javnega obveščanja. Upajmo, da na prihodnjih volitvah ne bomo več volili v tri zbole, ampak v enega, kar bi volilne postopke poenostavilo, kar uporabljajo države razvite parlamentarne demokracije.

Zbori volilcev, tako sem prepričan, ta hip niso realni barometer volilnega opredeljevanja ljudi, čeprav se na njih tudi dobivajo ali zgubljajo točke. Ker so si programi vsaj v osnovah precej podobni in najdeš razlike samo ob manj pomembnih stvarih (le te pa v parlamentarnih demokracijah ponavadi na volitvah odločajo), prav tako pa so pozicije (levica, sredina, desnica) precej zmudene v primerjavi z drugimi državami, volilci sprašujejo, kakšna je sploh razlika med glavnimi akterji volilnega boja, prav tako pa se stališča do posameznih problemov menjajo. Vsi govorijo o konfederaciji in v njenem smislu razumejo suverenost Slovenije, manj pa je zahtev po odcepitvi. Takatiziranje je razumljivo, vendar pa takatiziranje, kot je v eni zadnjih številki Dela zapisal Matevž Krivic, ne sme biti igra z volilci, še manj pa s ključnimi vprašanjemi slovenskega bivanja in obstoja. Tu pa mora imeti volilni spopad svojo razumno mejo.

J. Košnjek

Obremenitev gospodarstva je prehuda

Bo sindikat predlagal opozorilno stavko?

Škofja Loka, 1. marca - Vprašanje je sicer, ali je ravno sindikat tistih poklican, ki naj bi najbolj glasno protestiral proti obremenitvam gospodarstva - najbrž je to predvsem stvar izvrinega sveta, skupščine, Gospodarske zbornice, ki so si na tačni poti že večkrat obrusili pete - vendar spričo zagnanosti, ki jo v svojih protestnih namerah kaže škofjeloški sindikat, trdno odločen, da tudi na ta način skuša zaščititi interese delavcev, njegovo početje velja podpreti.

O usodi javnega protesta proti prevelikim obremenitvam gospodarstva, zlasti republiškim in zveznim apetitom, ki so ga pred meseci naslovili iz škofjeloškega sindikata na republiko skupščino, vladu in Gospodarsko zbornico, je včeraj razpravljalo predsedstvo občinskega sindikata. Ugotovilo je, da na protest ni bilo pravega odziva, da so reagirali le v republiškem sindikatu, kjer pa so v boju proti nenehno rastoti denarni gražljivosti republiških in zveznih aparatorov ravno tukov nemenočni. Zdi se namreč, da so vsi poskusili "dvobojev" bob na steno.

Vendar trmasti škofjeloški sindikalisti kljub temu ne nameravajo odnehati. Če njihovih zahtev nihče ne bo vzel resno, razmišljajo celo o tem, da bi na perec problem siromašenja gospodarstva opozorili z enourno stavko vseh delavcev. Pobuda zanje je prišla iz LTH, vendar bodo o njej glasovali tudi v drugih delovnih kolektivih, saj je navsezadnje zelo umestno vprašanje, kdo bo plačal uro zamujenega dela. V tovarnah se škoda zaradi nedela pač drugače presteva kot, denimo, v šolah.

H. Jelovčan

Svetovno prvenstvo novinarjev smučarjev

Šiniku zmaga tudi v kombinaciji

Nagano, 1. marca - Z Japonske, s 36. svetovnega smučarskega prvenstva poklicnih novinarjev, se je oglasil član jugoslovanske reprezentance, naš fotoreporter Gorazd Šinik. Po zmagi v veleslalomu v slalomu ni imel sreče. V prvem vožnji je naredil hudo napako, zgubil na času in se ni uvrstil v drugo vožnjo 30. najboljših. Ker pa je dobro tekel, bil 14., je zmagal v kombinaciji veleslaloma in teka. Gorazd se prihodnji teden tako vrača domov z dvema kolajnama. Najuspešnejša udeleženka prvenstva pa je Marjeta Šoštarič z Dela. Zmagala je v veleslalomu, slalomu in kombinaciji.

J. K.

Javni shod za nabornike

Kot je pred dnevi ZSMS - liberalna stranka javno napovedala, pripravljajo, danes, v petek, 2. marca, ob 15. uri na Prešernovem trgu v Ljubljani javni shod, ki bo potekal pod naslovom "Protiv odhodu slovenskih nabornikov na Kosovo. Na shodu bodo govorili Jožef Školoč, Janez Sodažnik in Tone Anderlič.

V. B.

Poldnevni izlet za sladkorne bolnike

Društvo sladkrnih bolnikov Kranj vabi člane in svojce na poldnevni izlet v Avstrijo. Izlet bo v torek, 13. marca. Odhod bo ob 14.30 izpred hotela Creina. Prijava sprejema blagajničarka v čakalnici diabetične ambulante Zdravstvenega doma v Kranju, in sicer ob torkih, četrtekih in petkih od 8.30 do 12. ure.

V. B.

MILLE PIEDI

NAJMODERNEJŠI ITALIJANSKI ČEVLJI

- NEVERJETNE CENE
- NAJNOVEJŠI MODELI

BON

S KATERIM DOBITE
NA VSE, KAR KUPITE,
ŠE DODATEN POPUST

10 %

CELOVEC, PARADEISERGASSE 5 (CENTER)

Prava zima le na Voglu - Zaradi tretje zime brez snega so žičničarji v Sloveniji na kolenih, prenekateri ljubitelj smučanja pa je bil recimo med šolskimi počitnicami prikrajšan za načrtovani oddih oziroma dopust. Za Vogel je včasih veljalo, da mora imeti za smuk vsaj meter in več snega. Letos pa je kljub nekaj deset centimetrom najbolj oblegano smučišče.

- A. Ž. - Foto: F. Perdan

Namesto darila - mamograf

Na pobudo žensk in Ginekološko porodniškega oddelka Bolnišnice Jesenice letos sindikati po Gorenjskem spet trkajo na vse ljudi v delovnih kolektivih, naj se odrečejo razkošnim obdarovanjem in cvetju ob 8. marcu, temveč naj namesto tega denar darujejo v humanitarne namene. Teh možnosti je veliko, za eno prosi tudi jeseniška bolnišnica.

Pred 13 leti so namreč delavci v sindikatih na enak način izpeljali akcijo za posodobitev oddelka za zgodnje odkrivanje raka na dojkah. Takrat so na Jesenici kupili aparat mamograf. Rezultati in strokovni uspehi pri zgodnjem odkrivanju karcinoma dojke so precejšnji. Toda v desetletju tudi najusodobnejši aparat zastari. Za to desetletje pa je značilno še nekaj - pomanjkanje sredstev za naložbe v zdravstvu. Nekaj denarja za obnovo omenjenega centra za bolezni dojek v jeseniški bolnišnici je sicer že zbranega, veliko pa ga še manjka, zato prošnja sindikatom, kolektivom, delavkam... (vnaprejšnjo zahvalo in čestitkami za dan žena).

Nakazila lahko pošljete na na račun Splošne bolnice Jesenice: 51530-603-31205 (za mamograf).

D. Ž.

Vodovod od Kokre do Kranja

Kranj, 1. marca - Opredelitev, da se Kranj z okolico preskrbuje s pitno vodo predvsem iz gravitacijskih vodnih virov, je v skladu z družbenim planom občine od 1986. do 1990. leta narekovala poskusne meritve vodnih količin na območju predvidenega drenažnega zajetja Kokre. Meritve so pokazale, da zajetja dajejo okrog 150 sekundnih litrov vode, z dodatnimi zajetji pa še približno toliko. Osnutek lokacijskega načrta tako glede zajetij kot gradnje vodovoda je izvršni svet kranjske občinske skupščine obravnaval že sredi julija lani, na zadnjih sejih minuli teden pa je ugotovil, da med javno razpravo ni bilo pripombe. Zato izvršni svet predlaga, da občinska skupščina sprejme odlok o lokacijskem načrtu za vodovod zajetja Kokre - Kranj.

A. Ž.

Priznanja krajevnim skupnostim

Ljubljana, 2. marca - Zvezna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije je za obdobje 1987/88 podelila petnajstim krajevnim skupnostim v Sloveniji, Donitu iz Medvod in petim posameznikom priznanja za uspehe pri razvoju in uveljavljanju krajevnih skupnosti. Priznanja bo danes opoldne podeli v sejni sobi Socialistične zveze v Ljubljani predsednik Socialistične zveze Slovenije Jože Smole. Z Gorenjsko so med dobitniki priznanj krajevne skupnosti Predvor in Voklo iz kranjske in Podljubelj iz tržiške občine.

A. Ž.

Kako odločen bo Tržič!

Zbori volilcev bodo v tem tednu vsakodnevni pojav. Triajst KS in Tržič bo potrjevalo in izbiralo predlagane kandidate. Za prvi val odločitev gre, ko naj bi vsi državljanji odločali o nadaljnji poti našega razvoja, tako na političnem, ekonomskem in socialnem področju.

Uradna politika v Sloveniji je svetu že priznala, da mora sestopiti z oblasti. Občani Tržiča se tako že srečujemo s prvimi »zametki« pluralnega odločanja. Do prve domokracije je še daleč. Vse svoboščine in pravice si bomo moraliboritati sami.

Postavlja se vprašanje, ali smo pripravljeni sprejeti nova pravila demokratičnega sporazumevanja in z njimi živeti. Ali smo v novih alternativnih strankah sposobni prepoznati sami sebe, medtem ko smo do sedaj ternali nad edino resnico v enostrankarskem sistemu. Počakajmo do uradne objave občinske volilne komisije. Takrat bomo videli, ali so se občani Tržič ponovno odločili po liniji najmanjšega odpora, po načelu: Odločitve prepustimo poklicanom!

Tone Kramarič
preds. SDZ OO Tržič

Podprimo kandidate DEMOSA za ZZD

Te dneve (od 27. februarja do 10. marca) bodo potekali po vseh podjetjih zbori volilcev za določanje kandidatov za zbere združenega dela (ZZD).

Politične organizacije: Slovenska demokratična zveza, Slovenska kmečka zveza, Slovenski krščanski demokrati, Soci-aldemokratska zveza Slovenije in Zeleni Slovenije, so kot DEMOS — Združena opozicija predlagale svoje kandidate za republiški in občinski ZZD.

Sklitelj zbera volilcev mora obvezno povedati, kdo je kandidate predlagal. DEMOS poziva vse zaposlene, naj na zborih volilcev na svojih delovnih mestih izrazijo podporo kandidatom DEMOS-a in s tem omogočijo mirem ter odločil premik v političnem življenu Slovenije.

DEMOS — Združena opozicija

Zbor volilcev v Sovodnju

Nedeljski zbor volilcev v Krajevni skupnosti Sovodenj je bil razmeroma dobro obiskan, saj zbor volilcev ali kot rečemo, zbor kranjanov ni bil sklican že nekaj let.

Glavna tema zbera so bile seveda bližnje volitve in predstavitev kandidatov posameznih strank. V drugem delu razprav na zboru je bila problematika v krajevni skupnosti. Govora je bilo o prosti, gospodarstvu in še kaj.

Zelo je izstopila razprava o dokončanju dobrega kilometra regionalne ceste Sovodenj — občinska meja, ki je še vedno ozka in ovinkasta in sedaj spomladi blatna, na dveh ali treh krajih nevarno udrtja, ki predvsem težkim tovornjakom grozi, da se prevrne v bližnji potok.

Že precej let je, ko so nam za to odgovorno obljubljali, da bo ta cesta zagotovo urejena. Dve leti nazaj so res kar trikrat pripeljali gradbene stroje. Prvič so nasuli gramoza v približni dolžini 500 metrov. Drugič so zabetonirali nov most čez potok in zamenjali menda zadnji leseni most na regionalnih cestah v Sloveniji in tretjič so na tistih 500 metrov položili asfalt.

Ostat je še približno kilometr ceste, ki bi pa menda v sporazumu z občino Škofja Loka morala zgraditi republiška skupnost za ceste. Na zboru so obsoledli tako dogovarjanje in obljube, ki se ponavljajo iz leta v leto. Oglasil se je občan in dejal, da bo organiziral blokado ceste in sicer tuk pred kolesarskim maratonom »Francijaw«, ki poteka prav po tej cesti vsako leto 22. julija, če se do takrat ne bo glede tega nič premaknilo. Nekateri so temu glasno pritrtili v podporo. Zahvalevali so tudi, da se to vnese v zapisnik zbera tako, da bodo odgovorni o tem obveščeni.

Kot nalašč so popoldne na drugem koncu, to je na tradicionalni pustni »laufarji« v Cerknem, v sodbi pustu sprejeli v program »pustne stranke« tudi obnovno tega dela ceste, pa čeprav je to na področju občine Škofja Loka. Rekli so, da bodo zbrali toliko denarja, da bodo ta del ceste prekrili z žametom, ker morajo v občini dajati denar za obnovno cest na Kosovu, kjer asfalt razrijejo tanki.

Končno je res čas, da se ta del ceste uredi, saj je bilo že zdavnaj rečeno in obljubljeno, da se bodo odgovorni v občini Škofja Loka za to potrudili, takoj ko bo občina Idrija asfalt potegnila do občinske meje. No, nekaj let je preteklo že tudi od takrat, ko so dela na cesti do občinske meje končana, mi pa se vedno rijemo pblatu na tem delu ceste, ki skorajda ceste ni več, da ne omenjam treh udorov, ki lahko povzročijo hudo nesrečo.

Ne čisto nazadnje bi tudi tako lahko pripsevali k razviti akciji minus 10.

J. Kalan

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofje Loke in Tržič

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za 1. trimesterje 100 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Žalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kulturna), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cvetko Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrično, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (državne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl Žlebir** (socialna politika, Tržič), **Dušan Humer** (sport), **Vince Bester** (mladinska, kulturna), **Franc Perdan** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moša Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oprščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Javna tribuna na Bledu

Piščeta pikajo kokljo

Bled, 28. februarja - Občinska konferenca Socialistične zveze Radovljica je v sredo pripravila v osnovni šoli na Bledu javno tribuno, na kateri sta sodelovala Viktor Žakelj, podpredsednik republike konference SZ, in Darja Lavtičar - Bebler, članica predsedstva slovenske SZ. Marko Bezjak, ki je eden od dveh kandidatov radovljiske SZ za predsednika občinske skupščine (drugi je Pavel Žerovnik), je povedal, za kaj se bo zavzemal, če bo ponovno izvoljen za predsednika, Brane Grohar pa je predstavil kandidatno listo SZ Radovljica za družbenopolitični zbor občinske skupščine.

Viktor Žakelj je za začetek slikovito pojasnil, kako je pri nas nastal strankski pluralizem: SZDL je na široko odprla dežnik in je bila kot koklja. Ko so se piščeta zvalila, so odšla v svet, zdaj pa kot samostojne stranke pikajo Socialistično zvezo, ki je kot dedič socialistične misli ohranila naziv socialistična. »Naš odnos do zgodovine mora biti pošten, popravimo krivice, kjer se jih da, sicer pa ne začenjamno nove revolucije,« je dejal Žakelj in se zavzel za trezen odnos do skupnega življence v Jugoslaviji, za odgovornost vsakega naroda za lastni in za skupni razvoj in za to, da bi se tudi v primeru, če bi po trezemu premisleku ugotovili, da skupno življenje nima perspektive, razslji dostojanstveno in civilizirano. »Kar zadeva naš odnos do Evrope, nočemo biti evforični. Zavedamo se, da za Evropo strahovito

zaostajamo in da bi bili, čeprav bili nas Evropa povabila, drugorazredni in na obroboju, zato zagovarjam stališče, da moramo izrabiti vse intelektualne in druge sposobnosti in se doma pripraviti za vstop v Evropo.«

Janez Konc, ki je v začetku spregovoril o delu blejske Socialistične zveze, je vprašal gosta, kakšna bo v novih razmerah vloga krajevne skupnosti. Na Bledu nameč že oživljajo ideje, da bi bil Bled spet svoja občina, tako kot je že bil pred 1961. letom. Darja Lavtičar - Bebler je dejala, da krajevne skupnosti doslej niso izpolnile vseh pričakovanj, predvsem zato, ker niso imele možnosti, in da je Socialistična zveza zato že dala pobudo republiški skupščini za sprejetje zakona, s katerim bi sistemsko zagotovili nujno financiranje. Kakšen bo novi komunalni sistem, bo več znano po tem, ko

bodo opravljeni poskusi v »ekperimentalnih občinah«, sicer pa naj bi pri oblikovanju občin veljalo temeljno načelo, da se morajo same preživljati in da jih ne bi smeli ustanavljati na silo.

Marko Bezjak, kandidat Socialistične zveze za predsednika občinske skupščine, je med drugim dejal, da se bo zavzemal za drugačen odnos do skupščine, za to, da bi dobili strokovni in odgovorni izvršni svet, in tudi za uvedbo samostojnega osebnega dela v družbenih dejavnostih, predvsem v zdravstvu in otroškem varstvu.

Na vprašanje, kaj meni o jugoslovanskem programu o Kosovu, je Viktor Žakelj odgovoril, da gre še za eno od iluzij, ki jo trosijo ljudem. Kosovski problem ni od včeraj, ampak ima že dolgo brado, ki se je najmanj v čas balkanskih vojn, sicer pa še daje v preteklost, zato tudi ni tako lahko rešljiv, kot nekateri misljijo. Na Kosovu ni mogoče dati vsega prav Albancem niti ne vsega Srbom in Črnomerncem. Na vprašanje, kaj meni o jugoslovanskem programu o Kosovu, je Viktor Žakelj odgovoril, da so si programi v 70 do 80 odstotki enaki, prav zato, ker vse vključujejo splošne civilizacijske pridobitve, kot so trg, pluralizem, človekovke pravice, pravna država itd., da pa je občutek o enakosti dokaj varljiv in da se bodo razlike kmalu pokazale, najbolj vidno pa v novem parlamentu. C. Zaplotnik

Konvencija ZKS - Stranke demokratične prenove na Jesenicah

Ne bomo se igrali z usodo naroda

Jesenice, 1. marca - Nosilec volilne liste za družbenopolitični zbor skupščine občine Jesenice je Igor Mežek. Za povezovanje z vsemi demokratičnimi zvezami in strankami ter za uresničevanje programa Jesenice danes, Jesenice jutri.

Po kulturnem programu pevskega zboru Vintgar z Blejske Dobrave se je minulo sredo v sejni dvorani skupščine občine Jesenice začela konvencija občinske stranke ZKS Stranke demokratične prenove. Član predsedstva CK ZKS - Stranke demokratične prenove Boris Muževič je v kratkem predstavljal program stranke, ki se končuje z besedami: »Ne bomo se igrali z usodo naroda.« Poudaril je, da kritičnemu človeku niso mar predvolilna spletkarjenja in tudi leporečje o demokraciji nič ne pomeni. V ZKS so za konfederativni sistem v Jugoslaviji kot za prvo izbiro, za demokratično ustavo in za povezovanje z vsemi demokratičnimi zvezami in strankami ter za spoštovanje strankarske demokracije. Za Kosovo je edini izhod v demokratičnem pogovoru, kajti terorizem poraja le nov terorizem. Delavci iz drugih republik imajo tako kot vsi pravico do svobodnega zdrževanja, prepovedati pa je treba pozive k sovražnosti in netenju nacionalnih strasti. Muževič je tudi posredoval mnenje volilnega štaba o tem, zakaj na zborih volilcev ni kanclature Milana Kučana. Dejal je, da so širje enakopravni na-

cini kandidiranja in stranka demokratične prenove se je odločila pač za drugačno kandidiranje.

Sekretar predsedstva občinskega komiteja Oto Kelih je predstavil volilni program Jesenice danes, Jesenice jutri, Igor Mežek iz Vratostalne pa volilno listo kandidatov za družbenopolitični zbor občine, na kateri je 26 kandidatov, povprečna starost pa je 41 let. Mežek je dejal, da v programu ni nesesar, kar na Jesenicah ne bi mogli uresničiti, vendar pa nam še vedno manjka znanja in podprtja duha. Demokracija sama ne bo odpirala novih delovnih mest, je pa to ključni problem jesenške občine. Občinske meje je treba odpreti za konkurenco, prav tako pa od-

preti pota racionalnosti in znamenu. Mežek je govoril tudi o ekoloških problemih, o nujnosti sočasne otvoritve predora in avtocesti skozi Jesenice ter o problematiki stanovanjskega gospodarstva. Pospeševati je treba razvoj malega gospodarstva in vzpostaviti nadzor nad trošenjem proračunskih sredstev.

Na konvenciji je Rina Klinarjeva, predsednica občinskega komiteja, predstavila kandidatno listo Gorenjske za republiški družbenopolitični zbor, kjer ima pet gorenjskih občin sedem delegatskih mest. Nosič je Emil Milan Pintar, na listi pa so Janez Bohorič, Mitja Žagar, Anton Gros, Rina Klinar, dr. Drago Petrič in dr. Danica Purg. Na radovljiski listi kandidatov ZKS-SDP za družbenopolitični zbor občinske skupščine pa je za zdaj 20 imen in dve rezervi: Janko Stušek, Alenka Boš - Vrabec, Peter Zupan, Stanka Zupan, Zdravko Silič, Minka Robič, Leopold Zonik, Eva Štravšek, Zvone Šolar, Vinko Golc, Jože Pogačnik, Andrej Šiljar, Janko Berlogar, Mladen Berginc, Janez Magdič, Bojan Terseglav, Rado Zupan, Janez Šolar, Anica Por, Anton Koncilia ter Marjana Rebernik in Gabrijel Pesjak.

D. Sedej

Konvencija radovljiske ZKS-SDP

Za volilce se bo treba potruditi

Radovljica, 27. februarja - Radovljiska ZKS - Stranka demokratične prenove je na torkovi predvolilni konvenciji sprejela volilni program, gorenjsko listo ZKS-SDP za družbenopolitični zbor republike skupščine in radovljisko listo ZKS-SDP za enak zbor občinske skupščine in izvolila Andreja Sodja z Jesenice za nepoklicnega izvršnega sekretarja občinskega komiteja ZKS-SDP Radovljica.

Borut Pahor, član predsedstva CK ZKS-SDP, je v nagovoru predvolilni konvenciji med drugim dejal, da je naše mesto le v Evropi, da je dobro gospodarjenje najboljši socialni program in da prvi odmevi kažejo, da volilni program ZKS-SDP ni slab in da mu je treba dati le dobre kadre. Sekretar občinskega komiteja ZKS-SDP Radovljica Janko Stušek je predstavil volilni program občinske organizacije na naslovom Za delo in življenje v novi konfederaciji, katerim se njeni kandidati med drugim zavzemajo za takojšnje zmanjšanje obremenitev gospodarstva, za razvoj podjetništva na vseh ravneh, tudi v zdravstvu, otroškem varstvu in socialnem skrbstvu, za vračilo lastnine, ki je bila odvzetna mimo predpisov in krivično, za to, da

nistrativni poti, ampak na terenu. Boris Bavdek, predsednik Medobčinskega sveta ZKS-SDP za Gorenjsko, je prav tako pritril, da gre za hudo politično napolje partiskske volilnega štaba in da je zdaj rešitev samo ena:

član ZKS-SDP morajo na zbor volilcev, tam pojasnjevati in pre-

pričevati ljudi. »Če bo Demos izrinil naše kandidate z liste, da bodo zbrati ustrezno število podpisov in jih po tej poti spraviti nazaj na listo,« je dejal Bavdek. Stanka Zupan je menila, da je pri vsem zapletu glavna napaka to, da komunistov ni na zboru volilcev, tam pojasnjevati in pre-

C. Zaplotnik

Volilni večer s Cirilom Zlobcem v Stražišču

Cilj nam je visoko posajen

Stražišče pri Kranju, 1. marca - Bolj in veliko več kot zgolj predvolilno zborovanje je v ponedeljek zvečer izvenel volilni, ali bolje rečeno kar kulturni večer s Cirilom Zlobcem, Ferdrom Rauterjem in Marjanom Gantarem, ki sta ga pripravila krajevna konferenca Socialistične zveze Stražišče in občinska konferenca SZ Kranj. Jasnog razjasnjevanje, na trenutku še posebej podprtzo iz nestrankarskega kulturnega pogleda, je dobri dve uri bogatilo sicer ne preveč napolnjeno dvorano Doma KS v Stražišču.

Na strogo odmerjeni visoki ravni kulturnega predvolilnega razmišljanja in dialoga je Ciril Zlobec, podpredsednik Republike konference Socialistične zveze Slovenije in kandidat Socialistične zveze za člana Predsedstva SRS govoril o časovnem in vsebinskem trenutku današnjega dogajanja. Ob dobrodošili, ki sta mu jo v imenu sklicatelja srečanja izrazila Alenka Bole - Vrabec, ko je povzela nekaj njegovih pesmi, in Aleksander Primc z nežnimi zvoki citer, je na koncu Ciril

Zlobec požel odobravanje ne-pozabnega večera.

Začel je z oceno, da smo že vsi skupaj malce utrujeni od te predvolilne plohe, vendar zaželeti smo si pač demokracije. In če so si programi vseh slovenskih strank ta trenutek podobni, primerjalno rečeno, kot jajce jajcu, pravzaprav ni nič ne-nadavnega. "Po enostranskih obdobju je nastopilo vrvenje, ko zdaj vsi ponujamo nekaj takšnega, kar je za vse sprejemljivo, žal pa ne vedno uresničljivo. Osebno gledam na to, da

nam je cilj visoko posajen. Vendar, kdor se z malim zadovolji, tudi srednjega nikoli ne doseže."

Dotaknil se je očitka strank, da je Socialistična zveza neiskrena, ker je podaljšana roka partije. V odgovoru je omenil sosednjo Italijo, ko so se stranke prav tako združevali in delile. Pri nas pa je potreba po strankah najprej vrgla na plan vodstva. "Intimna vrednota vsakega posameznika je, da se odloči. Zelo zmotno pa je etiketiranje, da je bila SZ podaljšana roka partije. Na terenu prav gotovo ne. Socialistična zveza je doživel svojo največjo notranjo spremembu prav po vaseh, na terenu." Zelo jednat in odkrit hkrati je bil v oceni, da je strankarstvo nekakšna zoprna zadeva. In njegovemu očitku ni moč oporekat, da smo Slovenci pripravljeni obsojati vse, po-

zabljam pa življenje, ki ga živimo. Tudi Cankar je reklo: Domovina, ti si kot vlačuga...

"Bojim se, da se Slovenci ne bi opredeliili v dva tabora, kot smo se v zgodovini že..." Svoje uvodno razmišljanje pa je končal z oceno trenutka časa, ko federacije ni več, ker jo je Srbija poščila, ko je Avnojska Jugoslavija samo še v knjigah in solah in ko se vsi obnašamo kot konfederacija. Največjo napako pa v tem trenutku delajo zvezne oblasti, ker ne priznajo sedanjega stanja - ko je Jugoslavija izrazito negativna konfederacija. "Vendar ne gre v tem trenutku razmišljati o odcepitvi. To je izredno resna zadeva. Moramo se zavedati, da smo Slovenci v prostoru Alpe-Jadran po dohodu ka hip vendar samo, in nič več, kot samo čistilci čevljev..."

A. Žalar

Predvolilni zbor kranjske ZKS, stranke demokratične prenove

Z dvema listama pred volilce

Kranj, 28. februarja - Pred volilce stopamo s svojim programom in ljudmi, program je odprt, pripravljen smo na programske koalicije, predvsem pa obljudljamo tisto, kar se bo dalo uresničiti in čez štiri leta preveriti, poudarja kranjska ZKS - stranka demokratične prenove.

Predsednik komiteja ZKS - stranke demokratične prenove Branko Mervič je povedal, da so za kandidatne liste zbrali 250 imen med komunisti in ne-komunisti in da bo kranjska stranka demokratične prenove z dvema listama sodelovala v vseh volilnih enotah kranjske občine. Aleksander Ravnikar, nosilec list ZKS za družbenopolitični zbor občinske skupščine pa je dejal, da so v programu postavke, ki so uresničljive in čez štiri leta preverljive. Na listah, na eni je 22, na drugi pa 23 imen, je deset žensk, najlažji kandidat je star 28, najstarejši pa 69 let, povprečna starost pa je 44 let. Dva sta doktorja znanosti, 23 jih ima visoko, 14 pa višjo izobrazbo. Volilni zbor je nagovoril tudi mag. Emil Milan Pintar, nosilec kandidatne liste 7. volilne enote s

sedem v Kranju za družbenopolitični zbor republike skupščine. Razen njega so na listi še Janez Bohorič, podpredsednik republike izvršnega sveta, Mitja Žagar, rojen na Jesenicah, zaposlen na CK ZKS, magister pravnih znanosti, Anton Gros, direktor Planike Kranj, Rina Klinar z Jesenic, vodja strokovne službe za družbene dejavnosti, dr. Drago Petrič iz Kranja, zdravnik specialist, in dr. Danica Purg, doktor znanosti, direktorica Centra za usposabljanje vodilnih delavcev na Brdu. Pintar je čestital h kranjskemu programu, ki je sestavljen z velikim znanjem in je moderen tudi za evropske razmere. Program oživi šele z ljudmi. Osnovno merilo za sestavo liste je strokovnost, ki je nam manjka, čeprav ne delamo slabše in manj kot v razvitem

Iz volilnega programa

V Evropo z nami je geslo volilnega programa kranjske ZKS - stranke demokratične prenove. Kaj obljubljajo komunisti: cenejšo državo in racionalnejšo upravo, 10 odstotno zmanjšanje vseh prispevkov, asfalt do vsake vasi v občini, rekonstrukcijo Smledniške, Savske, Škofjeloške in Partizanske ceste, zagotovitev kakovosten pitne vode, ureditev kanjona Kokre, spremenitev Trga revolucije v Mestni park, ureditev Majdičevega loga in Prešernovega gaja, nasprotovanje gradnji avtobusne postaje na predlagani lokaciji in velikemu naselju Britof - Voge, podpora družinskim kmetijam, zgraditev telovadnice pri Iskrini Šoli, ureditev koncertne dvorane in mladinskega centra v Delavskem domu, ureditev mesta, nanj obrame in več zaščite ter ukrepov za primer nesreč ljudi, stanovanje mladim družinam, skrajšanje vojaškega roka in služenje slovenskih fantov doma, manjši mirnodobski sestav JLA in TO, skladno s spremembami v Evropi.

svetu. Povprečna starost Pintarjeve liste je 44,8 let, skupno pa imajo 139 let šole. **Baldo Brijak** je na zboru predlagal določitev programov: Kranj je treba očistiti, ne le nesnage, ampak tudi melanholije, vsako prostorsko preurejanje morajo

narediti strokovnjaki ob sodelovanju javnosti, komunalna služba mora biti močnejša, strožje pa tudi kazni za kršilce, najde pa naj se tudi prostor za obeležja kranjskim pomembnim možem.

J. Košnjek

Za nadaljnji razvoj kraja, predvsem turizma

Socialistična zveza v Kranjski gori ima svoj program

Kranjska gora, 26. februarja - V prepolni dvorani hotela Razor v Kranjski gori sta predstavila program Socialistične zveze Slovenije predsednik republike konference SZS Jože Smole in Darja Lavičar - Bebler, članica izvršnega odbora SZS in kandidatka Gorenjske za družbenopolitični zbor skupščine SRS. Krajevni problemi.

Jože Smole je poudaril predvsem troje problemov naše stvarnosti: ekonomsko blokado, problematiko Kosova in nesprejemljivo težje, da bi obmejni pas razširili s 100 metrov na tisoč metrov. V socialistični stranki odločno zavračajo take rešitve, saj so v odločnem nasprotju s politiko odprtih meja in s civilizacijskimi prostori sodobnih družb. Se več: zavzemali se bodo za to, da bi se vojska sploh odstranila z meja. Darja Lavičar - Bebler je predstavila program socialistične stranke, ki se zavzemata za državo socialne pravici, v kateri morajo biti med drugim tudi upokojenci deležni poštenega plačila po vloženem delu. Socialistična zveza ne zahteva od

svojih članov, da izstopijo iz partije, če so njeni člani, v socialistični zvezi pa so odločno proti vsem nesprejemljivim načinom, ki se pojavljajo v nekaterih postopkih pred volitvami, predvsem proti premoči in preglasovanju.

Do tega zebra se je v kranjskogorskem krajevni konferenci 28 članov odločilo, da ostanejo v socialistični zvezi, sprejeli pa so tudi svoj program, predvsem program razreševanja nekaterih perečih krajevnih problemov. Socialistična zveza Kranjska gora je svoj program, ki temelji na trajnih prizadevanjih za demokratičen razvoj slovenske družbe, na zavzemanjem za pluralnost misli in ureditev civilne in pravne države sprejela

ma. Med devetimi programske točkami je tudi finančna pomoc društvin in organizacijam, ki bodo še pod okriljem SZ, pravočasno informiranje krajanov, kulturna dejavnost ter prostori za knjižnico, kinodvorano in društvo upokojencev, posebna skrb starejšim krajanom, pridobivanje članstva. Eden največjih problemov pa je nedvomno boljša oskrba kraja z vodo in po občinskih zagotovilih je zdaj za reševanje turizma ter možnosti uporabe Triglavskega naravnega parka in pospeševanje kmetijstva in kmečkega turizma.

D. Sedej

Ustanovni zbor krščanskih demokratov

Jesenice, 1. marca - V soboto, 3. marca, ob 18. uri bo v sejni dvorani skupščine občine Jesenice ustanovni zbor krščanskih demokratov za občino Jesenice. Krščansko demokratska zveza vabi na ustanovni zbor vse somišljenike in simpatizerje z Jesenic in okolice.

D. S.

STRANKARSKE NOVICE

Volilni zbor obrtnikov in delavcev zaposlenih pri obrtnikih!

V petek, 2. marca 1990, ob 17. uri bo v klubu hotela Transistor v Škofji Loki, volilni zbor obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev.

Na volilnem zboru se bodo predstavili evidentirani kandidati iz obrtniških vrst za Zbor združenega dela SO Škofja Loka in obenem predstavili tudi svoje programe. Izvedli bomo tudi glasovanje o evidentiranih kandidatih.

Da pa bi se obrtniki in pri njih zaposleni delavci lažje odločili, koga voliti 22. aprila 1990 v družbenopolitični zbor Skupščine občine Škofja Loka in Zbor občin Skupščine SRS, smo povabil predstavnike vseh strank, da predstavijo svoje programe in evidentirane kandidate za družbenopolitični zbor SO Škofja Loka in zbor občin Skupščine SRS.

Program Socialistične zveze Slovenije bo predstavil Viktor Žaker, program bivše Zveze komunistov - sedaj stranke demokratične prenove Vlado Klemencič in Ida Filipčič - Pečelin, program Zveze socialistične mladine Slovenije - liberalne stranke, Janez Kopač in Slavko Gaber, program strank združenih v Demos pa Alenka Lauko, Vincenc Demšar in Simon Jelevčan ter program SOPS - Slovenske obrtniške podjetniške stranke pa Rado Bergant.

Volilni zbor slovenskih krščanskih demokratov gorenjske in ustanovitev regionalnega odbora

Uvodno besedo bo imel Lojze Peterle, predsednik SKD in podpredsednik DEMOSa. Potrdili bomo listo gorenjskih kandidatov SKD za družbenopolitični zbor Slovenije. Kandidati bodo predstavili izhodišča za oblikovanje volilnega programa SKD za Gorenjsko.

Zbor bo v torek, 6. marca 1990, ob 18. uri v dvorani Skupščine občine Kranj. Vabljeni vsi gorenjski člani in vsi tisti, ki se želite včlaniti.

P. M.

Cestna afera

Demos - Združena opozicija Kranja organizira danes ob 18. uri v skupščinski dvorani občine Kranj okroglo mizo z načlom »Cestna afera«. Gostje: Igor Omerza, Igor Bavčar in Vinko Hafner, France Popit in Mitja Ribičič.

Zbor volilcev v Šenčurju

V petek, 2. marca, ob 19. uri bo v domu Kokrške čete v Šenčurju zbor volilcev, na katerem se bodo opredeljevali za kandidate za predsednika predsedstva SRS, člane predsedstva SRS, zbor občin skupščine SRS in zbor krajevnih skupnosti kranjske občine. Na zboru bodo govorili tudi o dograditvi telefonskega omrežja v krajevni skupnosti Šenčur.

S. Verbič
F. Kern

Zavračanje fundamentalizma

Branko Grims, predsednik SDSS za Gorenjsko na 1. kongresu SDSS v Ljubljani, 24. februarja: "Socialni demokrati zavračamo sleherni fundamentalizem, sleherno na ideologiji temeljčo skrajnost, ne glede na barvo ideologije, iz katere ta skrajnost izvira... Tudi pravica imeti oziroma ne imeti otroka je za nas izključno del človekovega intimnega sveta."

V. B.

Zbor socialnih demokratov

V nedeljo, 4. marca, ob 10. ure naprej v prostorih Kulturnega doma v Adergasu potekal občni zbor socialnih demokratov za cerkljansko območje. Na zbor vabijo vse člane in tiste, ki bi to radi postali.

V. B.

Javna objava kadrov in premoženja

Stranke, ki so že zastopane v DPZ, posedujejo znatno premoženje, imajo zaposlenih več ljudi in razpolagajo s sredstvi davkoklapčevalcev. V smislu demokratizacije političnega življenja in javnosti dela zgoraj navedene stranke zahtevajo javno objavo:

- kadrovske zasedbe in osebnih dohodkov funkcionarjev,
- prostorov s kvadraturo,
- stroškov dela za obdobje od 27. 12. 1989 do 30. 4. 1990 in seznam osnovnih sredstev večje vrednosti (računalniki, pisalni in drugi stroji, število telefonov in podobno).

DEMOS - Združena opozicija Kranja, predsednik Vitomir Gros

Loška predvolilna konvencija

Škofja Loka, 1. marca - V ponedeljek, 5. marca, ob 18. uri v predavalnici Šolskega centra Boris Zihrl v Škofji Loki predvolilna konvencija občinske organizacije ZKS - stranke demokratične prenove, na kateri bodo predstavili volilni program in kandidate za družbenopolitični zbor občinske in republike skupščine. Gosti na konvenciji bodo Emil Milan Pintar, kandidat za družbenopolitični zbor skupščine Slovenije, ter Polde Bibič in Borut Pahor, člana predsedstva centralnega komiteza ZKS - stranke demokratične prenove.

H. J.

Odgovorni ljudje v Alplesu pravijo:

Govorice o stečaju so izmišljene

Železniki, 1. marca - Poročali smo že, da je delavski svet Alplesa v ponedeljek imenoval novo začasno vodstvo podjetja, potem ko je prejšnje sredi februarja odstopilo. Kadrovske spremembe so spodbudili nezadovoljni delavci, ki jih po eni strani obilica naročil sili v dočatno, nadurno delo (dve soboti v mesecu, v posameznih ozkih grilih delo po 12 ur), po drugi strani pa januarska izplačila ne odgovarajo povečanim delovnim zahtevam. Vendar pa, kot je dejal (po sklepu ponedeljkovega delavskega sveta) odgovorni mož Alplesa za "stike z javnostjo" Andrej Rant, vodja splošnega sektorja, je splet okoliščin, ki so botrovale nezadovoljstvu delavcev, sirš.

Med drugim gre tudi za to, da je Alples prebogato organizirana firma, zlasti kar zadeva režijske službe. Krčenja so se lotili že septembra lani, prav zdaj pa s pomočjo Zavoda za zaposlovanje v Kranju pripravljajo kandidaturo za republiški denar za prekvalifikacijo približno 40 zaplenih, kajpak predvsem režijcev. In čeprav je dozdajšnji direktor Alplesa Stane Čadež še v ponedeljek zatrdir, da ničče iz Alplesa ne bo odpuščen, da je dela dovolj za vse, da pa se bodo nekateri pač morali lotiti drugega (proizvodnega) dela, kjer ljudi celo manjka, je (bil) strah, ki je sobroval sredi februarja sproženemu revolu (sicer brez prekinutive dela) očitno le pregloboko zasidran v prizadetih delavcih.

Po tovarni in zunaj nje se šušlja marsikaj, med drugim tudi to, da Alplesu grozi stečaj, likvidacija. Andrej Rant o tem pravi: »To je popolna dezinformacija. Podjetje ima res tudi likvidnostne težave, vendar imamo dela dovolj in ob doseganju planov za to trimesečje bi morali najhujše prebroditi.«

Stane Čadež, dosedanji direktor Alplesa: »V tovarni sem 23 let, osmo leto direktor, prej ko slej sem se nameraval umakniti. Za naslednika, novega direktorja, smo že več let "pripravljali" Petra Šmidu, ki je bil tudi v menedžerski šoli. Menim, da mu je treba pustiti čas, da v miru pripravi sanacijski program.«

Peter Smid, dipl. inž. lesarstva, vodja področja proizvodnje, od ponedeljka pa v. d.

direktorja: »Sanacijski program bom s svojo ekipo pripravil v začetku aprila. Zdaj še ne morem niti ne želim reči ničesar konkretnega.«

Sandi Bartol, predsednik škojeloških sindikatov: »Dogajanja v Alplesu spremjam, žal sindikat v njem ne deluje tako, kot bi jaz želel in kot bi kolektiv zaslužil, zato se občasno pojavitajo tudi razne neformalne skupine. Zdaj se v tovarni oblikuje novo, močnejše sindikalno vodstvo. V kratkem bomo imeli skupen sestanek z vodstvom podjetja, na katerem bomo terjali odpravo slabosti, med katerimi bi sam izpostavil predvsem nujno bolje zasedene nekatere vitalne vodstvene funkcije, kot kot trženje, finance, organizacija dela.«

Alples, ki ga je resno "pobralo" (enako kot sorodno industrijo v vsej Sloveniji) že pred štirimi, tremi leti, a ga vendarle ni "pobralo", ima vse možnosti, da premaga tudi sedanje težave, saj ima dela dovolj, novi program AL se dobro prodaja, izvoz raste po kvaliteti izdelkov, cehah in obsegom. Morda je tisto, kar kolektiv trenutno najbolj rabi, res samo motivacija, ki mu jo lahko da le novo vodstvo.

H. Jelovčan

Razmere v leški Verigi

Rešitve, ki ohranjajo ves program, niso realne

Radovljica, 27. februarja - Kratkoročni ukrepi, med katerimi je bil najpomembnejši odpredaja stanovanj novembra lani, je sicer ublažil likvidnostne probleme v leški Verigi, vendar pa bo treba še veliko naporov, da bo podjetje prebrodilo krizo in si tudi dolgoročno zagotovilo prihodnost. Kriza zahteva po mnenju komisije za spremljanje izvajanja sanacijskega programa Verige bolj odločno in radikalno vključevanje vodilnega, vodstvenega, strokovnega in operativnega kadra izvajanje kratkoročnih in priprava dolgoročnih ukrepov, okrepitev strokovnega kadra in preoblikovanje sedanjega sanacijskega programa, predvsem pa postavitev bolj jasnih razvojnih in poslovnih usmeritev. Komisija tudi meni, da ni razlogov in ovir, da ne bi prišlo do kadrovskih sprememb na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih in za to, da bi pristojni organi podjetja začeli reševati kadrovsko problematiko z javnimi razpisimi in z razgovori s primernimi kadri.

Težave v leški Verigi so se začele pred več leti. Čeprav je bilo že tedaj znano, da izvirajo iz "programskih, proizvodnih in tržnih neprilagodjenosti podjetja" (kot piše v poročilu), jih je bilo še mogoče reševati s kratkoročnimi ukrepi in tudi s pomočjo dobrohotne računovodske zakonodaje in s poceni družbenim denarjem. Serija sanacijskih programov, ki je poskušala izboljšati razmere na osnovi obstoječih proizvodnih programov, je sicer omogočila nadaljnje poslovanje (životlinje), vendar pa, kot kažejo analize, ni postavila izhodišče za dolgoročni napredok in raz-

voj. Ko je kriza v drugi polovici minulega leta z ukinitvijo "jugomenic", z visoko inflacijo in s srbsko blokado dosegla vrhunc, Verigi niso pomagali več niti kratkoročni ukrepi, zato se je odločila za prodajo stanovanj, s katero se je razbremeniila kratkoročni posojil in si pridobila nekaj časa za prehod od "mehkih" k bolj radikalnim ukrepom, ki naj bi ji prinesli dolgoročno perspektivo. V občini so tedaj oblikovali tudi posebno komisijo, ki naj bi spremljala izvajanje sanacijskih ukrepov.

Komisija, ki je med drugim vplivala tudi na bolj umirjeno

sodelovanje vodstva podjetij z družbenopolitičnimi organizacijami in s samoupravnimi organi, se je ukvarjala s kratkoročnimi in z dolgoročnimi ukrepi. Ker bi poslabšanje likvidnostnih razmer razvrednotilo vse dosedanje ukrepe in one, mogočilo tudi načrtovane, je komisija pri svojem delu posebej spremljala izvajanje kratkoročnih ukrepov, s katerimi naj bi ohranili in še izboljšali sedanjo likvidnost. Komisija ugotavlja, da se je v Verigi izboljšala tržna naravnost, da so analizirali kupce, zaostriли plačilne pogoje, začeli pospešeno izterjavati denar od dolžnikov in

Kot je dejal član komisije Stane Košnik na torkovi seji radovljškega izvršnega sveta, Veriga še nima celovitega dolgoročnega sanacijskega programa, in sicer tudi zato ne, ker še potekajo dogovori z zahodnonemškim poslovnim partnerjem in ker še nizana reorganizacija v Slovenskih železarnah.

namenjati več pozornosti obranju proizvodnje. Kar zadeva dolgoročno rešitev Verige, komisija ocenjuje, da rešitve, ki temeljijo na ohranjanju celotnega proizvodnega programa, polni zasedenosti obstoječih zmogljivosti in polni zaposlenosti, niso realne in da novi tržni pogoji zahtevajo preoblikovanje dolgoročne poslovne strategije.

C. Zaplotnik

Odgovor na srbsko blokado

Povračilni ukrepi "vredni" več kot milijardo dinarjev

Ljubljana, 26. februarja - Republiški sekretar za finance Rudi Šepič je s člani tega sekretariata na ponedeljkovi novinarski konferenci postregel s podatki, kaj pomenijo v zneskih povračilnih ukrepov, ki jih je zoper srbsko blokado pred nedavnim sprejel republiški izvršni svet. Če bo Srbija vztrajala pri blokadi vse leto, bo prikrajšana za nekaj več kot 1,1 milijarde dinarjev, kolikor naj bi sicer Slovenija prispevala za razvoj nerazvitega Kosova, za zvezni proračun ter za odpravo naravnih ujm v Srbiji.

Med povračilnimi ukrepi, za katere se je odločila Slovenija, je najpomembnejši ukrep, ki zadeva plačila v zvezni sklad za spodbujanje razvoja manj razvitih. Kot je znano, Slovenija od vsega denarja, ki ga prispeva v sklad, namenja 48 odstotkov za razvoj Kosova, približno četrino za Bosno in Hercegovino, nekaj manj kot 18 odstotkov za Makedonijo in domala 9 odstotkov za Črno goro. Po zdaj znanih podatkih o deležu Slovenije v družbenem proizvodu Jugoslavije bi jim moral za minilo leto plačati 555 milijonov konvertibilnih dinarjev. Doslej jim je plačala 202 milijona, po sklepu skupščine skladpa na naj bi jim do 27. marca letos poravnala se razliko, ki znaša 353 milijon dinarjev. Slovenski izvršni svet je že obvestil vodstvo Makedonije, Črne gore ter Bosne in Hercegovine, da bo v celoti poravnal lanske obveznosti do teh republik, čeprav težko v dogovorje-

Na vprašanje, kdaj bo Slovenija nehala s povračilnimi ukrepi, je Rudi Šepič odgovoril, da tedaj, ko bo srbske blokade konec. Kdaj je bo konec, bo ugotovila Slovenija, ki je tudi zdaj precej čakala, da bo Srbija popustila. Ker ni, se je odločila, da ne spoštuje nekatere zveznih predpisov in da dela po svoje.

nem roku (republiški sekretar za finance je že zaprosil zvezno ministrstvo, da bi rok za plačilo podaljšali za tri mesece), ne bo pa plačal 170 milijon dinarjev, kolikor naj bi Slovenija še za lani prispevala za spodbujanje razvoja v Srbiji – natančneje: na Kosovu. To pa ni edini ukrep, ki zadeva plačila v sklad za nerazvite. Slovenija se je odločila, da v sklad tudi letos ne bo vplačevala deleža za Srbijo. Ker je po sedanjih izračunih mesečni prispevek za spodbujanje razvoja na Kosovu 64,5 milijona dinarjev, to pomeni, da bi v primeru, če bodo srbska blokada in povračilni ukrepi trajali vse leto, Slovenija zadržala doma 774 milijon dinarjev. Kot je povedal republiški sekretar za finance Rudi Šepič, je slabost tega povračilnega ukrepa v tem, da denar razdeljuje med nerazvite sklad in da se lahko primeri, da bo del denarja, ki je namenjen za Makedonijo, Črno goro ter Bosno in Hercegovino dobila tudi Srbija oz. Kosovo. Če se bo to tudi dejansko zgodilo, bo Slovenija že naslednje predujme za spodbujanje razvoja manj razvitih nakazala neposredno republikam.

Drugi ukrep zadeva plačilo kotizacije za zvezni proračun. Slovenska vlada se je odločila, da bo letos plačala 15 odstotkov oz. 157 milijon dinarjev manj, kot bi sicer, ker je izračunala, da gre toliko del kotizacije v Srbijo za dopolnilno sredstva Kosovu, za posredovanje v gospodarstvu, za obresti v kmetijstvu, za regres za umetno gnojilo, za pokrivanje tečajnih razlik, za spodbujanje tehnološkega razvoja in za druge namene. Slovenija tudi ne bo plačala 218 milijon dinarjev, kolikor bi moralta letos in prihodnje leto prispevati na podlagi intervencivnega zakona Vojvodini za odpravo škode po neurju 1987. leta, ter 4,6 milijona dinarjev, kolikor naj bi bila njenja solidarnost letos in v prihodnjih letih do krajev Srbije, ki jih je predlani pri zadela povodenj.

C. Zaplotnik

Gorenjsko gospodarstvo

V primežu lastne nemoči in nove gospodarske politike

Kranj, 28. februarja - Izvajanje gospodarske reforme, protiinflacijskega programa in politike, ki jo je zvezna vlada sprejela ob koncu minulega leta, tudi na Gorenjskem kaže prave zobe: obseg industrijske proizvodnje se pospešeno zmanjšuje, vse manj je naročil, zaloge se povečujejo, izvoz, ki je zaradi podcenjenega tečaja dohodkovno vse manj zanima, ne more nadomestiti manjšega prodaje na domačem trgu, kjer se bo povraševanje zaradi zamrznjenih plač še zmanjšalo, tudi finančni rezultati poslovanja, ki bodo znani še v začetku aprila, brčas ne bodo najboljši. Presežki delovne sile so kot Damoklejev meč, ki visi nad gospodarstvom in družbo, ob tem pa tudi zasebno podjetništvo še vrliva upanja (za zaposlovanje), saj podatki kažejo, da 267 zasebnih podjetij, kolikor jih je bilo registriranih do februarja letos, zaposluje vsega 95 delavcev.

Kot smo slišali na sredini seji izvršilnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko, ki je v osrednjem točki dnevnega reda obravnaval gospodarske rezultate minulega leta in še posebej razvoj zasebnega podjetništva na Gorenjskem, so gorenjski podjetja lani naredila za pet odstotkov manj izdelkov kot leto prej, v primerjavi z letom 1986 pa kar 15 odstotkov manj. Čeprav nihče ne prisega na absolutno zanesljivost podatkov, je več kot očitno dejstvo, da gorenjska industrija (za razliko od slovenske) lani ni dosegla predlanske ravni in da je bilo največje zmanjšanje v panogah, ki so tudi sicer v največjih tečajih - v proizvodnji tekstilne preje in tkanic ter električnih strojev in naprav. Zaloge končnih izdelkov, ki so se začele junija lani spet povečevati, ne bi predstavljajo velikega problema za Gorenjsko, če se ne bi posebej počeval v štirih industrijskih panogah: v črni metalurgiji, so večje za 11 odstotkov, v proizvodnji električnih strojev in aparatorov za 29, v predelavi kavčuka za 39 in v živilski industriji za 61 odstotkov. Kar zadeva načelno zavednost, je mogoče sklepati, da je "razvojni dinar", ki je namenjen za gospodarsko prenovo, opogumil gorenjska podjetja, da so pripravila kakovostne razvojne programe in "pobrahal" domača šestino vsega zbranega denarja. Med 26 programi, za katere jim je uspelo pridobiti "razvojni dinar", je bilo enajst izvorno usmerjenih, devet za drobno gospodarstvo, štiri za inovacije... Čeprav so na Gorenjskem veliki ekološki problemi, pa nobena organizacija ni kandidirala za razvojna sredstva s programom za varstvo okolja. Devetnajst gorenjskih delovnih organizacij je lani dobilo od Skupnosti SR Slovenije za zaposlovanje denar za prekvalifikacijo in dodatno usposabljanje 4200 delavcev, vendar je bilo na seji izvršilnega odbora slišati, da ta sistem ni dober, ker omogoča tudi nenamensko porabo denarja. Lanski presežek 68 milijonov dolarjev v blagovni menjavi s tujino, povečanje skupnega in predvsem konvertibilnega izvoza, zmanjšanje kliničnega za več kot desetino vse večje delež konvertibilnega izvoza v skupnem izvozu za okrožjejo sliko o spodbudnih lanskih izvoznih rezultatih, sliko pa nekoliko kvarijo podatki o zmanjšanju izvoza v zadnjih dveh lanskih mesecih in vse slabši položaj izvoznikov zaradi nerealnega razmerja med marko in dinarjem.

Zasebno podjetništvo je v vzponu, vendar pa za zdaj še ne daje rezultatov, ki bi predstavljali tudi upanje za zaposlovanje presežkov delovne sile. Po podatkih sodišča je bilo na Gorenjskem do 1. februarja letos registriranih 267 zasebnih podjetij (družb z omejeno odgovornostjo), največ v kranjskih občinah (162) in najmanj v jesenški in tržiči (po osem), na vpis v sodni register pa čaka še približno 360 vlog. Med te registriranimi podjetji je le 73 proizvodnih, kar 81 naj bi se jih ukvarjalo s trgovino na drobno in na debelo, 74 pa s poslovnimi, finančnimi in tehničnimi storitvami. Po podatkih skupnosti pokojinskoga in invalidskega zavarovanja le 36 od 267 registriranih zasebnih podjetij na Gorenjskem zaposluje delavce in sicer skupno le 95. Štiri zasebna podjetja so lani ob tričetrtletju izkazala izgubo, samo tri so doslej zaprosila za bančno posojilo, veliko pa jih sploh še ni začelo z delom.

C. Zaplotnik

Slavko Kalan iz skupnosti za zaposlovanje: "Podjetja na Gorenjskem napovedujejo za letos 4056 tehničnih presežkov delavcev, od katerih naj bi jih nekaj razrežila sama, več kot polovico pa naj bi jih dobila skupnost za zaposlovanje. Ob toljšinem presežku delovne sile in številu brezposelnih bi morali določiti red, po katerem naj bi "izpraznil" delovno mesto (družbenem) podjetju in se kot zasebni podjetnik začel sam preživljati."

Jakob Piskernik, direktor Merkurja: "Ker so nekateri delavci ustanovili podjetja, ki so konkurenčna našemu, smo se odločili, da vse, ki imajo svoje podjetje, odpustimo. To je povsem skladno s poslovno moralno, še posebej zato, ker za zdaj še ni nikjer opredeljeno, kako začeti znamenje."

Viljem Žener, direktor Save: "Ko bomo v zasebnem podjetništvu vzpostavljali red, bomo morali paziti, da zasebne pobude ne bi zadušili, sicer se po strinjam, da sedenje na dveh stolih ne vodi nikam."

Edvard Jurjevec iz Gorenjskega tiska: "Zasebno podjetništvo je za zdaj opredeljeno tako, kot da smo se odločili, da družbeni sektor spravimo na tla. Ce ne bomo uredili davčnega sistema in sprejeli konkurenčnih klavzul, se bo to tudi zgodilo."

Bojan Urlep, predsednik izvršilnega odbora MGZ za Gorenjsko: "Eden od razlogov za množično ustanavljanje zasebnih podjetij je tudi zasluzkarstvo. Ker je ustanovitvena glavnica le dva tisoč dinarjev, nekateri racunajo, da bodo podjetje lahko kasneje dražje prodali."

Anton Gros, direktor Planike: "Naše gospodarstvo mora dobiti surove in druge materialne, potrebne za proizvodnjo, po enakih cenah kot v razvitem

PREJELI SMO

ODPRTO PISMO

Predsedniku IS SR Slovenije tov. Dušanu Šinigoju
Predsedniku IS SOb Kranj tov. Henriku Peternelju
Predsedniku RS ZSS tov. Mihi Ravniku

Delavci, neposredni ustvarjalci nove vrednosti, smo se znašli v skrajno nezavidljivem ekonomskem, socialnem in moralnem položaju, ko zaradi večkrat propadlih ekonomskih reform danes, v začetku leta 1990, ne moremo verjeti in zaupati v izboljšanje našega položaja. Ne moremo biti optimisti ob dejstvu, da so nas vodilne politične in poslovodne strukture po letu 1965 pripeljale v položaj, ko je v »izvenevropskih« cehah naš čisti osebni dohodek med 300 in 400 DEM. Višino osebnih dohodkov pogojujejo dejstva, da so poslovodne strukture vodile politiko, ki so delavce SR Slovenije pripeljale v položaj, ki ga je mogoče ponazoriti s tremi točkami:

- a) z višino sredstev za investicije na zaposlenega delavca, smo glede na branžo na 1. - 5. mestu v svetovnem merilu;
- b) po produktivnosti smo v povprečju glede na branžo na 40. - 60. mestu v svetovnem merilu;
- c) po višini osebnih dohodkov smo v povprečju glede na branžo na 100. - 120. mestu v svetovnem merilu.

Naša ugotovitev je, da že predolgo traja zaostrovanje pojmov gospodarjenja, ki povzroča tudi obremenjenost gospodarstva in njegovega ustvarjenega dohodka. Skupno število vseh tistih obremenitev, ki so v pristojnosti raznih organizacij in skupnosti, je resnično veliko, relativno majhno število pa je v pristojnosti občin.

Gospodarstvo občine Kranj ustvari bistveno višjo vrednost družbenega proizvoda oziroma narodnega dohodka na prebivalca kot v ostalih predelih SR Slovenije. Osebni dohodki pa so le minimalno višji od republiškega povprečja. Vzrok za to stanje lahko iščemo v zadržani in restrikтивni politiki delitve sredstev za osebne dohodke v občini glede na republiko, posebej se glede na ljubljanske občine. Izplačani osebni dohodki v občini Kranj v obdobju po letu 1980 so bili v povprečju le za 4 odstotke višji kot v republiki. Vrednost družbenega proizvoda v občini Kranj pa je bila v obdobju po letu 1980 za povprečno 35 odstotkov večja, kot v ostali SR Sloveniji na prebivalca.

V preteklih obdobjih se je življenje delavcev zreduciralo na osnovno socialno varnost oziroma minimum življenjskih potreb. Politika socialne varnosti se je zreducirala na vse večje skupine delavcev z nizkimi osebnimi dohodki. Slabi gospodarski rezultati so se socializirali v obliki posebnih socialnih pomoci, katerih osnovni namen je bilo preprečevanje širjenja delavskega nezadovoljstva. Cena dela ni bila podnjena ekonomskim zakonitostim in izkušnjam iz »gnilega kapitalizma«, niti ni bila pri delitvi sredstev za osebne dohodke upoštevana kategorija dela: PRODUKTIVNOST. Ta kategorija, ki jo kapitalizem upošteva, bi svoje mesto morala najti v sistemu delitve sredstev za osebne dohodke.

Osebni dohodki v občini Kranj in v SR Sloveniji naj se dvignejo na ustrezno raven povprečne slovenske produktivnosti, ki je za 50 odstotkov nižja od držav v EGS.

Zmanjša naj se tudi obremenjenost občinskih proračunov zaradi financiranja državnih organov, enako za SR Slovenijo in SFR Jugoslavijo.

Menimo, da je utemeljena naša zahteva, naj se vsi subjekti v SR Sloveniji enkrat za vselej prenehajo igrati z delavsko potrežljivostjo. Dovolj nam je laži, sprenevedanjem in licemernstva vseh subjektov in nesposobnih kadrov, ki so v preteklih 40 letih izmogzali fizične in intelektualne sposobnosti slovenskega naroda. Delavci ne moremo verjeti raznim bleferskim nastopom gospodarstvenikov in politikov, ki so povezani tudi s kapitalsko neopredeljenimi odnosi v družbah z omejeno odgovornostjo.

Delavcem danes vse strukture od političnih do poslovodnih grozijo z odpuščanjem, kot tehnološki in ekonomski presežek. Velikodušno ponujanje »odpravnin« ni nič drugega kot poskus legitimnega negiranja delavk in delavcev, ki so jih še do včeraj predvsem za svojo legitimacijsko osnovo, sedaj pa so jim odveč. Povedano drugače, na vrsti so množična odpuščanja delavk in delavcev v skoraj docela socialno dezorganizirnih razmerah.

Ob ugotovitvi, da ZAKON O PODJETIJAH ni usklajen z ustavo, zaradi uvajanja kapitalskih odnosov, ustavi SR Slovenije in SFRJ temeljita na viziji samoupravljanja in družbenih lastnin.

Menimo, da bi morali biti prvi tehnološki in ekonomski presežek iz vrst odgovornih vodilnih struktur, ker so v preteklih obdobjih vodili napačno gospodarsko politiko, ki je delavce pripeljala v zaostalost, podrejenost in neperspektivnost ter splošno revščino, ki se kaže v podatku, da že več kot 50 odstotkov družinskega proračuna dajemo za prehrano. V razvitem svetu razdajo za hrano 15 do 20 odstotkov družinskega proračuna. Vsi ostali podatki govorijo o naraščajoči revščini, ki se potrjuje v tem, da se socialne razlike poglabljajo.

Delavci ugotavljamo, da sita vrana lačni ne verjame. Sitne vrane pa so naše poslovodne, občinske in ostale strukture družbenopolitičnega življenja, ki do danes niso polagale računov za zgrešene naložbe in za zapravljanje denarja delavcev.

Zato naslavljamo na zgornje naslove apel, da ukrenejo vse potrebno, da se takoj prične z odpravljanjem vzrokov, ki delavce pelje v popolno revščino. Ti ukrepi v okviru podjetij, občine in celotne SR Slovenije morajo sloneti na naslednjih spremembah:

1. Pri politiki delitve dohodka se mora povečati ostanek dohodka za lastne potrebe, s katerim bomo zaposleni v podjetjih finančirali lasten razvoj in s tem povečali akumulacijsko sposobnost gospodarskih subjektov.
2. Znizati se morajo vsi davki iz osebnih dohodkov, ki niso v funkciji reproducije delovne sile in vse obveznosti iz bruto osebnih dohodkov na raven iz leta 1984.
3. Potrebno je zmanjšati sredstva, ki izhajajo iz naslova obvezno združenih sredstev iz čistega dohodka, kot so obveznosti za hitrejši razvoj manj razvitenih SR in SAP Kosova, in da se odstotek sredstev za te namene ne uravnava po vrednosti družbenega proizvoda na prebivalca v SR Sloveniji, ampak da se prilagodi odstotku prebivalstva na območju SR Slovenije. Del

zmanjšanih sredstev naj se nameni za revna in nerazvita območja v SR Sloveniji in tistem področjem, ki jih prizadenejo naravne ujme.

4. Od vseh organov v podjetjih in v širši družbeni skupnosti zahajevamo odpravo terminološkega izreka: »tehnološki in ekonomski presežek«, dokler se v SR Sloveniji ne ustvari vso pogoji za zaposlitev planiranih presežkov oziroma dokler se ne ustvari pogoji za osebno delo. Zato naj tudi RS ZSS prispeva svoje za ureditev razmer, ki bodo omogočile takšno zaposlovalno in davčno politiko, da bo vodila ljudi v enakost v bogastvu in ne v izpolnitve tako imenovanega socialističnega načela enakosti v revščini.

Družba naj predpiše mehanizem odhajanja iz podjetij, kajti tudi vloženih 15, 20, 30 let dela je določen kapitalski vložek, ki ga ni mogoče zanemariti. Pogoji in postopek odhoda iz tovarne ne moreta biti pravica samozvanih direktorjev, ki vidijo edino rešitev v odpuščanju, niso pa pripravljeni upoštevati ratificiranega mednarodnega pakta o ekonomskih in socialnih pravicah s strani SFRJ. Sindikat pa v teh dejavnostih poskušajo kompromitirati in diskvalificirati. Tovarne so zgrajene v 45 letni zgodovini nekega sistema, zato so last vseh delavev.

5. Delavci zahtevamo, da se začne postopek za odpravo družbenih razmer, ki vplivajo na slabšanje položaja delavskega razreda, kar potiska delavce v vedno hujši mezdnih odnos in v vedno večje padanje življenjske ravni. Siromaštvo v naših geografskih razmerah ne more postati naša družbena vrednota. Ne moremo pristajati na nadaljnje siromašenje, na negotovo in brezperspektivno prihodnost in zaostajanje za ostalim svetom. Delo mora postati enakovreden provodnji dejavnik.

6. Vprašujemo se, zakaj vsa odgovorna telesa v SR Sloveniji držijo krizem rok? Vsi ravnajo tako, kot so agresivni akterji današnjih družbenih razmer z jugovzhoda države pričakovali, in sicer: obotavljinost, anemičnost in neodločnost. Današnja Jugoslavija je boksarski ring, Slovenci pa smo v tem ringu nastopali, kot da je Jugoslavija debatni krožek. Organi izven SR Slovenije so nastopili z vso evforijo ob sprejemjanju ustavnih dopolnil, vrnili pa smo jim s strahopetnostjo ob srbskem bojkotu. Ekonomsko vojno je izvalo področje, ki je po ekonomskih zakonitostih klinično mrtvo in dosegla le 85 odstotkov vrednosti družbenega proizvoda, vendar jugoslovenskega povprečja.

Delavci zahtevamo, da organi SR Slovenije ne pristanejo na »socializacijo« vso dolga Srbije v nepovratni kredit, na kartu katerega igrajo akterji bojkota. Odpravi naj se tudi dogma o kolonizatorjev vlogi Slovencev v povojnih ekonomskih razmerjih v Jugoslaviji, kar je naloga vodilne politične strukture v SR Sloveniji.

Zaključek

Postopki za realizacijo zgornjih točk se morajo začeti že v predvolilnem obdobju. Za njihovo realizacijo so odgovorna skupščinska telesa in ostali organi v občini Kranj in SR Sloveniji.

Delavcem pri izboljšanju položaja ne pomagajo razne parole in sloganji politikov, v svojih programih pa imajo ti zelo malo konkretnih idej za odpravo katastrofalnega položaja delavcev in vsega slovenskega gospodarstva.

Delavci ugotavljamo, da smo bili v preteklih obdobjih subjekti izkoriscenja v imenu posameznikov, ki so obvladovali življenjski prostor s pritiski in raznimi manipulacijami.

Upričeno se sprašujemo, kdo koga kupuje in kdo koga prodaja? Ugotavljamo, da smo bili mnogokrat prodani, skoraj nikdar nagrajevani za delo.

SINDIKAT PODJETJA ŠTEVCEV SP ISKRA KIBERNETIKA

Podpisniki odprtrega pisma:

SINDIKAT PODJETJA MEHANIZMI LIPNICA
SINDIKAT PODJETJA ERO
SINDIKAT PODJETJA ORODJARNA
SINDIKAT PODJETJA VEGA
SINDIKAT PODJETJA STIKALA
SINDIKAT PODJETJA TSD
SINDIKAT PODJETJA INŽENIRING
SINDIKAT PODJETJA SSD
SINDIKAT PODJETJA VZDRŽEVANJE

STALIŠČE GLEDE PRENOVE PAVILJONA NOB V TRŽIČU

Na svojem sestanku 17. februarja 1990 smo predstavniki strank, povezanih v tržiški DEMOS, na podlagi članka »Paviljon NOB v Tržiču bodo temeljito prenovili«, ki je bil objavljen v Delu 14. februarja 1990, oblikovali svoje stališče in zahtevali, da ga obravnavata občinska skupščina.

Presenečeni smo ob zagotovitvi podpredsednika občinskega izvršnega sveta Marka Valjavca, ki zagotavlja, da bodo v spodnji dvorani uredili stalno zbirko dokumentov in fotografij iz obdobja NOB v občini pravzaprav celo te prenove.

Paviljon NOB, zlasti njegov zgornji prostor - galerija, je bil doslej namenjen različnim razstavam, spodnji prostor - dvora-

na, pa je bil pogosto prizorišče otvoritev razstav, literarnih večerov, glasbenih prireditev, predavanj itd.

Res je, da dvorana zaradi nizkršne izolacije ne ustrezajo in res je, da je paviljon potreben temeljito prenoviti, zato prenovo odločno podpiramo.

Toda v časih, ko odkrivamo doslej neznane žalostne resnice o NOB, ko ugotavljamo, da je šlo za državljansko vojno, ko spoznamo, kako črno-belo so nam jo prikazovali in ko govorimo o narodni spravi, bi ta zbirka sodila kvečjemu v muzej. Bolje bi bilo razmišljati o spremembah imena tega sicer kulturni menjenega objekta.

Ob vsem tem se vsiljuje tudi vprašanje, ali je stalna zbirka fotografi in dokumentov iz obdobja NOB v občini pravzaprav celo te prenove.

Mar to pomeni, da bi za nadaljevanje adaptacije šole v Tržiču, v letu dni je bil napravljen le izkop, v njej moralni urediti podobno zbirko NOB?

Za DEMOS - TRŽIČ Pavel Pazlar

S konference Socialistične zveze Tržič:

Navzočnost v krajevni skupnosti je njihova moč

Tržič, 28. februarja - Seja občinske konference Socialistične zveze Tržič je znova potrdila, da je prav ta organizacija tista, ki se je z dolgoletnim dobrim aktivnim delom vrsla v vse pore dela krajevnih skupnosti in se prav danes, ko so pred vratmi volitve, kaže da brez njenih aktivistov tudi v prihodnje ne bo šlo. Naslednji predsednik naj bo volenter.

Izredno bogata razprava se je razvila na uvodne misli predsednice občinske konference socialistične zveze Tržič Marice Praprotnik, na poročila in predlog statuta ter prenove Socialistične zveze. Člani konference so ugotovljali, da v krajevnih skupnostih vse bolj iščejo pomoči in nasvetov aktivistov Socialistične zveze pri organizaciji volitve, pri vseh prireditvah. Nobenemu delu se ne bodo odtegvali, so sklenili, kajti prav z delom bodo vedno znova dokazali, da je prav njihova organizacija tista, ki je danes ljudem najbližja. Bodo pa dali občinski upravi pobudo za spremembo in uskladitev občinskih odlokov, s katerimi je za posamezne naloge, ki so po novi ureditvi naloži občinskih upravnih organov, dosedaj pa je bila zanje zadolžena Socialistična zveza.

S strankami, ki se v Tržiču prav zdaj združujejo, bodo strppni, pravijo. Sploh hočejo učinkovati pomirjevalno. Poskrbeli bodo za svoje članstvo, čim več se bodo z ljudmi pogovarjali, hkrati pa se zavedajo, da preveč drezati ne smejo vanje. Naj se pa vsak odloči, kakor misli, da je prav. Brez članarine tudi pri njih ne bo šlo, menda naj bi vsak član letno prispeval 30 dinarjev. Prizadevali si bodo, da bi čim večji delež članarine ostal krajevni organizaciji. Resno pa se člani občinske konference zavzemajo, da bi naslednji predsednik Socialistične zveze Tržiča ne bil več profesionalni funkcionar in tudi sicer bodo razmisli o kadrovski racionalizaciji. Sestanek bodo prilagodili delovnemu času - ne bodo več sklicevani dopoldne.

Zbor volivev v Tržiču poteka po programu; Socialistična zveza je svoje kandidate predlagala v vseh trinajstih krajevnih skupnostih. Na konferenci pa so s tajnim glasovanjem potrdili listo kandidatov socialistične zveze za družbenopolitični zbor skupščine občine Tržič. Na njej so: Peter Belhar, st., veterinar, Marjan Dežman - Rado, dipl. ing., Bruno Godnov, dipl. oec., Metka Ivnik, med. sestra, Janez Jazbec, komerc., Rihard Jerebic, dipl. oec., Edvard Košnjek, ing. mat., Franc Markelj, komerc., Zvonka Pretnar, dipl. ing. soc., Vida Primožič, pravnica, Franc Primožič, gozd. tehnik, Franci Pungaršek, kem. tehnik, Anton Ručigaj, dipl. ing., Anton Stritih, str. tehnik in Jože Stučin, str. in papirni tehnik. Janez Jazbec pa je na njihovi listi tudi kandidat za predsednika skupščine občine Tržič.

Predsedstvo občinske konference Socialistične zveze Tržič bo v sedanji sestavi delalo se do konference, ki bo sklicana ob koncu polletja, na kateri bo izvoljen volnoverski predsednik. Krajevne konference bodo te dni pozvane, da začno evidentirati kandidate za prvega neprofesionalnega predsednika Socialistične zveze Tržiča.

D. Dolenc

Demos v Žireh

Danes, 2. marca, ob 19. uri bo v kinodvorani v Žireh predstavitev Demosa škofovsko občine. Sodelovali bodo Spomenka Hribar in Viktor Blažič.

M. K.

Neslepčni v škofovški SZS

Volitve kot osrednja tema

Škofja Loka, 28. februarja - 14 delegatov bi moralno biti navzočih na kandidacijski seji občinske konference Socialistične zveze, da bi lahko formalno izpeljali sejo,

Milan Marinič, novi direktor Prešernovega gledališča Kranj

GLEDALIŠČE NOVIH MOŽNOSTI

Kranj - V kranjskem Prešernovem gledališču je te dni prav vse še v znamenju prireditev v okviru jubilejnega Tedna slovenske drame. Obenem pa je v gledališkem ansamblu že čutiti tudi pričakovanja, kaj bo prinesla nova sezona, ki jo začenjajo tudi z novim direktorjem Milanom Mariničem.

V kranjsko gledališče prihajate v izredno pomembnem času. Z novo sezono naj bi se namreč gledališče po razmeroma dolgih pripravah vendarle vključilo v krog tistih poklicnih gledališč, ki so - vsaj doslej je bilo tako - pod okriljem republike kulturne skupnosti iz tako imenovanega nacionalnega programa dobivala denar za svojo dejavnost.

"Res je gledališče pred posemno spremembijo. Z novim srednjoročnim obdobjem, to je leta 1991, naj bi tudi Prešernovo gledališče sprejeli v družino slovenskih gledališč, za katera denar zagotavljajo republiški viri. Govor o profesionalizaciji Prešernovega gledališča je bilo vsa ta leta veliko, poznam to, čeprav nisem Kranjan. Mislim, da o tem ne kaže razpravljeni v nedogled, ko pa so stvari jasne: gledališče je registrirano po vseh pravilih, dela poklicno, vendar pa mu za sedaj še manjka pristanek republiškega upravnega organa, tako pač zahteva zakon. Zahtevani elaborat o družbenoekonomski upravičenosti gledališča je bil narejen, sprejet, zdaj je na poteri republiški komite za kulturo, da reče, ali bo našo gledališče stopilo v slovensko gledališko družino tudi formalno ali ne bo."

Po vsej verjetnosti kakšnih posebnih ovir za to ne bo. Sprememba za Prešernovo gledališče pa bo zagotovo velika. Odpire se bodo nove možnosti, od večje kadrovske zasedbe, do drugačnega gledališkega programa in podobno. Skratka - gledališče čaka na svoje ponovno rojstvo.

"Največja zadrega, ki bo našla s spremembami po novem bodo glede kadrov. Ne vemo, ali bomo lahko igralsko skupino razsirili vsaj do kadrovskega minimuma za gledališča, ali pa se bomo problema lotili drugače, to je s pridobivanjem zunanjih modelavcev. Žal igralcev ni na prostem trgu delovne sile, večina je redno zaposlenih, le malo jih je v svobodnem poklicu. Zato nam preostajajo le dogovori za občasno sodelovanje pri posameznih gledaliških projektih. To je danes v modi, pa tudi za preteklo gledališče že kar potrebuje. Za kranjsko gledališče bo verjetno to za začetek edini izhod, ki pa bo za vse, za igralski an-

sambel in tudi za gledališko občinstvo prijetna novost.

Tudi glede ostalih normativov in standardov, ki veljajo sicer za poklicna gledališča, bi po novem letu lahko drugače delovali. Zdaj je bil povprečen strošek na predstavo v Prešernovem gledališču majhen v primerjavi z drugimi gledališči, kjer je okoli sedemkrat večji."

Tehnična oprema gledališča je prav tako pomembna. Ze doslej je bila večkrat vzrok, da nekatere predstav ni bilo mogoče sprejeti na oder Prešernovega gledališča? Kaj se spremeniti?

"Sedanje tehnične možnosti gledališča so res omejene. Letos na primer v festivalske prireditve nismo mogli vključiti dveh izbranih predstav, žal tudi ne znamenite Šeherezade Mladinskega gledališča. Da bi gledališče dobilo novo primerno dvorano in oder - do tedaj bo po preteklo še dosti vode po Savi. Kokri in kar je še voda; nekatere predstave so zares izrazito ambientalne in jih enostavno ni mogoče prenesti na drug oder. Že doslej se je dogajalo, da se nekatere predstave tudi v okviru tedna slovenske drame raje odigrane na matičnem odru. Toda pri odločanju, kje bo kakšna predstava, organizator tedna včasih ni bil povsem enakopraven partner v dogovarjanju."

Upam, da se bo v novih pogojih, ko se bo Prešernovo gledališče otreslo pridiha drugorazrednega gledališča, vse to lahko drugače ureido."

Ob tem, ko se pripravljate na te velike spremembe v prihodnjem letu, najbrž ne razmišljajte, da bi bilo s sedanjim tradicionalnim festivalom slovenske dramatike kaj drugače v prihodnje - ali pač?

"Teden slovenske drame v Kranju je res gledališki praznik za kranjsko gledališko občinstvo,

lahko pa bi prireditev izkoristili še za kaj drugega. Morda bi lahko postal osrednja manifestacija ob slovenskem kulturnem prazniku na primer. Po mojem je ta prireditev - festival slovenske dramatike - tudi pomembnejša od Borštnikovega srečanja, ki je pregled ustvarjalnosti poklicnih gledališč, najboljših predstav na njih. Imenito izpeljana prireditev, to je že treba reči. Toda za slovenski kulturni prostor pa je prireditev, ki je namenjena slovenskemu dramskemu piscu, pomembnejša, vredna večje pozornosti, kot je deležna zdaj."

Kako bi lahko slovensko dramsko ustvarjalnost v okviru že ustaljene prireditve še bolj poudariti?

"Najbrž bi bilo treba evidentirati prav vse uprizoritve slovenskih dramskih tekstov na jugoslovanskih tleh. Teh informacij

enostavno ni, le po naključju zvemo, da to ali ono gledališče igra slovensko dramo. Ničesar enostavno ne zbirajo teh informacij, včasih sporoči, kak dopisnik, da recimo v Banja Luki igrajo drama Rudija Selige, včasih mimo-grede pove o takem delu kak režiser. Mi pa bi radi takšno predstavo, če je dobra, povabili v Kranj, tudi iz zamejstva, ob kjer koli - saj se končno kakšna slovenska drama zgoditi tudi kje v ZDA. Skratka, upam, da bodo enkrat nastopili časi, ko bo ta festival v resnicni reprezentativni festival slovenske dramatike. Zdaj ni, ker enostavno ne vemo, kje vse slovenske tekste igrajo. In to morda še bolje kot slovenska gledališča, kdo ve?"

Slišijo se tudi zamisti o založniški dejavnosti?

"Razmišljali smo, ali ne bi kažalo dramske tekste tudi natisniti v knjižni obliki. Najbrž ne bi bilo slabovo, če bi, vzemimo premiero Jesihove novitete En sam doktor, dramski tekst ob premieri že lahko predstavili tudi kot knjigo. Na razpis za Grumovo nagrado prihajajo nova besedila, ta bi lahko tiskali, razen tega pa tudi nekatere starejše dramske tekste, ki se jih sicer težko dobijo. No, vse skupaj bi seveda zahtevalo posebno organizacijo. Toda brez ambicioznih zamisli tudi ni napredka in vse skupaj bi le obogatilo festivalno dogajanje."

V novih pogojih, ki prihajajo za gledališče, je nadve pomembna tudi sestava novega repertoarja.

"Brez dvoma se bomo odločali za ambiciozen program. Takega sicer ne bo ravno lahko uresničiti, toda vse nas preveva želja, da se gledališče v novih razmerah izkaže. Potrebujemo pa vsekakor tudi sponzorja, pa tudi za vsako predstavo posebej bomo iskali posamezne donatorje. Nekaj smo že ob tej premieri poskusili, vse je tudi omenjeno v gledališkem listu. Razmišljamo tudi o svojem gledališkem abonmajskem avtobusu, s katerim bi tudi druge gorenjske kraje in - zakaj ne tudi ljubljanskega občinstva - tesneje povezali s kranjskim gledališčem. Skratka, resno se pripravljamo na leto 1991 in na novo obdobje za Prešernovo gledališče."

Besedilo in foto: Lea Mencinger

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši je odprta razstava *Prešernovi nagrjenici 1980-1982*. V galeriji Mestne hiše je na ogled dokumentarna razstava ob 20-letnici tedna slovenske drame.

V Carniumu, Delavski dom, vhod 6, bo danes, v petek, ob 18. uri literarni večer skupine mladih Kranjančev, ki bodo predstavili pesmi *Franceta Balantiča*.

CERKLJE - Jutri, v soboto, ob 19. uri bo KUD Predoslje v Zadružnem domu v Cerkljah zaigralo komedijo Josepha Kisselringa *Arzenik in stare čipke*.

PODBREZJE - KUD Predoslje bo v nedeljo, 4. marca, ob 18. uri v Kulturnem domu v Podbrezjah uprizorili komedijo *Arzenik in stare čipke*.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled dokumentarna razstava ob 200-letnici Županove Micke.

V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava *Šopki rož za osmni marec - vezenje za hiši okras*.

RADOVLJICA - V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine je še odprta razstava fotografij članov fotokrožkov jeseniških osnovnih šol.

V galeriji Šivčeve hiše je na ogled razstava slik akad. slikarja Valentina Omana.

GORJE - Igralska skupina KUD Lom bo v nedeljo, 4. marca, ob 19. uri nastopila v Gorjah z dramo Frana S. Finžgarja *Debla Ančka*.

BEGUNJE - V galeriji Avsenik razstavlja slike in grafike *Klementina Golija*.

SKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. kipar Metod Frlje.

V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja Mario L. Vilhar.

V Puščavski kapeli bodo danes, v petek, ob 18. uri predstavili novo številko *Sejalca*.

PREDSTAVITEV NOVE ŠTEVILKE SEJALCA

Skofja Loka - Danes, v petek, ob 18. uri bodo v kapeli Puščavškega gradu na literarno glasbeni prireditvi predstavili novo, zdaj že 10. številko literarne revije *Sejalec*. Tokratna številka prinaša literarne prispevke 29 avtorjev iz škofjeloške, jeseniške, radovljiške in kranjske občine ter iz Ljubljane. Med drugimi v jubilejni številki zbornika objavljajo Edo Torkar, letosnji gorenjski Prešernov nagrjenec za literaturo, Neža Maurer in Matej Demšar iz Škofje Loke, Aleš Dežman z Ribnega pri Bledu, Jože Peterlenj - Mavšar iz Žirov in drugi. Na prireditvi, ki jo pripravlja ZKO Škofja Loka, bo z baročno glasbo nastopila glasbena skupina Ramovš Consort iz Ljubljane. Izbor tekstov bodo predstavili Marija Lebar, Marko Črtalič in Jure Franko.

MONODRAMA IN RAZSTAVA

Tržič - V paviljonu NOB bosta danes, v petek, dva zanimiva dogodka. Ob 18. uri bosta v spodnji koncertni dvorani nastopila zagrebška dramska umetnika Goran Matović in Perica Martinović v monodrami *GALA*, posvečeni spominu velike ljubezni pesnika Paula Eluarda in slikarja Salvadoria Dalija do Jelenine Dimitrijevne Djakonove - *Gale*. Po nastopu bodo odpriši se razstavo akademiskega slikarja Janeza Kovačiča iz Ljubljane. Gledališko gostovanje in likovno razstavo organizira Žavod za kulturo in izobraževanje Tržič ob letošnjem 8. marcu. Vstopnične ne.

Kranj - V galeriji Lipa v Mestni hiši v Kranju so člani Likovnega društva Kranj te dni pripravili bogat izbor grafik, malih slik, risb in plastik - primernih tudi za obdarovanje ob bližnjem 8. marcu. Galerija je odprta od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah samo dopoldne, ob pondeljkih je zaprta.

Filmsko gledališče

BESTSELLER

Kranj, marca - Kot drugi film v vrsti izbranih filmov spomladanskega filmskega gledališča, bomo v gorenjskih kinematografihs naslednjini teden gledali ameriški kriminalni film Bestseller režisera Johna Flyna in z Jamesom Woodsom, Brianom Dennehy in Victoriom Tennant v glavnih vlogah. Tokrat je glavni junak policaj Mitchum, ki se po krvavem obračunu, v katerem so pomrli skoraj vsi njegovi kolegi, odpove službi v policiji in začne pisati popularne krimi-romane. Svojo zgodbo nadaljuje torej ne kot policij, temveč kot pisatelj. Spozna nenavadnega tipa, ki je osumljen, da je sodeloval v krvavem spopadu. Pričenja se čuden odnos dveh bivših sovražnikov, ki pa bosta pripeljala zgodbo do konca, do prave resnice. Film, kakršnega je redko videti!

D. D. ureja LEA MENCINGER

Predstavljam nove knjige

TEHARSKE ŽIVE RANE

Roman Leljak; posebna izdaja Nove revije - Cankarjeva založba v Ljubljani; 150,00 din

Avtorja knjige, Romana Leljaka, vsem tistim, ki redno spremljajo dogodke "slovenske pomlad", verjetno ni potrebno posebej predstavljati. Za vse ostale pa čisto na kratko - letnik 1964, mlajši oficir varnostne službe JLA, ki je iz nje izstopil (beri knjigo Sam proti njim). Protinemu so uvedli kazenski pregon, trenutno prestaja zaporno kaznen, ustrezna republiška komisija ga ni pomilovala niti po polovici prestane kazni.

Knjigo gre jemati v sklopu javnih pričevanj o dogodkih maja, junija, julija 1945, ki so se vrstili na slovenskih tleh in so bili praktično vse do današnjih dni varno zapahnjeni za nas. Skozi pričevanja, ki jih je avtor uspel zbrati in z veznimi komentarji objaviti, se najširše odpirajo akeje, ki jih je jugoslovenska (slovenska) oblast skozi poboje tisočev ljudi zakrivila že po končani vojni. Če je bilo dosedaj slišati o Vetrinjski akeiji (več o tem lahko preberete v trilogiji *Teharje-Rog*: Založba za alternativno teorijo, Maribor 1989; 120,00 din), potem se tako rekoč dnevnno odpirajo nova množična in po pravilu neoznačena grobišča na slovenskih tleh, ob katerih bodo slej ko prej prislušati tista na Gorenjskem.

Ali, kot pravi Jože Snoj v spremni besedi: Teharske žive rane ne sporno pričajo, da je industrija smrti, ki se je počasi, a zanesljivo cimila iz brezstevilnih posamičnih pobojev in kje imela svoje uverture že v mnogičnih likvidacijah konec leta triinštirideset, požiralna in predevala v smrt tudi otroke. To je najprestresljivejše sporočilo knjige, ki o naravi in namenih komunistične revolucijena Slovenskem pove več kot o vsem drugem.

V. B.

OD KRAJIN DO FANTASTIKE

Bled - V galeriji Moulin Rouge razstavlja slikarka Bernarda Šmid, ki se doslej še ni predstavljala s samostojnimi razstavami.

Slikarka se je doslej preskušala v več slikarskih tehnikah, od pastela, olja na platnu do risbe in grafike. V prvih delih sta bila njen glavna tema krajina in tihotaplje. V krajnah prevladujejo umirjene barve, ki ustrezajo razpoloženju impresionizma. Čutnost zajame pomlad, nežno komaj se prebujajoče zelenje, od vetra razigrane trave, livade obdane od gozda in grmičevja. Pozna poletna razpoloženja prevevajo žitna polja v mocno rumenih barvah, ki se zlivajo v žalostno jesensko listje na pragu zime. Ljubezen do življencev v naravi slikarska manifestira s čutno senzibilno simboliko. Vsa razpoloženja v pomladni, poletni, jesenski ali zimski krajini so izrazito razpoloženjska in simbolična. Vmes se pogosto kažejo med izrazito barvitostjo elementi fantastične, svobodne ali namenske simbolike, ki so pogostop upodobljene z ekspressionističnim videzom in elementi obvezne erotike. Razpoloženje človekove duše v raznih krajinskih slikah Bernarda Šmid najraje slika in svojstveno poudarja.

Nadaljnja faza njenega razvoja je prehod iz prirode v človeka in v ekspressionistično fantastiko, ki v individualnih in splošnih ter barvnih simbolih poudarja slikarkino stanje duše ter voljo do življencev. Zanimajo jo predvsem konflikti, stanja boja, zmage in poraza. Najbolj se to odraža v njeni sliki *Zmagovalec*, saj petelin simbolizira močnost, borbenost in neuklonljivost. S sliko Skrivnostna ženska avtorica razgalja lastno dušo. Delujejoča ekspresivno zakriva svoja hotenja, ki jih boječe prikriva v mreži protislovno delujučih silnic. Slika Oko spoznanja je poleg čustvenega razpoloženja nak

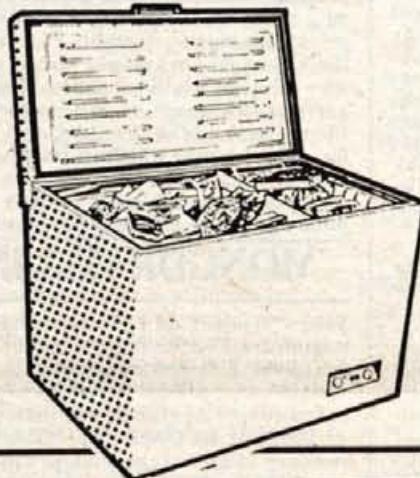

LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV
64220 ŠKOFJA LOKA
632-451

Od 1. 3. 1990 obiščite industrijsko prodajalno LTH.

Nudimo celoten program izdelkov LTH (hladilne in zamrzovalne omare, zamrzovalne skrinje, gostinski hladilni pulti, mali gostinski hladilni aparati, ledomati, aparati za hlajenje piva, topotne črpalke, brusilni stroji, elektromotorji, ventilatorji, kompresorji, agregati, klima omare, ostala specialna zahtevna hladilna oprema, odrezi pločevine, proizvodni viški materialov, široko potrošni rezervni deli).

Prodajni pogoji so ugodni!

Iskra

Iskra Elektromotorji

Industrija elektromotorjev in gospodinjskih aparatov
Železniki

20 %

nižje cene
v prodajnah

Železniki,
Otoki 21
Reteče 4

064-66-441
064-632-573

Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure

FERROIMPEX
A - 9162 STRAU 72

SPET V PRODAJI!

**PVC-CISTERNE ZA KURILNO
OLJE** 1.000 l/1.500 l/2.000 l

● telefaks ● bakrena pločevina

INFORMACIJE PO TELEFONU

9943/4227/3880-0

GOVORIMO SLOVENSKO

**UGODNE
CENE**

tina
NOVO
PROIZVODNJA DELIKATES

Ponudba za pizzerije,
gostilne, hotele
in druge sladokusce
ŠAMPINJONI, OLIVE IN
DRUGE DELIKATESE
PO NIŽJIH
DISKONTNIH CENAH!
Naročila
sprejemamo vsak
dan neprekiniteno po
tel. št.: 061-841-277.
Tina, Nasovče 18/a,
Komenda

Galanterija
Lara
Jaka Platiša 11, Kranj

ČESTITAMO OB
DNEVU ŽENA
S PRILOŽENIM
OGLASOM VAM
DO 8. MARCA
PRI NAKUPU
NAŠIH IZDELKOV
NUDIMO 10 %
POPUST

Odprto imamo od 10. do 12. in
od 15. do 19. ure, ob sobotah
od 9. do 12. ure.

• LANGO •
DROGERIJA IN
USNJENA
GALANTERIJA
RADOVLIČICA

Nasproti avtobusne
postaje
od 9. - 19. ure
sobota:
od 9. - 13. ure

DROGERIJA, PRODAJA
IN POPRAVILO
USNIJENIH IZDELKOV
- Torbice
- Čevlji
- pasovi
Tel.: 064/23-474
Pomagajte nam z vašimi
naveti!
Se priporočamo!

AVTOIMPORT UDOVČ

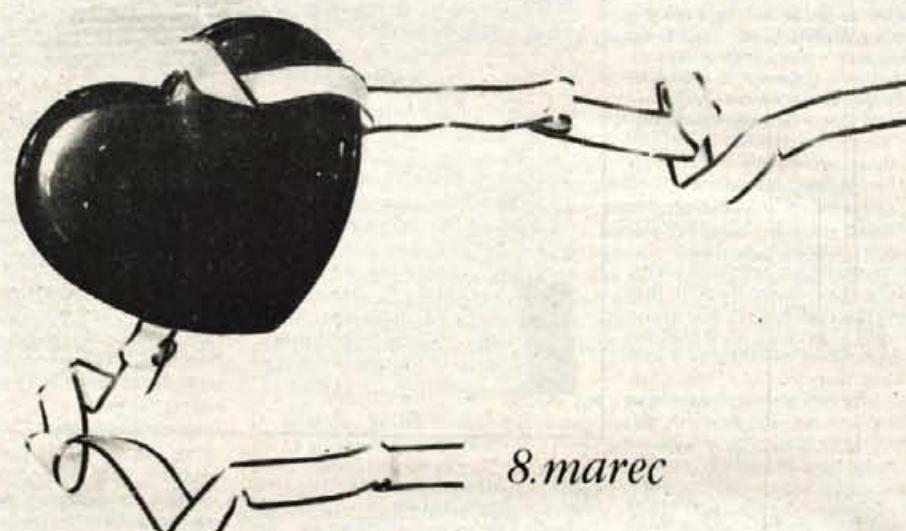
LESCE D. O. O.
BEGUNJSKA 17,
64248 LESCE
TEL. (064) 74-207

POSREDUJEMO PRI NAKUPU NOVIH IN RABIJENIH
OSEBNIH AVTOМОИЛІВ IN KOMBІЈЕВ

OGLED VOZIL V PETEK IN SOBOTO

R 18, letnik 1984,
cena 11.500 DEM
Golf diesel, letnik
1985, 29.000 km.
cena 15.000 DEM
Golf bencin, letnik
1981, 72.000 km.
cena 8.200 DEM
Fiat Ritmo D, letnik
1983, nov motor, cena
12.000 DEM
Jugo 45, nov. cena
9.500 DEM
Z 101 skala, letnik
1989, cena 13.000
DEM
Z 101, letnik 1986,
cena 8.000 DEM
Fiat 127, 900 cm³,
letnik 1974, cena
3.500 DEM
Volvo 340 GL
avtomatik, letnik
1984, cena 18.500
DEM
Opel kadet, letnik
1984, cena 13.000
DEM
Opel karavan kadet D,
letnik 1987, cena
23.000 DEM
Fiat ritmo D, letnik
1985, cena 16.500
DEM
Alfa Sud 1.2, letnik
1980, cena 5.000 DEM
Lada niva, letnik
1987, cena 15.500
DEM
Opel kadet bencin,
letnik 1987, cena
21.000 DEM
Opel kadet 1.2, letnik
1985, cena 17.500
DEM
Ford tanzit 8 + 1 0,
letnik 1982, cena
18.200 DEM

**Pogledaš okrog sebe,
prisluhneš srcu in
izbereš darilo.**

8. marec

Rad bi presenetil, pa ne znaš izbrati. Že nekaj dni prej premišljuješ,
kaj in kje. Potem se enostavno odločiš za Merkur. Stopiš v trgovino,
se malce zaustaviš in počakaš, da ti srce pove, na katerem koncu
dobro založene trgovine boš našel darilo. Stopiš proti policam s
kristalom in steklom, k malim gospodinjskim apartom, ali pa k
modnim dodatkom... In potem enostavno zagledaš pravno stvar,
najdeš tisto, kar jo bo razvesilo, mamo, ženo, priateljico.

Saj mi res,
na jc!

LOKA SVOJIM KUPCEM
V SVOJIH PRODAJALNAH

Artikel	Redna MP cena	Znižana MP cena
Vino Grajsko črno 1/1 SVL	14.80	12.60
Vino Laški rizling 1/1 SVL	20.00	17.00
Pivo Grand 1/2 Union	6.70	5.70
Mineralna voda RADENSKA 1/1	3.20	4.40
LOKA KAVA pražena — 1 kg	123.30	111.00
LOKA KAVA mletá — 1 kg	125.40	112.90
Moka tip 500 5/1 SENTA	6.10	5.50
Moka tip 500 2/1 SENTA	6.20	5.60
Moka tip 500 1/1 SENTA	6.40	5.80
Olie jed. CEKIN 1/1 KŽK	18.60	16.70
Sladkor kristal prosti	11.50	10.30
Sladkor kristal 1/1, 2/1, 5/1	13.00	11.70

trgovsko podjetje

LOKA
ŠKOFJA LOKA

**Mercator - KMETIJSTVO -
VRTNARIJA KRAJN**

Ob dnevu žena vam nudimo izbiro najrazličnejših daril in darilnih aranžmajev.

Obiščite nas in izberite darilo v eni od naših cvetličarn:

Zlato polje - vrtnarja
Rožmarin - Maistrov trg
Cvetličarna MAJA - Planina
Cvetličarna in drevesnice PINO - Stražišče

Vsem ženam
želimo
prijetno praznovanje

Socialistična republika Slovenija
OBČINA RADOVLJICA
IZVRŠNI SVET

Izvršni svet skupščine občine Radovljica je na svoji 133. seji dne 20. februarja 1990 v skladu z določbami 37. čl. zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor sprejel naslednje sklepe:

1. Osnutek sprememb in dopolnitve ZN Lesce - center (območje med Železniško in Alpsko ulico) se javno razgrne v prostorih KS Lesce ter v avli občine Radovljica. Javna razgrnitev traja 30 dni od dneva objave v Gorenjskem glasu.
2. Osnutek odloka o sprejetju prostorskog ureditvenih pogojev za območje TNP, s strokovnimi podlagami in grafičnimi prilogami se javno razgrne v prostorih KS Boh. Bistrica, KS St. Fužina, KS Koprivnik — Gorjuše, KS Gorje ter v avli SO Radovljica za 30 dni od dneva objave sklepa v Gorenjskem glasu.
3. V času javne razgrnitve IS SO Radovljica v sodelovanju s posameznimi krajevnimi skupnostmi organizira javne obravnavne osnutkov.

Predsednik IS SO
mag. Pavel Žerovnik, dipl. oec.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE KRAJN
RAZPISUJE

javno dražbo
naslednjih osnovnih sredstev:

1. Računalnik ISKRA DATA C 18 izkljucna cena 30.000 din
2. Kopirni stroj KA 102 za kopiranje načrtov izkljucna cena 50.000 din

Interesenti si omenjena osnovna sredstva lahko ogledajo eno uro pred pričetkom dražbe.
Vsi interesi morajo pred pričetkom dražbe položiti varčno v višini 10 % izkljucne cene.
Javna dražba bo v sredo, 7. marca 1990, ob 15. uri v avli občine Kranj, Trg revolucije 1.

Zlatarna GOLDIE

Stanislav Meglič
Cankarjeva 70
64240 Radovljica

*Ste že kupili
darilo
za 8. marec?*

S STEKLO-SKOK
INTERIER • STEKLO D. O. O.
KRAJN
Trgovina na debelo in
drobno, Tavčarjeva 18
64000 Kranj, tel.:
21-819

**BOGATA IZBIRA
DARIL ZA 8.
MAREC!**

**Odprto: 9 - 19,
sobota 9 - 13
Obiščite nas!**

**ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV
GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST n. sub. o.**

Razpisna komisija pri Izvršilnem odboru zborna delegatov Zavarovalne skupnosti Triglav Gorenjska območna skupnost Kranj razpisuje prosta dela in naloge, na katerih ima delavec posebna pooblastila in odgovornosti, in sicer za:

1. VODENJE PE JESENICE IN ODDELKA ZA IZVAJANJE ZAVAROVANJ NA PE JESENICE
2. VODENJE ODDELKA FINANČNE OPERATIVE IN RAČUNOVODSTVA NA PE JESENICE
3. VODENJE ODDELKA TRANSPORTNIH IN KREDITNIH ZAVAROVANJ NA SEDEŽU OS

Mandat traja 4 leta.

Na razpisana prosta dela in naloge je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih pogojev izpoljuje še naslednje posebne pogoje:

- Pod 1.
da ima srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj oz. srednjo strokovno izobrazbo družboslovne smeri in najmanj 10 let ustreznih delovnih izkušenj

- Pod 2.
da ima višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj

- Pod 3.
da ima višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj ter pasivno obvlada angleški jezik

Prijave z dokazili naj kandidati pošljeno v 8 dneh od dneva razpisa v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav Gorenjska območna skupnost Kranj, sektor za samoupravno org. in kadre, Oldhamska 2.

Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 30 dneh po izteku razpisnega roka.

Svet šole Srednje tekstilne, obutvene in gumarske šole Kranj, Cesta Staneta Žagarja 33, objavlja v skladu s 132. členom statuta šole in 13. členom pravilnika o delovnih razmerjih delavcev šole javni razpis za dela in naloge

**RAVNATELJA ŠOLE
za dobo 4 let**

**POMOČNIKA RAVNATELJA ZA OBUTVENO IN GU
MARSKO USMERITEV
za dobo 4 let**

Pogoji:

Kandidati morajo poleg pogojev iz 511. člena zakona o združenem delu izpolnjevati pogoje za učitelja ali sodelavca srednje šole, imeti morajo pedagoško izobrazbo, strokovni izpit in najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem procesu.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljeno kandidati v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo«. Kandidata bosta izbrana v 30 dneh po objavi razpisa, o rezultatu izbire pa bomo kandidate obvestili v 15 dneh po izbiri.

Zavarovalna skupnost Triglav Gorenjska območna skupnost Kranj svetuje

POTREBUJEMO TUDI ZAVAROVANJE

Vseh nevšečnosti, neprijetnosti, nezgod, težav... se pač ne da preprečiti. Nepozitivnost, ki ji privemo človeški faktor, živi z nami vsak dan. Na trenutke se pokaze v nenadnem požaru, nesreči na cesti, eksploziji jeklenke... - Brezskrbna otroška igra je naredila že precej žalosti. - Viharji, strele, povodnji, toča... še vedno se jih bojimo, ker smo proti njim nemočni...

Vsega se pač ne da preprečiti, in zato potrebujemo tudi zavarovanje; vendorje ne zavarovanje kakšnokoli in za vsako ali kakšnokoli ceno. Dobro zavarovanje si želimo; takšno, ki bo vrednostno čimbljive dejanski vrednosti zavarovane stanovanjske hiše, opreme, gospodarskega poslopanja, delavnice... Res pa je, da včasih to ni ravno lahko. Posebej še, če nam takšna hotenja iznica inflacija, kakršni smo bili priča lani.

V Zavarovalni skupnosti Triglav so prav s tem v zvezi pripravljali in usklajevali različne rešitve, ki bi čim bolj omilile razlike med vrednostjo zavarovanih stvari ob sklenitvi zavarovanja in ob nastali škodi. Prav zato so na primer uveljavili več oblik revalorizacij oziroma takoj imenovanih verižnih povečanj vrednosti. Nekatere iz lanskega leta so celo presegale inflacijsko rast, saj so bile izračunane na stopnjo inflacije, ki smo jih bili priča v drugi polovici minulega leta.

Zaradi postopnega zmanjševanja inflacijskih učinkov pa so že decembra, še bolj pa januarja letos, tem gibanjem skušali prilagoditi tudi način usklajevanja zavarovalnega kritja. V sedanji nov način usklajevanja bodo zato vključili tudi zavarovanja, ki so bila lani dogovorjena z mesečnim verižnim ali inflacijskim povečevanjem zavarovalnih vsot. Te uskladitev pa bodo upoštevali pri obračunu odškodnin za nastale škodne primere po 1. 1. 1990 (in še nerešene zadave iz lanskega leta).

Zavarovanja, pri katerih pa je bilo dogovorjeno 23 in večodstotno mesečno povečevanje zavarovalne vsote, pa bodo zdaj zastopniki Zavarovalne skupnosti Triglav ponovno uredili; predvidoma do konca aprila letos. Pri ponovnem urejanju bodo upoštevali uskladitev zavarovalnih vsot z inflacijskimi učinki do 31. decembra lani ter letosne usklajevanje z rastjo cen na drobno do 300 odstotkov. Uskladili bodo tudi zavarovalno kritje (vsoto) z dejansko vrednostjo zavarovanih stvari. Če pa bo v posameznih primerih že plačana zavarovalna premija večja od usklajene, bodo presežke tudi vrnili.

Oba načina usklajevanja, prvega pri obračunavanju odškodnin in drugega s ponovnim preurejanjem zavarovalnih pogodb, bodo urejali zato, da uredijo čimbljive zavarovalne kritje za zavarovan premoženje. Zato v Zavarovalni skupnosti Triglav pričakujejo pri zavarovancih tudi razumevanje in sodelovanje.

Alpska modna industrija ALMIRA p.o. Radovljica
ponovno objavlja

LICITACIJO

ki bo v soboto, 24. 3. 1990, ob 10. uri v prostorih Jalnova 2, Radovljica.

Na licitaciji bomo prodajali

- 2 garaži na cesti Staneta Žagarja 23, Radovljica v velikosti cca 12 m².

Izklicna cena je 3.000 din za m².

Ogleb bo istega dne od 8. do 9.30 ure na cesti Staneta Žagarja 23, Radovljica.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, če pred licitacijo vplačajo 10 odstotno kavcijo od izklicne cene garaže.

Izklicitani garaži je treba plačati v 6 dneh, sicer kavcija zapade.

Davek ni vključen v izklicno ceno in ga z drugimi dajatvami plača kupec.

Prodajamo po sistemu "videno - kupljeno", poznejših reklamacij ne upoštevamo.

inštalacije p. o.

ŠKOFJA LOKA

INŠTALACIJE ŠKOFJA LOKA p.o.

na podlagi sklepa delavskoga sveta razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA TEHNIČNEGA SEKTORJA

Pogoji:

- končana višja oz. srednješolska izobrazba elektro smeri,
- 5 oz. 10 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.
Izbreni kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljeno v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

Inštalacije Škofja Loka p.o.

Škofja Loka Kidričeva c. 55

O izbri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po sprejemu ustreznega sklepa.

Iskra Kibernetika odvisna od zunanje pomoči

Delavce zanima sedanjost in prihodnost

Kranj, 28. februarja - Iskra Kibernetika je v osmih letih samostojne organizirane sicer dosegla pomembne uspehe (povečala izvoz z 29 na 37 milijonov dolarjev, vložila precejske denarje v naložbe in v razvoj, izboljšala izobrazbeno sestavo zaposlenih itd.), vendar delavce zdaj bolj kot preteklost zanima sedanjost in prihodnost. Ta pa za novo sestavljen podjetje, ki povezuje devet podjetij s skupno 4500 delavci, ni najbolj rožnata, saj je zaradi pomanjkanja lastnega denarja odvisna od zunanje pomoči - družbe, bank, vlagateljev...

Podatek, da je v zadnjih 45 dneh kar osem teh podjetij imelo blokirane žiro račune (Števci 21 dni, Mehanizmi 29, Stikala 27, Orodjarna 20, Inženiring 19, Vzdrževanje 35, Tovarna sestavnih delov (TSD) 35 in Skupne strokovne dejavnosti (SSD) 32 dni), pove dovolj. Po določilih zakona o finančnem poslovanju pa se morajo podjetja, ki so imela v zadnjih 45 dneh blokiran račun več kot 30 dni, v naslednjih petnajstih dneh pogovarjati z upnikom. Poziv vodstva, da Kibernetika rabi finančno podporo in da bo nastala nepopravljiva škoda, če "izvenkibernetična javnost" ne bo hitro dojela investicijske nujnosti, je v razmerah, ko nekaterim delom grozi stečaj, sicer razumljiv, vendar je, žal, zdaj že tudi na Gorenjskem precej podobnih klicev na pomoč, ob katerem se zastavlja vprašanje, komu in koliko bo lahko družba (banka) pomagala.

Prav prihodnosti Iskre Kibernetike, predvsem pa vprašanju, kakšna naj bi bila po novem vloga krovnega, sestavljenega podjetja, je bila namenjena okrogla miza, ki jo je v sredo v Kibernetiki pripravila sindikalna organizacija. Samo Kavčič je že v začetku dejal, da so nova podjetja samostojna, da bo vsako najprej reševalo sebe in da bodo zaradi nezaupanja, ki ga je zasejal tozdovsko prelivanje sredstev, raje investirala sama ali skupaj z drugimi vlagatelji, kot da bi zaupala denar krovni organizaciji. Sele, ko bo znano, kaj bo ostalo od sedanja Kibernetike in bodo razčlena nekatere vprašanja sedanja organizirane, se lahko začne povezava zdaj samostojnih podjetij, vendar na novih temeljih in s soglasjem vseh. Predstavnik Stevcev je dejal, da je bila reorganizacija potrebna že zato, da se je motiviranost za boljše delo razširila na večji krog, da so se začeli tržni odnosi med deli Kibernetike in odpravljati notranje slabosti, ki so se kazale predvsem v tem, da ni bilo pravega razmerja med vložkom in rezultati. Krovno podjetje bi po njegovem mnenju lahko izvajalo nekatere skupne naloge za podjetja (razvoj, informacijska služba, obdelava podatkov, ekologija itd.), vendar na pogodbeneh osnovah. Damijan Hafner, direktor Mehanizmov Lipnica, je povedal, da je že pred leti ugotovljal, da centralno vodenje ne pelje nikam in da je sedanja organizacijska oblika le bolj napredna od prejšnje. Skupno naj bi imeli le bazični razvoj, laboratorij, računalniški center, pravno službo, vse ostalo pa naj bi bilo po načelu "daj-slam". V Tovarni sestavnih delov ugotovljajo, da brez sodelovanja med vsemi, ki imajo skupno dvorišče, ne bo prihodnosti. Pred leti so imeli že precej več zunanjega trga, vendar so ga morali zmanjšati, da so lahko naredili dovolj za potrebe Iskrih tozdrov, zdaj, ko so prešli z notranjega na zunanjih trgov, pa jih to precej tepe. Podobno velja tudi za Orodjnaro in se za koga, sicer pa velja pritrdiri kritični pripombi enega od udeležencev pogovora, da bi se morali bolj kot v logu krovnega podjetja oz. koordinatorja pogovarjati o perspektivi proizvodnih programov.

C. Z.

Javna tribuna ZSMS - Liberalne stranke o loškem urbanizmu

Javnost naj pomaga k boljšim strokovnim rešitvam

Škofja Loka, 1. marca - Škofjeloška ZSMS - Liberalna stranka je ena redkih, ki se je v predvolilnem boju odlepila od golega nastevanja, za kaj vse si bo (ko bo zmagal) prizadevala v prid volilcev, ter konkretno podrezala v enega najbolj perečih problemov na Škofjeloškem, v urbanizmu. Javna tribuna je sicer nosila zvezne ime "Dolgoročno načrtovanje urbanističnega razvoja v občini Škofja Loka", ki ga razprava ni upravičila, saj je glavni gost, arhitekt Miha Jazbinšek, natančneje predstavljal predvsem prometno rešitev Kidričeve ceste kot mestne hrbitenice, na katero se bodo navezovale tudi vse zunajmestne prometnice proti Kranju, Ljubljani, v Selško in Poljansko dolino, rešitev za avtobusno postajo in centralno območje pod Partizanskem cestom, kar vse bo v bližnji prihodnosti terjalo tudi javno opredelitev. Rahlo razočaranje torej za vse, ki so pričakovali, da bo kaj več govora o poljanski obvoznici, LTH v Vincarijih, stanovanjski gradnji na Kamnitniku oziroma Peščenem hribu. Gotovo bo tudi za te debatne še priložnost, podobno kot bo čez tri tedne - tudi v "aranžma" ZSMS - Liberalne stranke javna tribuna o obnovi mestnega jedra.

Kot je uvodoma dejal povezovalec javne tribune Janez Krek, je namen ZSMS - Liberalne stranke, da urejanje prostora ravno radi številnih žgočih problemov v Škofji Luki postavi čim bolj pod lupu javnosti. Javnost naj pomaga stroki k boljšim rešitvam. Dosej se je namreč dogajalo, da so bile strokovne rešitve v planih sicer sprejete, ko je šlo za konkretne posege, za posamezne vrtečke, pa so ljudje, prej nezavedajoč se, kaj so sprejeli, povzdignili glasove.

Arhitekt Miha Jazbinšek je ob tem dejal, da strokovno načrtovanje v Škofji Luki zelo oteže v preteklosti nepremišljeno pozidan javni svet, ki je zaradi podecenjenosti prehajal v zasebne vode. Seveda pa to ni opravljalo za nedotakljivost strokovnih rešitev, kajti vsaka strokovna rešitev je hkrati tudi politična rešitev.

H. Jelovčan

Dr. Bogdan Oblak - Hamurabi posebej za bralce Gorenjskega glasa

Pripraviti jasno strategijo odcepitve

Obresti so povsod minimalne in človeku se za majhne denarje in za pičle odstotke ne splača hoditi v banko. Zanimivo, da še vedno ni čas, ko bi človek nekam investiral. Gre za neko prazno obdobje, ko nimaš z denarjem kaj početi, razgalja jugoslovanski bančni sistem naš tokratni sogovornik.

O možnih rešitvah sedanjega gospodarskega položaja Slovenije je pravzaprav veliko verbalno ponujenih rešitev. Kakšen bi bil vaš recept?

"Predvsem bi bilo potrebno napraviti jasno strategijo odcepitve - v primeru konfederacije in tudi popolne odcepitve. S tem ne mislim, da bi s programom že pričeli odcepitev, pač pa mora biti vse pripravljeno, da vidimo vse prednosti, posamekljivosti, škodo, ki bi jo s tem utrpeli. Vemo, da bi morala odcepitev sorazmerno hitro potekati in bi moralo biti vse skupaj res dobro premišljeno, da ne bi povzročali velike škode, tudi prevelikih socialnih nemirov. Skratka slovensko predsedstvo mora zahtevati od svojega izvršnega sveta in drugih organov, da pripravijo program odcepitve."

"Vi ste sicer širiš javnosti bolj znani po drugem področju delovanja. V Mladini, pa v zadnjem času tudi v drugih časopisih, se namreč že dlje časa podpisujete pod članke o denarju s pseudonimom Hamurabi?

"Ekonomija, katere del je tudi teorija sistemov, me je že od nekdaj zanimala. Denar je veliko gibalo ekonomije in z njim kapital, pa je dejstvo, da denarna politika in z njim povezana davčna politika pomeni bistvene elemente upravljanja družbe. Če te atribute dobro obvladam, imamo tudi oblast. To pomeni, da imaš suverenost takrat, ko imaš v rokah davčno politiko in denar. Vojska in te reči so sekundarnega pomena."

Kot vem dobivate na Mladino cel kup pošte. Kaj ljudi najbolj zanima?

"Predvsem gre za vprašanja o načinu izračunavanja obresti, o tem, kako so bili prikrajšani. Če preštudiram posamezne zadeve, opazujem, da so bili ljudje v polovici primerov ob svoj denar. Dejstvo je, da naša sodišča niso strokovno zmožna ali pa teh zadev nočejo reševati. Sodniki, namesto da bi reševali eksemplarčni primer neke tožbe, rešujejo desetitoče pričo, vsako posebej. Problem obresti, problem revalorizacije (naprimjer preživnine) ni urejen. Sodišča imajo pri nas glede tega zelo različne strategije."

"Toliko kot imamo pri nas za prazen nič opraviti z bankami, ne bi mogli reči nikjer na svetu."

Nov slovenski denar

Zakaj ste se najprej skrili pod drugim imenom in se zadnje odločili, da se javno identificirate?

"Sprva sem uporabljal ime Hamurabi iz povsem praktičnih razlogov, da me ljudje niso prepoznali. Lahko sem deloval kot občan, v bankah in drugje so me tretirali kot nadavnega človeka in ne kot nekoga, ki se s tem posebej ukvarja. Saj sami veste, kako imajo včasih novinarji proti anonimnemu občanu slabše pogoje za zbiranje potrebnih informacij. Pozneje, ko sem začel objavljati razne podatke, so se vodilni v bankah začeli čutiti ogrožene in so poizvedovali za mojo pravo identitet. Seveda so me kmalu odkrili, postal sem znan med poslovodno bančno strukturo, kmalu zatem pa tudi med drugimi, kar se je pokazalo na številnih domaćih

telefonih, pismih. Od takrat pa nima več smisla, da se skrivam zgolj za pseudonimom."

V Sloveniji imamo vse več privržencev, ki menijo, da bi potrebovali lasten denar. Vi ste na tem področju že pred časom ponudili "lipo"?

"Lipa je obračunska denarna enota, podobno kot ECU v Evropi. Vezana je na dinar, ki se indeksira z rastjo na drobno, skratka za eno lipo vedno napolnete enako košarico, je neodvisna od izdajateljske banke. Bila bi idealno sredstvo za sklepanje pogodb, preživnin. Vse revalorizacije in indeksacije uporabljene v letu 1988, ki so jih imela banke, so že šle na lipo. Torej je lipo kot obračunska enota že obstajala. Da bi takšen denarni sistem začel realno delovati, bi potrebovali minimalen kapital desetih milijonov dolarjev, za Slovenijo pa okrog 200 milijonov dolarjev in bi lahko imeli svoj denar."

Kolikšna je tudi praktična možnost, da "lipo" postane denar, plačilno sredstvo republike Slovenije?

"Mislim, da ima "lipo" veliko možnosti za kaj takšnega. Nekaj podobnega kot neki vrednosti papir, kar smo v dočeni fazi nameravali tudi z "lipo", bodo republike obveznice za 200 milijonov DEM. Morali pa bi intenzivno razmišljati, da dobimo tudi svoj denar, saj vemo, da se v Beogradu in ciljih in nalogah kreditno-monetaryne politike stalno sprejemajo določene skele, ki so potrjeni tudi od slovenske skupščine, se jih pa ne izvaja. Dokler se zapisan zakon na federalni ravni ne izvaja, enostavno pomeni, da federalna banka krade, ne dela tistih nalog, ki jih je z ustavo SFRJ dolžna delati, to je potrebno preprečiti - vpeljati svoj denar."

so banke, ki se danes ustavljajo v rahli prednosti, saj nimajo starih grehov nad sabo. Problem naših bank je v tem, da smo spravili občane z osebnimi dohodki na banke, pa potem ustvarili vrste... Toliko kot imamo pri nas za prazen nič opravka z bankami ne bi mogli reči nikjer na svetu. Drugod so banke, da greš vanjo kupit, prodat delnico, opraviti investicijo, mogoče tudi uredit čeke, samo ne prestoješ cele dneve v vrstah."

Kako gre ob tem gledati tako imenovane interne banke, notranje kreditne službe v posameznih podjetjih?

"Te banke so imele prednosti. Nimajo starih grehov, razlike so pri obvezni rezervi. Hranilniške službe, ki se lahko sedaj ustanavljajo, bodo imeli veliko konkurenco v primerjavi z obstoječimi bankami. Vedeti moramo, da so ostale banke zelo obremenjene ravno zaradi že omenjene 25 odstotno izgubljene aktive, ki jo morajo pokraviti z večjo razliko v obrestih med aktivo in pasivo."

Bo Markovič padel?

V javnosti imajo dosti publike tudi razni klub s svojimi karticami?

"Računal sem, da bodo imeli velike probleme ob novem letu, ko je inflacija zmanjšala. Mislim sem, da bodo ljudje dvignili denar v bodo klubu padli v velike likvidnostne težave. Do tega ni prišlo. V svetu je tako, da je banka, ki ima za seboj Narodno banko, veliko bolj imuna za takšne strese. Manjše banke bi lahko prej propadle."

Bo Markovič zdržal do pole-tja?

"Ima tri možnosti. Da program uspe brez velike škode in nemirov, v kar ne verjamem."

"Naš celotni bančni sistem je bil v preteklosti zavozen. Denar se je zbiral na federalni ravni in od tam tudi porabljal. Ni se realno obrestoval in je sedaj izgubljen - kar 10 milijard dolarjev imamo tako izgubljenega denarja. Po drugi strani pa je izgubljen tudi najmanj 25 odstotkov bančnega kapitala."

Smrt gospodarstva

O bankah očitno nimate prav rožnatega mnena?

"Ves bančni sistem je bil v preteklosti zavozen. Denar se je zbiral na federalni ravni in od tam tudi porabljal. Ni se realno obrestoval in je sedaj izgubljen - kar 10 milijard imamo tako izgubljenega denarja. Po drugi strani pa je izgubljen tudi najmanj 25 odstotkov bančnega kapitala."

To pomeni?

"Zoper se bomo znašli v hiperinflacijski spirali, verjetno bo prišlo do razpada bančnega sistema v Jugoslaviji in s tem tudi do prenosa oblasti."

Bojim se, da za tretjo situacijo nimamo izdelanega konkretnega programa?

"Vedeti moramo, da je stanje realno in zato bi še toliko bolj moralni pripraviti program, ki bo temeljil na lastnih močeh. Tuj kapital sicer lahko pomaga, vendar gre samo za prelaganje situacije. Zunanji investitorji nima vpogleda v potrebe v Jugoslaviji in predvsem ščitijo svoje interese ne pa potrebe v želje ljudi. Poglejte samo brezkarinske prodajalne, v katerih ljudje zadnje čase ogromno kupujejo - gre za čisto potrošniške zadeve, ki so za narodno gospodarstvo prava neumnost."

Se ne tako dolgo nazaj je za malega človeka veljalo, če si imel na razpolago shraniti denar v banki, kupiti devize ali kupiti material, si najbolj modro ravnal, če si storil slednje?

"Ljudje so v preteklosti investirali v trajne dobrine - hiše, stanovanja... in hkrati živel v

Dr. Bogdan Oblak - Hamurabi

"Suverenost imaš takrat, ko imaš v rokah davčno politiko in denar. Vojska in te reči so sekundarnega pomena."

prerazkošnih stanovanjih. Gre za polno mrtvega kapitala, neracionalnih rešitev v družbi, ki kvaliteti življenja v bistvu ne prinašajo nicesar."

Ne za Jugoslavijo

Ob razmahu podjetništva pri nas je prav smešen podatek, da moraš kot osnovno vlogo položiti 2.000 din, ko imajo na primer naši severni sosedje, tudi za družbo z omejeno odgovornostjo, višino 500.000 šilingov?

"Podjetništvo je nekaj dobre, drugo vprašanje pa je, kdaj bodo nova mala podjetja prišla do širšega zaupanja. Vedeti pa moramo, da se moraš povsod pred sklepanjem posla s posameznim podjetjem sam prepričati o njegovem finančnem stanju. Organizirati se bodo morale neke vrste finančne službe, ki bi bile sposobne delati bonitetu posameznim podjetjem, pregledati finančno strukturo in podatke o podjetju, kar se javno objavi. Tega na primer pri nas SDK še ni sposobna napraviti."

Kdaj bodo lahko majhna, večina zasebna, podjetja resnejše začele ogrožati monopole velikih trustov in s tem tudi bistveno vplivati na nižje cene?

"Poštni predal firme, kot imenuje svet podjetja z enim, dvema zaposlenima delavcem, se morajo najprej integrirati. Naslednja težava, da so pri nas tako visoke cene, je dejstvo, da ima določen sloj ljudi še vedno preveč denarja. Ne dinarjev, pač pa deviz iz nogavic. Za pravo konkurenco se morajo vedno pojaviti pari podjetij. V Ameriki imate na primer povsod ob cesti bencinske črpalki dveh različnih podjetij - človek primerja usluge in pride do konkurenco. Naša velika podjetja bodo verjetno moralna najprej razpasti na posamezne manjše enote, pospeli razvoj."

Veliko se govori tudi o tujih vlaganjih?

Spoštovani vodje strank na Gorenjskem!

Večina strank na Gorenjskem je že pripravila programe, s katerimi bo nastopila na volitvah. Da bi volilce seznanili z njimi, nameravamo v Gorenjskem glasu pripraviti posebno prilog, v kateri bi lahko vsi, ki sodelujejo v predvolilnem boju, objavili svoje programe. Vsakemu bi odstopili po 60 vrstic (dve tipkani strani) prostora z naslovom in znakom stranke. Računamo na vaše sodelovanje in razumevanje, da boste za objavo prispevali toliko, da bomo lahko pokrili vsaj materialne stroške. Programe želimo objaviti prihodnji petek, 9. marca, zato nas takoj poklicite, da se dogovorimo, tel: 21-860 ali 21-835.

Uredništvo

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani začenjam s prispevkom Jožeta Košnjeka o Sloveniji in Evropi, sredico smo odprli šolstvu in mnenjem v predvolilni kampanji, na zadnji strani pa objavljamo odmeve na prispevke o spravi.

Leopoldina Bogataj

JOŽE KOŠNJEK

Slovensko, še posebej pa jugoslovansko vključevanje v Evropo je podobno teku prek visokih ovir

Tuji kapital nam ne zaupa

Odnos mednarodnega trga kapitala do Jugoslavije je hladen, čeprav se po zapori v letih 1982, 1983 odpira, vendar nam predvsem ne zaupa. Letnega deviznega priliva kar nekaj let nismo povečevali, reprogramiranja tujih dolgov nismo izkoristili. Svetovni finančniki ugodno ocenjujejo najnovejše gospodarske poteze Marškičevega kabinka, veliko manj, ali nič, pa ne zaupajo našim političnim spremembam. Predvsem nimajo zagotovil in dokazov, da bo ostala politična scena stabilna. Zato je večji interes za kratkoročne, enoletne aranžmaje, manj pa za sodelovanje na daljši rok.

Jugoslovanska zmedena, ne-predvidljiva in v preživete she-me obrnjena notranja in tudi zunanjna politika ima torej ta hip odločilno vlogo pri vključevanju Jugoslavije v evropske integracijske procese, čeprav "evropsko razmišljanje" nima več domovinske pravice samo v severozahodnem delu države, ampak se vedenje o Evropi širi tudi v druge dela države. Dileme, vsaj načelne, glede tega v Jugoslaviji ni več, vprašanje pa so praktične poteze, ki pa jih je na političnem področju treba povleči najprej v Srbiji in na Kosovu, gospodarske pa v vsej državi, vsaj takšne, da vsak odgovarja zase in za kapital, ki ga mora najeti ali vrniti, in da se ne troši več, kot se ustvari, kar se sedaj v lepem delu države dogaja, država in vlada pa bi morali zagotoviti vsaj to, da se bodo zakoni spoštovali v vsej državi. Primeri Tajvana, Južne Koreje, Brazilije in Mehike kažejo, da je prav država odigrala pri gospodarskih reformah bistveno vlogo pri trasiranju razvojne politike, pri zagotavljanju enakih pogojev poslovanja ter novacjenju tujega kapitala, ob vzporednem dopuščanju svobode podjetjem, selekciji med dobrimi in slabimi, vendar ne v smislu generalnega potapljanja in siromašenja dobrih. Jugoslovanska vlada ob sicer v tujini pozitivno sprejetem gospodarskem programu zavija smeri prav pri svoji, na primeru teh držav preizkušeni vlogi. Slovenski izvršni svet je leta 1988 imenoval projektni svet

za usmerjanje raziskav o družbenem razvoju Slovenije do leta 1995 s posebnim poudarkom na vključevanju v evropske in-

goslovije "hlen", saj so se razmere v Evropi v zadnjih dveh letih bistveno spremenile, da nas Evropa sicer čaka, ven-

Grozi "beg možganov"

Za Irsko, Španijo in nekatere druge države predstavlja odhod strokovnjakov oziroma pameti ali "beg možganov" resen problem. Pamet vsesava predvsem četverokotnik Milano - Pariz - London - Hamburg. S to nevarnostjo se bo srečevala tudi Jugoslavija, posebej zato, ker Evropa išče pamet. Posebej veliko povpraševanje je po poslovnejših, menežerjih. Če doma znanja ne bomo cenili, nam bo ušlo.

integracijske procese. Večina študij je izdelanih, njihova vsebina pa je bila predstavljena v ponedeljek v Cankarjevem domu v Ljubljani.

dar je od nas odvisno, kako višoko bomo prisopili na evropskih stopnicah. "Časnu prepuščajo čas", saj so mnoga, predvsem politična, vprašanja

Jugoslavija: sistem izjem

TOMAŽ KOŠIR, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije: "Ne govorimo o uspešnih in neuspešnih panogah, ampak o uspešnih in neuspešnih podjetjih. Jugoslovanska napaka je bila, da smo kupovali visoko tehnologijo, za katero pa nismo imeli dovolj znanja, zato so vsi poskusi prestrukturiranja propadli. Naš uvoz je premalo liberaliziran. Ovire niso le carine, ampak visoke uvozne dajatve. Pri tem pa imamo še dodatno bremo: razbohoten sistem izjem, ki obsegajo že med 40 in 50 odstotkov uvoza. Če ne bi bilo izjem, bi lahko dajatve zmanjšali, zvezni proračun pa ne bi bil prikrajan. Razen tega je dinar precenjen, za 21 odstotkov. Če bi ga za toliko devalivali, bi pomagali izvoznikom, in znižali uvozne dajatve, inflacija ne bi bila povečana."

Evropa nas hladnokrvno čaka

Naš znanje o Evropi prihodnosti se je povečalo, po zadnjem zasedanju organov EFTA v Beogradu pa naj nam bo jasno, da je odnos Evrope do Ju-

v Jugoslaviji odprt, njihovo reševanje pa je naša domena.

Znani slovenski ekonomisti in raziskovalci so v Ljubljani načrti kopico postavki, ki smo jih že ali pa jih bomo morali še uresničiti na poti v Evropo, saj imamo v ognju dejansko tri že-

Odprte strani

članstvo v Svetu Evrope in EFTA ter dolgoročne korake vzdolje od predstobe Evropske gospodarske skupnosti. Evropa pomeni za naš hujši konkurenčni boj, po drugi strani pa nam povečuje trg, vendar bo na tem trgu ostra dodatna konkurenca blaga iz držav Vzhodne Evrope. Informacijski sistem se je vsaj v Sloveniji zboljšal (v Jugoslaviji gre prilagajanje počasneje), korak z Evropo pa lovi tudi nova gospodarska zakonodaja. Tehničnim in tehnološkim standardom se prilagajamo, seveda prepočasi, daleč zasad pa smo pri poslovnih standardih, recimo pri enotnem evropskem administrativnem standardu. Evropa je za našega svetovalca in pomočnika pri tem "določila" Avstrijo. Dr. Lojze Sočan pravi, da je največji problem v tem, ker še ne vemo, kje so tisti, s katerimi hočemo sodelovati, in kje smo pravzaprav mi. Jugoslavija ima 20 odstotkov izvoza vezanega na države Svetja Evrope, Slovenija tretjino, moral pa bi ga imeti vsaj polovico. Dokler pa ne bomo delali pravih stvari (ne vsega po malo) in to predvsem pravilno, je ta odstotek samo velika utopija. Evropa pri visoki tehnologiji zdržuje znanje, Jugoslavija ga drobi. Evropa selektivno bogati in posodablja visoke tehnologije, mi pa ne vemo, kaj z njimi. Najpogosteje jo ukinjamo, zlorabljamo instituti stečaja, s tem povečujemo brezposelnost, ki pa je osredotočeno gospodarstvo socialno ne more pokriti. Evropa se je uspešno izvila iz tega primeža. Gospodarstvo je postavila na nove osnove (pri nas temu učeno pravimo prestrukturiranje), na borzi delovne sile se ponujajo povsem nova in drugačna delovna mesta, brezposelnost pa upada. Pri nas nimamo denarja, da bi to gospodarsko presnovno preživel. Predvsem pa mora Jugoslavija liberalizirati pretok storitev. Z njimi, vendar na visoki ravni in ne z-

deželami v razvoju, lahko krepko povečamo izvoz in zagotovimo stalen devizni priliv, saj za tuji kapital ni dovolj, da trenutno povečamo devizne rezerve, ampak morajo biti viri devizne priliva stabilni.

ga znamo in za katerega imamo prednosti. Nedvomno je za Slovenijo prednost lega. Tudi države, kot na primer Japonska, so sprva napadle svetovni trg z vsemi mogočimi izdelki, vendar sedaj igrajo samo na ti-

Levica naj ve za desnico

CVETKA SELŠEK, predsednica republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje: "Prav je, da se več organov ukvarja s problematiko evropskih integracij, vendar moramo razmejiti, kaj dela vlada, kaj skupščina, kaj stranke. Levica naj skratka ve, kaj dela desnica. Menim, da je naša ovira pri vključevanju ta, da nimamo močne socialistične ali socialdemokratske stranke, ki so v Evropi močne in bi nam lahko pomagale. Podvojitev izvoza v naslednjih treh letih je nemogoča. Sedanji tečaj je neustrezen in nikakor ne zagotavlja 8 odstotni delež v akumulaciji, pač pa komaj še zagotavlja preživeće."

Konkurenčnost našega blaga in storitev je močno dvomljiva postavka našega prijateljevanja z Evropo. Dvomljiva ali celo napačno razumevana v tem smislu, da mi razumevamo konkurenčnost z zniževanjem cen, ker je jugoslovanski delavec pač slabo plačan, ne pa z boljšo kakovostjo. Tako raz-

ste, pri katerih so dobri, čeprav ne vedno najcenejši. Evropa ni lepa pesmica, čeprav jo sedaj, tudi zaradi mode, vse po vrsti poživljavamo. Evropa ni raj, ampak je evropski trg, ki se z odprtjem držav realnega socializma povečuje. Evropa pa za nas tudi ni enosmerni pretok blaga in storitev, gleda-

Nemočni ob multinacionalkah

DR. IVO BANIČ: "Ne moremo več ločeno govoriti o EFTI, EGS, Sevi, ampak lahko govorimo le o evropskem tržišču. Evropa nam nič ne pomaga, če sami ne spoznamo, zakaj smo v težavah. Kdo obvladuje mednarodne tokove, 80 odstotkov jih je v rokah multinacional. Njim sami ne moremo mešati štren. Tiste redke, ki so pri nas, pa so v strahu, da jim ne bomo zaradi negotovega političnega položaja vsega skupaj nacionalizirali. Imamo neugodno lastniško strukturo. Svetu vlada zasebna lastnina, pri nas pa je marginalna. Ni naključje, da Vzhod tako hitro menja lastniško strukturo. Povečanje slovenskega izvoza s sedanjih treh na 6 milijard dolarjev bi bila ob sedanji strukturi proizvodnje ekološka katastrofa. Naša možnost je predvsem izvoz storitev. Razen tega je v jugoslovanskem družbenem sektorju proizvodnje zaposlenih 7 milijonov ljudi. Studije pa pravijo, da bi jih bilo 5 milijonov dovolj."

mišja Evropa, čeprav ima v primerjavi z nami neprimerljivo višje mezze. Predvsem pa je zmotna strategija, da lahko izvoz uspeh dosegemo na široki fronti izdelkov in storitev. Praksa nedvoumno kaže, da smo lahko uspešni pri poslu, ki

no z jugoslovanskega stojišča, samo izvoz, ampak bomo morali odpreti moje in predpise tudi za uvoz, za konkurenco tujega in domačega doma. Tudi to je Evropa, zaradi katere bomo morali doma tudi kaj gnilega pokopati.

HELENA JELOVČAN: O GIMNAZIJI, NADZORU UČITELJEV IN PODCENJENEM TRŽIŠKEM ŠOLSTVU

Splošna gimnazija da, kakšna, bomo še zvedeli

Leta 1980 sprejeti Zakon o usmerjenem izobraževanju je resda ukinil gimnazijo, vendar ji je vsebinsko pustil odprtza zadnja vrata. Gimnazija je bila namreč šola, ki se je vseskozi uspešno prilagajala potrebam časa, družbe, tehnologije; pravnjena sposobnost prilaganja in kakovost jo je ohranjala. Spreminjala se je in - kot malce nagajivo pravi naš sogovornik VALENTIN PIVK, ravnatelj Srednje pedagoške, računalniške in naravoslovno-matične šole v Kranju - je največjo spremembou doživel prav leta 1980, ko je bila ukinjena. Torej gre sklep republiškega strokovnega sveta za vzgojo in izobraževanje, da se splošna gimnazija s starim imenom in popravljenim programom z začetkom novega šolskega leta spet "vrača", razumeti kot novo prilaganje šole, ki v bistvu nikoli ni odšla.

Ime gimnazija ni več bogokletno?

»Ko smo na prenovljeno pročelje kranjske stavbe zapisali gimnazija, sem napovedal, da ne bo mimo več kot dve leti, ko se bo staro ime vrnilo tudi na žig. V resnici bo tako, postopek za spremembo registracije smo začeli.«

Vrnitev gimnazije je dokaz, da vse staro le ni vedno tudi slabo. Kako danes gledate na ukinitev splošne gimnazije pred desetimi leti?

»Dejansko je šlo takrat za politično dejanje, ki je imelo določene osnove v našem tedanjem šolskem sistemu, vendar menim, da bi se slabosti dale rešiti po drugačni poti, kot da nekaj popolnoma razruši, nisi pa sposoben nadomestiti z boljšim ali vsaj enakim.«

Kot se spomnim, je tedanje šolske politike najbolj bodla "elit-

nost" gimnazij. Analiza, s katero so v škofjeloški gimnaziji dokazovali, da ne gre za nikakšen elitizem (večina učencev je prihajala s podeželja, iz delavskih in tudi knečkih družin) niti ugovori številnih drugih razumnikov niso pomagali.

»Če se so v gimnazijo vpisali elitni učenci po znanju, sposobnosti, je to prav, če pa so se elitni po socialnih razmerah, je to hiba družbe, ki naj je nihče ne napriči šoli. Kriva je družba, ki takšen sistem omogoča.«

Novi gimnaziji programi so se zadnja leta že spremnili, postajali so vse bolj splošno narančani.

»Med nekaterimi smermi, na primer splošno smerjo družboslova in splošno smerjo naravoslova, dejansko ni več bistvene razlike. Ko so splahneli še razni politični tabuji, je napočil čas za oblikovanje splošnega programa slovenske srednje šole. Spremenjene so programske zasnove, čr-

tani so širje samostojni programi: naravoslovno-matematična dejavnost, družboslovni in kulturni, pedagoški (razen smeri predšolska vzgoja) in računalniški program. Nov splošen gimnaziski program je razpisani in vsebuje izbirne skupine predmetov z naravoslovno-matematičnega področja, s področja računalništva, pedagoške umeritve, družboslovno, klasično-humanistično ter jezikovno izbirno skupino predmetov.«

Pa so znani tudi že konkretni obrisi novega programa?

»Grobni obrisi da, podrobnosti ne, ker predmetnik še ni izdelan. Obljubljen je, tako kot učni načrt, do 1. junija. Lahko pa povem, da bo program imel fiksni, stalni del, ki bo obvezen za vse in naj bi pravzaprav omogočil maturovani vpis na katerokoli višjo ali visoko šolo; znatnej tega dela bodo približno enakomerno razporejena področja kot slovenski

jezik, družboslovni predmeti, naravoslovni predmeti, tuji jeziki, matematika. Drugi del programa pa bo izbirni, kjer naj bi učenci predvsem na osnovi lastnega izbora uveljavili svoje posebne interese, sposobnosti pa morda v poznejših letnikih tudi že določen interes za posamezno poklicno opredelitev. Med stalnim in izbirnim delom naj bi veljalo razmerje nekaj : 15. Sam bi ga skrčil na 90 : 10.«

Bo izbirnost vpeljana že prvo leto ali pozneje, morda v tretem in četrtem letniku?

»Ni se določeno, mnenja so različna, jaz se nagibam za zadnja dva letnika. Tudi se ni jasno, ali

»Že pred četrt stoletja so se v Sloveniji pojavila razmišljanja, da bi se takratna gimnazija cepila v družboslovno in jezikovno. Takrat je bila ta pobuda zavrnjena, pač pa so se v nekaterih šolah oblikovali t.i. oddelki z intenzivno matematiko in intenzivnim tujim jezikom. 1975. leta smo bili ravno v Kranju že dogovorjeni, da bi odprli oddelke z intenzivno matematiko, vendar smo dobili oddelke pedagoške gimnazije (tudi to je bila nekoliko politična akcija), tako da v nadaljnjo drobljenost potem nismo ugriznili. Novi trije programi, ki so nastali pred desetimi leti, so v bistvu udejanili začnjenje delitev gimnazije pred četrt stoletja, seveda mnogo bolj korenito.«

naj bi bile izbirne vsebine oblikovane kot sklop predmetov ali naj bi bile posamični predmeti. Gotovo bo prišlo do kombinacije, kompromisa, odvisno tudi od različnosti interesov učencev. Sole naj bi imele pri izbirnosti dovolj svobode, znatnej predmetnika naj bi imelo določen fond ur, ki bi jih lahko po svoje razporejale. Na sploh velja težnja, naj bi se v novi gimnaziji karseda poskušala sprostiti prizadevnost, interes, sposobnost učencev, manj strogo kot zdaj usmerjena po nekih pravilih. To je seveda stvar procesa,

naših spremenjenih pogledov (govorim v prvi osebi) pa tudi materialnih možnosti, saj boljša šola neogibno več stane. Bojim se, da se prav na to trenutno pozbavlja.«

Zdaj so srednješolci po 32 ur v šoli, potem jih čaka šolsko delo še doma. Imajo po ducat predmetov. Učni program je prenatrpan. Je kaj upanja, da bo v novem programu balast odpadel, da bodo otroci manj obremenjeni z nepotrebним, da bo pri pouku več časa za raziskovanje, utrjevanje znanja?

»Ko je bil pred letom sprejet splošnoizobraževalni program naravoslova in je bilo rečeno, da je to prehodni program do splošne srednje šole, sem predlagal, da bi se že takrat lotili oblikovanja tega programa. Leto je šlo in danes spet hitimo. Težko je priti pred učiteljski zbor ali otroke na informativnem dnevu, če ne veš odgovorov na vrsto vprašanj.«

Ali splošna gimnazija pomeni kakšne premike v gorenjski šolski mreži?

»Gotovo se bodo učenci manj vozili iz enega kraja v drugega kot doslej, čeprav se bodo jesenska, kranjska in škofjeloška gimnazija se razlikovale v izbirnem delu. Vsekakor pa bo imela šola z

»Vprašanje, kako oblikovati splošni del programa, da se vsebine ne bi po nepotrebni preveč podvajale z osnovno šolo (v srednji šoli pri številnih predmetih, na primer, zgodovini, zemljepisu, tudi književnosti, spet začnejo spočetka - op. p.) zasluži temeljito strogovno pretehanost. Pri nas imamo zdaj sistem predizobraževanja na fakultetu osem plus štiri, živa pa so razmišljanja o spremembah po tujem vzoru, bodisi osem plus dva plus dva ali štiri plus šest plus dva in celo o devet plus dva plus dva.«

»Na torkovem posvetu v Ljubljani smo ravnatelji izrecno zahtevali, da, če že gremo v spremembo programa, potem naj se

več učenci možnost večje pestrosti izbere, ker se bodo lahko oblikovali večje interesne skupine, za katere denar ne bo problem.«

Tržiški šolar za šestino "cenejši od kranjskega"

V komaj polegih grožnjah s štrajkom so slovenski učitelji med drugim kritizirali tudi velike razlike v plačah med šolami. V odgovoru, od kod razlike, pristojno republiško ministrstvo navaja različne pravilnike o nagrajevanju, različne delovne obremenitve učiteljev, različne prispevke, ki jih plačujejo v občinah, različno uspešne poslovne politike šol ter ne nazadnje različno "štartno osnovo" plač ob decembrski zamrzitvi. Na dobesedno bodeče razlike v financiranju in standaru šol v posameznih občinah pa so ob tej priložnosti (znova) opozorili tudi tržiški osnovnošolski učitelji. Ne motijo jih samo plače, ki so glede na skromno (po izobrazbeni strukturi in ustvarjenem dohodku) občinsko gospodarstvo v Tržiču reseda na vrhu, ampak pogoji za delo sploh.

Potrditev svojega nezadovoljstva so dobili v konec leta objavljeni analizi izobraževalne skupnosti Slovenije o zdrževanju v raz porejanju sredstev občinskih izobraževalnih skupnosti v letu 1988. »Žal so podatki za leto 1988 rahlo odmaknjeni, stareli,« pravi Tone Remškar, psiholog v osnovni šoli Kokškega odreda v Križah. »Vendar glede na enako neugodne tovrstne izračune iz leta prej lahko vzamemo analizo kot zanesljiv dokaz skrajno slabega standarda tržiškega šolstva v primerjavi z republiškim povprečjem ali z drugimi gorenjskimi občinami. Že lani, ko smo sploh prvič temeljitev pretresli analizo za leto 1987, smo v občinski skupnosti opozorili na zaostajanje, vendar je ostalo predvsem pri besedah. Zato s številkami za leto 1988 želimo znova povedati zlasti tržiškemu gospodarstvu, zakaj smo v šolah nezadovoljni, zakaj gorovimo o štrajkih, predvsem pa to, da za šestino manjši strošek na tržiškega učenca v primerjavi s kranjskim, denimo, najbrž pomeni tudi dolocene razlike njuni pripravljenosti in uspešnosti v srednji šoli.«

Žal takšnih podatkov o uspešnosti osnovnošolcev v srednjih šolah nimamo, dejstvo pa je, da dobra šola že dolgo ni več samo dober učitelj pa kreda in tabla, ampak tudi marsikaj drugega, kar seveda stane dodatne dinarne. Prav pri dodatnem, neobveznem programu (celodnevna šola, podaljšano bivanje, varstvo vozačev, interesne dejavnosti, šola v naravi, svetovalno delo, investici-

je, regresiranje učbenikov, prehrane in podobno) so tržiške osnovne šole po podatkih za leto 1988 med najskromnejšimi v vsej Sloveniji. Dokaz: medtem ko znaša v Sloveniji delež dodatnega programa v financiranju šol povprečno dobrih 32 odstotkov, v jesenskih občinih 26, v kranjskih celo 53, v radovljških skoraj 49 in v škofjeloških blizu 24, v tržiški ne doseže niti enajstih odstotkov. Skromnejši sta samo še občini Smarje in Radlje. Ob tem pa je najbrž dobro vedeti tudi to, da je bila tržiška občina 1988. leta med plačilnimi republiške solidarnosti, tako kot kranjska, jesenska in radovljška, razen škofjeloške, ki je bila solidarnosti "bogatejših" deležna.

A bolj prepicljivo kot prejšnja dva podatka govorijo o standardu tržiškega osnovnega šolstva številka o celotnem porabljenem delu na učenca, ki je leta 1988 znašal 1,8 milijona dinarjev: Jesenice 2,1, Kranj in Radovljica po 2,9, Škofja Loka 2,3, Slovenija 2,4. Približno na enakem kot v Tržiču so samo še v Kočevju, Metliki in Šentjurju, torej so na boljšem tudi v večini manj razvitenih občin, ki so prejemale republiški (tudi tržiški) solidarnosti.

Pa še nekaj besed o učiteljih. Tržiški so bili predlani s plačami za 28 odstotkov nad povprečjem občinskem in 12 odstotkov nad povprečjem republiškega gospodarstva, vendar pa so bili v absolutnih zneskih kljub temu znano pod povprečno učiteljsko plačo v Sloveniji. Škofji Luki, Radovljici in Kranju, prehiteli so le

jeseniške kolege. A so bili ravno Tržičani tudi med najbolj obremenjenimi. V tržiški občini pride en učitelj na 19,3 otroka, kar je največ v Sloveniji. Slovensko povprečje znaša 15,3, ostala Gorenjska se vrta med 16 in 17. Tržiški učitelj ima med gorenjskimi kolegi tudi najvišjo pedagoško obveznost (23 ur na teden), dejansko pa jih je opravil kar 25. To in pa visoko povprečje učenec na oddelek (26,5) da tudi odgovor, zakaj je bila plača tržiškega učitelja kljub nizki porabi denarja na učenca na solidnem 31. mestu v republiki.

Se bi lahko nizali številke, skoznje dokazovali, da "davkoplavevalci" (v tržiški občini) je prispevna stopnja za osnovno šolstvo na repu v republiki) dostikrat po krivici obsojajo "pravilne boje" učiteljev za boljši lastni in učenčev standard. Poznavalc si cerje pravijo, da bi bile razlike tudi tedaj, ce bi vse šole dobile do pike enako denarja (glede na obseg dela), saj bi ga eni tako, drugi drugače obrnili. Kljub temu pa lahko redimo, da so razlike, kot jih je pokazala republiška analiza, vendar ne prehude in da se bo tudi v financiranju osnovnega šolstva, ne le srednjega in visokega, v kratkem moralo nekaj spremeniti. Morda odgovor tiči v predlogu ZSMS - liberalne stranke, naj učitelj (spet) postane "državni uslužbenec", oziroma v številnih težnjah (tudi šolnikov) po enotnem urejanju šolstva, kar spet pomeni, naj republiška vladarje vendarle vzame v svoje roke skarje in platno?

Jakob Ušenčnik s Trebišje v Poljanski dolini, je upokojeni učitelj in dolgoletni ravnatelj šol na Trebišju. Po učiteljsku 1935. leta je poučeval otroke od prvega do osmega razreda. Pred vojno pa tudi še nekaj časa po njej v osnovnih šolah ni bilo predmetnih učiteljev. Tako je moral učiteljščnik obvladati vse razrede in vse predmete.

»Pred vojno je bila republiška inšpekcijska zelo natančna in stroga. Inšpektor, ki je prišel v šolo zjutraj ob osmih, je gledal na uro; če je učitelj zamudil, je takoj dal način, da so mu odtrgali od plače. To je bilo po eni strani slabo, ker delo pod pritiskom, strahom, nikoli ne more biti dobro, po drugi strani pa je kazen spodbujal večji red. Inšpektor je navadno ostajal v šoli več dni, vse pregledal in preveril, se vtikal tudi v učiteljev osebnost, njegovo moralno plat. Učitelj je bil državni uslužbenec, dekretri o nastavitevih so prihajali iz Beograda. Razvrščeni smo bili po plačilnih razredih. To je bilo dobro. Dobr učitelj je lahko napredoval in ni bil krogov po zbornicah kot dandanes. Tudi sam sem kot ravnatelj po vojni predlagal, da bi uvedli plačilne razrede in posebej nagrajevali dobre učitelje.«

Po vojni so nadzor nad delom učiteljev prevzeli svetovalci iz Zavoda za šolstvo. »Ko danes bremeni slovenskega prosvetnega ministra, ki govorji, da starše organizirajo v štirih razredih, da bi mogli ločevati pleve od semen, naslednjim, ki so kot strokovnjaki poklicani za nadzor nad uresničevanjem šolske politike, to je pedagoškim svetovalcem Zavoda za šolstvo, pa tudi bolj ustrezna vloga svetovalcev in raziskovalcev kot inšpektorjev "policajev" (ne nazadnje je zakon o pedagoški službi dvakrat padel prav na tej točki). Skratka, v učiteljevo delo je res uprili nešteto kritičnih oči, redki pa so, ki so se pripravili "bosti" z njim. Pa vendar mnogi še pomnijo dobre stare čase, ko so se (slabi) učitelji bali šolskih nadzornikov oziroma inšpektorjev.«

To je lahko počel tudi zato, ker je pred tem tudi sam učil vse razrede in predmete. Danes so med ravnatelji predmetni učitelji, na primer glasbe ali telesne vzgoje, ki nikoli niso poučevali drugih predmetov.

»Učiteljevo delo nadzorujejo učenci, starši, oblast, politika, včasih milicijski, štipenditorji, občina, pedagoški svetovalci, morda tudi že cerkev,« pravi Jakob Ušenčnik. »Tisti, ki ocenjujejo, morajo vedeti, da je tudi učitelj samo človek, da lahko dela tudi nprake, ne bi ga smeli kritizirati po krivicu, tudi za tisto, česar ni kriv. Mislim predvsem na šolski program, s katerim je tako kot bi tiščali preveliko nogo v premajhen čevelj. Za to ni krv učitelj, krivi se tisi nad njim. Pri večini predmetov bi se dalo vsebine skrajšati, ločiti bistveno od nebistvenega. Seveda pa mora biti tudi učitelj odprt za dobromerno kritiko - zlasti se mi pri tem zdijo pomembna vloga sveta staršev, če učitelj zamuja v razred, sem zgrožen. Da minister javno opozarja na osnove delovne discipline...«

Jakob Ušenčnik je v svoji dolgoletni ravnateljski praksi, ko je konec leta moral poročati o delu posameznih učiteljev, večkrat začel v razred na "inšpekcijsko", vselej v razred na "inšpekcijsko", vselej po dogovoru z učiteljem. Opazoval je na slabosti, ki jih je opazil, učitelju pomagal, svetoval.

Foto: F. Perdan

Odmeri

Uredništvo Gorenjskega glasa

Politični golaž iz kosti? Hvala, ne!

(23. februarja 1990)

Že naslov je šokanten, kaj še vsebina. Dežmanovo »razsojanje« in njegove skrajno netakne obtožbe, ki jih je delil levo in desno, so pač v bralcih morale sprožiti nove dvome. Vnesen je nov nemir! Njegovo pisanje je poleg grobosti tudi prefinjeno! Senzacija!

So ljudje, ki svojo popularnost in svoje ambicije hočejo dosegati tudi prek takega svojevrstnega »volilnega golaža«, kakor pod gornjim naslovom Jože Dežman. Zgodovinar Dežman, izobraževalec, ki je hotel pisati iz neodvisne višine, se je v resnicu znašel v nižini brez človeškega okusa. Pa to ne prvič ne le proti meni! Razmišljam, zakaj tako? Zakaj na tak cenen, zmerjalski način krni svoj akademski ugled, zakaj hoče na tak način uveljavljati sebe, zakaj nam z neke umišljene višine levo in desno deli klofute in hkrati, »spoveduje«? Zakaj je tako oseben, namesto da bi se poglabljal v bistvo, to je v zgodovinopisje, v tem primeru v feni men izdajstva, zaradi česar je steklo toliko krv? S čim sem se mu tako zameril? Gre za kako zavist? Kako da v mojem pisanju in še posebej v kroniki Kokrškega odreda išče samo slabosti, a ne bistva? Pripisuje mi »objestnost«, ki pa si jo sam že kako objestno dovoljuje še v kakem drugem spisu! Tudi ponavljanje za Andrejem Bohincem. Da pa bi o teh medvajnih in poznejših dogajanjih, kajti mlad je še in kljub izobraženosti vendarle ne »ve vsega«, včasih vprašal nas akterje osebno, ne, tega pa ne! Verjetno mu »čast in ponos« tega ne dovoljujeta, kajti na primer moja »jasnost pri zgodovinopisnih poskusih moti še kak šum«. Poleg tega me vidi tudi »kotkuharja, ki s prislanjem zgodovine pridobivam ljudi za komunizem« približno tako, kot Žajdela na drugi strani. Le od kod Dežmanu moč za take ugotovitve in vzporeditve? Dvomi! Naj si tu malce sposodim znamenitega in pronicljivega pisatelja Štefana Zweiga, ki je rekel: »Samo kdor je doživel svetlobno in temo, vojno in mir, vzpon in propad, samo ta je resnično živel.«

Priznam, lahko bi primer Staretove izdaja in zaslisanja opisal drugače ali celo izpustil, a tisto o »slabem držanju« se mi je — ne ravno posrečilo — zapisalo ob asociaciji na neki drug podoben in znan primer (imena tu ne omenjam), a na nasprotni strani. In če bi pred tem pisanjem Dežman preverjal, kako je res vse potekalo, bi lahko n. pr. od nekdanjega namestnika komandanta našega 2. bataljona KO, preudarnega človeka A. Z. — Jaka z Breznice zvedel, da je razkrinkanemu Staretu rekel v obraz:

»Peter, sam, veš, da boš umrl. Od tebe samega je le še odvisno, kako boš umrl!«

Ivan Jan

Zelo klavrn je tak način polemike Jožeta Dežmana (Gorenjski glas, 23. 2. 90), s katerim se je postavil v nekakšno »sredinsko«, »nevratno« pozicijo razsojevaleca. Meni je bil tak način polemike vedno tuj, pa ne zato, da bi s tem sedaj oponiral J. Dežmanu, ampak taka pozicija je za resnega razpravljalca vedno skrajno vprašljiva. V našem primeru pa še posebej. Sposoben si je bil celo izbrati scenarij dveh ekstremnih polov (1. Jan in 1. Žajdela), nato pa vdreti med njiju kot pravični razsojevalec. Kaj pa dejstva, tista globalno politična, kot ona pikolovsko konkretna? On bi z njimi najraje opravil kar z nekakšnim moraliziranjem, kvazi-načelnoščjo in pedagogiziranjem.

Škoda, da moram pri tem zapisovati nekaj, kar je menda samoumevno (ter se tudi jaz iti pedago), namreč, da resnica nikoli ni (točno) na sredini. Na sredini je ponavadi le za oportuniste in povprečneže.

Tudi J. Dežman me je pripravil do tega, da (mu) moram nekatera zgodovinska dejstva dodati. Kakor je zame ugotovil, »da nevarno poenostavljamo, zavajam in morda tudi poneumljam sprejemnik svojih sprorc«, tako si te kategorije ob svojem besedilu, na katerega reagiram, lahko pripše tudi sam. Saj takoj za tem, ko to zapiše, sam »nevarno poenostavja in zavaja« (tisto »poneumljanje«) se mi ne zdi preveč okusno, da bi mu še to leplil, ko pove, da »izbira sodelovanja z okupatorjem ni bila posrečena poteka.« Jasno, da ni bila - z načelnega gledišča (danes smo lahko seveda vsi pametni, pa čeprav pri tem tvegamo poenostavjanja) - vendar, osnovna zgodovinska dejstva iz obdobja poletje 1941 - poletje 1942, ko je komunistična partija izkoristila nevaren čas okupacije in je pognala krvavo mašenje revolucije (VOS in vojvodstvo!), »sodelovanje z okupatorjem« zelo relativizirajo (z moralno vrednostnimi vidikov). Danes z lahkoto špekuliramo, kakšno »možnost sta imela od začetka vojne komunistični in protikomunistični tabor, da se odločita na način odpora, za izbiro zaveznikov«, kakor s svojo »nevratno«, »sredinsko« pozno špekulira tudi J. Dežman, dejstvo pa je, da je komunistična partija leta 1941 začela z revolucijo, ki se je (lahko) sprevrgla samo v državljansko vojno.

Pojdimo od primera do primera na Dolenjskem, Notranjskem in v Ljubljani (VOS). Kaj bi vsi ti goloroki ljudje (bratje, svojci, prijatelji, sovaščani) lahko naredili drugega, kot da so se zatekli v zaščito okupatorju? Bil je okupator, vendar, bil je v tej začetni faziji tudi zaščita. Pustimo ob teh konkretnih morijah »na terenu« politiko. Če te nekdo dan na dan kolje, golorokega, kaj boš prisilen storiti? Menda braniti se, pri čemer seveda ne boš kaj dosti povišati na politiko. Boriti se, vendar ne z rožnim vencem (če sem lahko malo cincen).

J. Dežman zapiše, da je »nedvomno več žrtev padlo na komunistični strani, kot na protikomunistični«. Seveda, saj noben ne trdi, najmanj jaz, da ni tako, vendar k temu je le treba dodati še kar nekaj podrobnosti, ker drugače se s tem številčnim razmerjem z lahkoto manipulira. Protikomunistom je šlo za ohranitev svojih oblastnih pozicij, komunisti pa so se sli predvsem revolucijo, ves čas zelo zagrizeno in krvavo. Tudi Dežmanovih 9000 žrtev na protikomunistični strani je bilo pobitih v konceptu revolucije (sicer pa so številke, ki jih navaja Dežman, kaj čudno nizke?).

V preteklih mesecih je J. Dežman kandidiral (in še) za razne funkcije v občini Radovljica (tako npr. za predsednika občine). To je seveda njegov stvar in pravica in tega sploh ne bi omenjal, če ne bi on že v naslovu očital drugim (»Politični golaž iz kosti? Hvala, ne!«), da »kuhajo golaž za protikomuniste« (konkretno omenja mene), in da v tem »Kuhanj« »manipulirajo z mrtvimi«.

Torej, kdo te predvolilnih časih »kuha nekakšne golaže iz kosti«? Škoda, da se je perspektivni zgodovinar preveč kar naenkrat v kvazipedago, ki poučuje okoli sebe (Jana, Žajdela, Vidice, Škofjeloške borce), kaj je sprava in kaj ni. Cinično vpleta celo »politično naročilo in željo znanosti«, in kot »zgodovinar oporeka španoviji stroke in politike«, sam pa se v celotnem svojem besedilu požvižga na vse to.

Kot krona vsega je Dežmanov poziv na koncu njegovega teksta ob Svetovnem slovenskem kongresu, kjer vzklikne »naj se končno zve, koga imamo za vojnega zločinca, in kdo od emigrantov pa lahko pride v domovino«. Kot Vlado Habjan in Ignac Gregorčič (oba sta bivša partizani), tudi Dežman ob Svetovnem slovenskem kongresu še naprej hoče deliti Slovence v emigraciji na vojne zločince in one »taprave«, ter se, kot onadvaj, vdinja komunistični oblasti, da objavi nekakšne svoje »sezname vojnih zločinov«. S temi famoznimi »seznamimi« lahko po zaslugu Habjana, Gregorčiča in Dežmana samo sanjamo o nekakšnem Svetovnem slovenskem kongresu, kaj šele o narodni spravi. S tem pa tudi postavlja na glavo vse svoje pedagogiziranje o narodni spravi.

J. Dežman je bil v svojem konstruktu vse preveč nedosleden, zato se mu sesuva na vseh koncih in krajin. Škoda! Od njega, kot mladega gorenjskega zgodovinarja pa bi pričakoval, da kaj več pove o konkretnih dogodkih, ne pa da se ukvarja s predalčanjem ter kuhanjem svojega predvolilnega golaža (kar hoče na vsak način napraviti drugim, da sebe v tem početju zakrije?).

Za razliko od J. Dežmana, je Ana Komatar v svojem odmevu (Gorenjski glas, 16. 2. 90) na polemiko o množičnih grobiščih (moriščih) okoli Škofje Loke pošteno in odkrito razmišljala o trajenih medvajnih dogajanjih v naši domovini. Vendar, tudi iz njenega, sicer poštenega pisma se vidijo posledice več kot 45 letne indoktrinacije, s katero so nam komunisti uspeli pošteno zamešati sposobnost za kritično presojo. Tako se ji je zapisalo, da se je šele po dolomitski izjavi skozi vsemogostnost politkomisarjev, obstoj likvidatorjev, sumničavost ipd., kazala razsežnost »dvojnosti« med osvobodilnim gibanjem in revolucijo, z drugimi besedami, državljansko vojno, kajti revolucija je sinonim za državljansko vojno. Mogočen spomenik revoluciji na Trgu revolucije v Ljubljani nam priča o grozotni mogočnosti državljanske vojne.

Dolomitska izjava in vse, kar je iz nje sledilo, pa se je zgodila »komaj« spomlad 1943. Komunistični politični komisarji, likvidatorji, zaostrena medsebojna sumničavost ipd., vse to pa je zdajalo svoj smrtni ples že mnogo pred dolomitskim izjavo. O tem sploh ne bi pisal, če ne bi šlo za temeljne, ključne stvari. Z zamegljevanjem ali celo časovnimi zmešnjavami vrstni red dogajanj usodno zameglimo.

Zato naj spet zapišem, tudi zaradi črno-belih (in belo-črnih) razlag, ki jih omenja Komatarjeva, da se je vse ključno zgodilo v obdobju od poletja 1941 do poletja 1942. Mimo tega obdobja ne more nihče, ki piše o državljanski vojni na Slovenskem. Vse, kar se je dogajalo kasneje, ima tu korenine. Tudi o črno bele slikanju govorimo predvsem takrat, ko spregledujemo to ključno obdobje. Tudi zato je tako »katastrofna« teza tistih, ki hočejo biti »objektivni«, ob tem pa razlagajo, da so pobijali oboji: rdeči in beli. Seveda so pobijali oboji, vendar ta »objektivnost«, ta povrnost me je vedno čudila, in tisti, ki na tak način obravnavajo

medvojno dogajanje na Slovenskem, ali osnovnih zgodovinskih dejstev razvoja državljanske vojne na Slovenskem ne pozna, ali pa s to svojo »sredinsko pozicijo« nočajo pogledati (kruti) resnici v oči.

Kaj se je torej dogajalo med poletjem 1941 in poletjem 1942, da se je razvila tako tragična državljanska vojna na Slovenskem? Komunistična partija je avgusta 1941 (Slovenci smo bili zaradi okupacije v smrtni nevarnosti) organizirala tako imenovano »Varnostno obveščevalno službo« (VOS), ki je samo do 1. maja 1942 pobila po Ljubljani 65 ljudi. Atentat na vsakega od teh 65 likvidiranih ljudi je po Ljubljani izredno odmeval. V veliki večini so pobiti bili Slovenci, ki se niso hoteli podrediti komunistom, ali pa so bili še nujivo potencialni nasprotniki. V istem času, do 1. maja 1942 so komunisti pobili po Dolenjski in Notranjski nadaljnji 200 ljudi. Tudi poboji teh ljudi so med prebivalstvom Dolenjske in Notranjske izredno odmevali. Med temi likvidiranimi so bile tudi cele družine, torej tudi ženske in otroci! Nekatere so pred umorom strahotno mučili.

Ti dve številki (65 + 200 pobitih) sta le do 1. maja 1942 (povzeti pa sta iz Kardeljevega poročila Brozu). Vemo, da so se likvidirali po 1. maju 1942 še pomnožile. VOS je takrat vodila komunistka Zdenka Kidrič, duhovni oče tako imenovanih partizanskih »vojvod«, ki so pobijali o Dolenjskem in Notranjskem, pa je bil njen mož, komunist Boris Kidrič.

Torej, poleti 1942 so bili goloroki ljudje Dolenjske in Notranjske naravnost pahnjeni v naročje Italijanom (okupatorju), pri katerih so iskali edino možno zaščito - orožje (pa še to je bilo v začetku obupno zanic).

V Sloveniji že 45 let zamolčujemo ključno dejstvo, da so komunisti izkoristili prav čas okupacije ter začeli jeseni 1941 s krvavo revolucijo, ko je bil slovenski narod usodno ogrožen od zunaj.

Eno od velikih zamolčevanj je tudi tisto, povezano z očitki protikomunističnemu taboru, da je kolaboriral, ob tem pa zamolčujemo, s kakšno zločinsko osebo (Stalin) in id. ologijo je 50 in več let kolaborirala komunistična partija! Torej, marsikater (indoktrinirane) »svete resnice« bo potrebljeno v prihodnje zelo relativizirati.

Nekakšen konkreten rezultat pisanja o gorenjskih zamolčenih grobiščih pa je le. Spisek grobišč se zelo hitro dopolnjuje. Naj naštejem tista, ki smo jih lahko v časnih prebri v zadnjem mesecu.

Okoli Škofje Loke so naslednja: širje množični grobovi so v Crngrobu, kraško brezno severno od vasi Pečno, dve grobišči pod Lovrenško goro ob potoku Zaplotnica, množičen grob ob vhodu v Bodovlješko grapo (takoj na levi vzpetini - nekdani bunker). Grobišče ob Pustem gradu (tj. grad v razvalinah ob vasi Lipnica) na poti med Radovljico in Kamno gorico. Grobišče nedaleč vstran od koče v dolini Drage, kjer je prostor z imenom »Pruh«. Množično grobišče je na pobočju Mežaklje (Mlačka ob cesti v Radovljico). Množičen grob je v gozdčku blizu Kranja (na robu Planine in tik ob pokopališču). Širje zelo množični grobovi so v Kamniški Bistrici (Kopišča).

Ta goli spisek komunističnih grobišč na Gorenjskem seveda še zdaleč ni popoln. Bralce zato pozivam, da se jim ni treba več nicedar batiti, zato naj ta spisek, do nedavnega prepovedanih gorenjskih grobišč dopolnjujejo, tako da eventualne dodatne lokacije pošiljajo na uredništvo Gorenjskega glasa.

Ivo Žajdela
Ljubljana
Prijateljeva 17

nama

**DO 15. MARCA
NA ODDELKU
S KOZMETIKO
AKCIJSKA
PRODAJA PO
UGODNIH CENAH**

- ROČNO IZDELANE ČIPKE
(OVRATNIKI,
ZAVESE, PRTIČKI)

- MODELI
ZA LOŠKI KRUHEK

TUDI NA OSTALIH
ODDELKIH PONUDBA
ARANŽIRANIH DARIL ZA
8. MAREC.

VELEBLAGOVNICA **nama** ŠKOFJA LOKA

Če bi imel povprečni Slovenec vsaj nekaj malega več pod palcem in bi tako lahko za kakšne tri tedne »fliknil« na dopust kam daleč preko meje in bil cele tri tedne absolutno nedosegljiv za informacije z domače politične scene, bi ob povratku »nucal« še kakšne nove tri tedne, da bi zapopadel momentalni dnevnopolitični pluralni utrip svoje dežele. Medtem ko povprečnega Evropejca poleg vremena zanimajo ostale čisto vsa-kdanje in izključno nepolitične zadeve, si na tej strani Alp nemudoma in pri priči totalni družbeni in sploh »odstekani« analphabet, če ne veš, kaj je včeraj na eni izmed neštetnih sestankov izrečno poudaril ta ali oni strankarski veljak. Če pa ti je nekaj malega slučajno le ostalo v ušesu, bo naravnost neoprostljivo, če do dотične izjave ne zavzameš tudi trdnega lastnega stališča. Daleč najbolj vžge, če se držiš preizkušenega vzorca: kritiziraš vsakogar za vse, se cinično posmihaš in po potrebi zaničljivo pljušč. Če gre za konfederacijske perspektive, zmginš z rameni in sikneš: malo morgen! Če gre za separatično vizijo, začudeno zakriliš z rokami in nejeverno zapihuš: le kam?

Recept velja kakopak izključno le za osebne pogovore - bognedaj, da bi se ti zapisalo, kaj si misliš o tej ali oni stranki ali strančici. Le kdo bi si mislil, da prav slovenski novinarji premrejajo toliko tolerance in se vzdržijo komentarjev, saj bi na prste ene roke lahko presteli komentarje o teh ali onih zdovinskih potezah posameznih strank. In tudi strančice so ne-hale - čeprav samo neposredno - napenjati revansistične loke

POZABLJIVČKI

proti partiji na oblasti in tako nujno izgubile nekaj senzacionalizma in ekskluzivizma. A zato se je pač toliko bolj pokazalo, kaj je v resnici za srajčicami slovenskih strank.

V predvolilnem času, ko se tako nežno otipavamo in ko je celo pisanje v metaforah nevarno za pišočo glavo, se ti na trenutke kar stoži po enosmerni ulici minulega kvazisocializma. Kako fino smo se pravzaprav imeli, ko so nezmotljivi mislimi namesto nas in o nas, mi pa smo direktno napadali vse, kar je bilo sitno in moteče in jo sililo iz kalupja ene same zveličavne resnice. Zdaj pa naenkrat cel kup resnic, nikjer pa več ni

kogar, ki bi te prijel za roko in popeljal k pravi. Mar bo res treba, takole čez noč, odrasti?

Če dobro premislimo, je predvolilni čas pravzaprav čas kislih kumarič, saj postaja že nevzdržno, da moraš nadstrankarsko stisniti zobe in se vzdržati komentarja, medtem ko okoli tebe kar mrgoli vseh vrst strankarskih dovtipov in spotikov. Pa napiši, da je dobrotnik iz Negove zastonj estrada - ne brez posledic! Pa napiši, kakšna je v resnici kakšna nova slovenska strančica, ki mora biti v cajtengih vsakokrat, ko se njen vodja samo pretegne! Vse v imenu porajajoče se strankarske demokracije.

V takih časih je nam, krvolokim pisunčkom, najtežje in komaj čakamo volitev, ko bo tolerance konec. Tolerance do na novo nastajajočih strank, kajti oblastne strankarske strukture so več ali manj imune, vajene cinizma, sarkazma in hudobije. V tem tednu bo požirala debele cmoke neodpustljivo zanikna partijska stranka, ki je enostavno »pozabilo« predlagati Milana Kučana za predsednika predsedstva, kar so prvi pogruntali volilci na zborih volilcev. Pozabila?! Ječešna, kako se vendorla kar tako »pozabilo« dati na listo najbolj popularnega Slovenca? Bi bilo priporočljivo, ko bi se malo manj ukvarjali z vsej jugoslovansko komunistično opcijo, pisali zahvalna pisma enakomislečim in malo manj podcenjevali domačo opozicijo. Če kdaj, potem je zdaj postalno očitno, da opozicije le ne tako malo skupaj, da bi se dalо še naprej kakorkoli vnemarno one-gaviti in pozabljuje »šlamaritiv...«

D. Sedej

Stare obrti na Gorenjskem

V pravi beganci je devet vrst lesa

Franc Legat iz Zabreznice

Franc Legat iz Zabreznice je štiriintrideset let delal v jesenški Železarni, ko pa se je upokojil, je vedno bolj in vedno raje zahajal po okoliških hribih, v naravo. A ni hodil le na dolge sprehole, temveč je mimo grede vedno prinašal domov »material«, ki ga je potreboval za svoj hobij, ki mu je zvest že vse svoje življenje: Franc namreč zna izdelati imenitne metle, vsako leto pred Veliko nočjo pa ga znanci in prijatelji naprosijo, da jim izdela tudi »begance«.

gancev. »Ko sem bil majhen fant, sem pasel v Poljčah in tedaj me je starejši vaščan, Lojz Čivkin iz Doslovč, naučil, kako se izdelujejo češminove ali brezove metle ter pokazal, kako se pravilno napravi beganca,« pravi Franc Legat.

»Vse dopoldne porabim, da

"Vse dopolne poročni, da po gozdovih zberem dovolj češmina za šest do sedem metel. Najraje se odpravim v Bohinj,

ve metle. Cešminove metle so boljše, uporabne za dvorišče in hlev, brezove pa za pod... Vse skupaj je treba posušiti, imeti ustrezno palico, najprej zvezati krajše veje, nato pridejo šele daljše. Po metle prihajajo predvsem kmetje iz okolice.

Posebno veselje pa imam z begancami, ki jim drugod pravijo tudi butare. Včasih so na cvetno nedeljo vsi otroci morali imeti begance; v cerkvi sonato celo izbirali, kdo ima najlepšo. Otroci so imeli z njimi veliko veselja, vsak je želel, da ima najlepšo in najbolje okrašeno. Beganca je bila potem prihiši vse leto: nekateri so jo nesli celo v polje, postavili pred hišo, če so se bali hude ure ali jo dali na ogenj za božič, novo leto ali ob svetih treh kraljih. Veliko kmetov ima še danes navado, da imajo doma večjo beganco, na njej pa privezano manjšo, ki jo potem obesijo v hlev.

Prava gorenjska ali slovenska beganca nikakor ni takšna, kakršno prodajajo na raznih sejmih in na trgih: s pisanimi oblanci. Prava slovenska beganca vsebuje kar devet vrst lesaz divjo vrbo, žalukjo, češnjo, lesko, pušpan, krampar, zelene, jabolka ali pomarančo in oljko. V sredino se da leskova palica, okrog nje se navije divja vrba in poveže z žalukjo. Okrasni se s kramparjem in zelenim, ki mora imeti črne jagode. Na begancu se potlej obesijo jabolka ali pomaranče...«

Francu Legatu dela nikakor ne zmanjka, še posebej, ker »ne zna računati« in tako metle kot begance dela bolj sebi za hobi kot za zaslužek. A povpraševanja je vedno dovolj, saj vsak res ne zna napraviti dobre metle, še manj begance, ki bi bila natanko taka, kakršno so delali nekdaj, brez nepotrebne navlake in umetnih okraskov.

Stroške naj krije uprava, ne pa občani!

Občani moramo kot davkopielačevalci poravnati raznopravne obveznosti. Med drugim nam prihajajo na dom tudi nalogi za plačilo akontacij, ki jih terjajo občinske davčne uprave (nadomestilo za uporabo mestnega zemljišča, denimo).

Tako so tudi Jesenčani dobili domov račune za poravnavo akontacije, vendar je občinski upravni organ ob tem zavezancem zaračunal tudi stroške, ki nastajajo s pobiranjem dajatev. Protizakonito, kajti takšnega zaračunavanja ne predvideva noben zakon ali zakonski akt! Zakoniti dohodek občin je namreč le taksa, nikakor pa ne tudi neki stroški, ki nastajajo zaradi pobiranja akontacij.

Zato bi občani, ki so prejeli naloge za poravnavo družbenih dajatev ravnali popolnoma pravilno, če teh stroškov, ki so materialni stroški uprave za družbene prihodke, sploh ne bi plačali. Zneski so res majhni, vendar gre vendar za zakonitost!

NAGRADNA KRIŽANKA

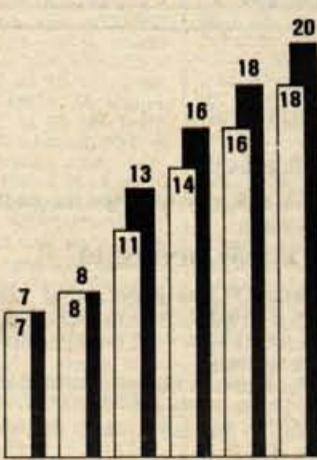
Rešitev prejšnje križanke, vodoravno: stiska, potovalka, kontrarevolucija, amarela, stećine, Li, Nobile, gk, Eli, ost, lonica, orada, vlak, ree, Savalas, Jani, grb, trik, bi, Evgen, Karič, te, naliiv, nias, grlo, gen, Toper, terilo, orjak, Ace, ira, Naila, rh, edinost, alka, antar, tasta, diareja, baletnik, ač, maas, Aram, Est.

Izžreballi smo naslednje reševalce: 1. nagrada Anica Brezar, cesta JLA 39, Tržič; 2. nagrada Jože Bogataj, Grenč 8a, Škofja Loka in tri tretje nagrade: Mateja Gotz, Pot za krajem 6, Kranj; Sonja Jegeb, Vrečkova 4, Kranj in Ančka Strupi, Sp. Brnik 43, Cerklje.

Rešitev današnje križanke pošljite do srede, 7. marca, na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

GORENJSKI GLAS	KRAJ V VZH SRBIJI ZNAN PO SRU	DOPSO- VANJE	OKRASNA VRINA CVCICA	ZNAMKA DETER- GENTA IZ SARDINE	DRAGO PETRIC	ITALI- PEVKA POPEVKA	MESTO V JUŽNI FRANCUS	TURŠKA PI- SATELICA (HALIDE EDIB)	VIMESNI ČLEN, IN- TERFACE	MONGOLSKI POGLAVAR	LIJUBLJ PRODAJNA GALERIJA	
VIRSTA KRŽANKE												
SOD SLOV PUBLICIST IN POLITIK (=OBRAZI=)												
SL MINIS- TER ZA NOTR ZADEVE (TOMAZ)				GL. MESTO PR. DEPAR- TMATA SOMME								
ITALI- REKA PRITOK TIBERE				NAJVI BOG. PRI GRKIH AVTOR PR- VE OPERE UACOPOLI					TRENJE	AVTOR KRŽANKE R. NOČ		
IGRALKA MIRANDA				PEŠEC VISOKA VZPETINA						NEKDANJA JAPON- SKA PRE- STOLNICA		
CITA POTOKAR				DEDNA ZASNJAVA MORJE PLOVEC			REKA NA KAVKAZU					
JAP. LUKA NA OTOKU HONŠU						GOROVJE V SAHARI (ASSEN)	IZDEL- VALEC KRAVAT.					
GORENJSKI GLAS	TRAPA ORGAN VIDA						ZAZNA- VANJA Z OČMI	LETALEC	VESELJSKO VOZILO			
EVROPSKI VELETOK				POCEST- NICA ST. ŠPAN KOLESAR					RAZTELJE- ŠEVALEC TRINTRO- TOLUOL			
VOJAŠKA STOPNJA				VRSTA ZELJA OSEBA IZ GR. MITOL.						KLADA ZA SEKANJE		
PERZUCI						ANGLEŠKI BRINOVEC VNENA POLET				ALJA TKAČEV IVO ŠORLI		KONTAKT- SPOJ
GORENJSKI GLAS	OPERNI SPEV ZEN PEV- SKI GLAS				STOPNJA PRIDEV- NIKA BREZ PRIMERE					SADNA PUJACA DALJE ODOBRE	SLONOV ČEKAN	OKRADNA LONČNICA, ŠKRNICELJ
ANTON NOVACAN			OSKAR NEDBAL PAMET		PREMIK PO ZRAKU TORINO			KRTAČA SRBOHRV IN NĀSA ČRKA				
SRBSKI DRAMSKI UMETNIK									ZRAČNI DUH V. -VIHARJU-			
ZNAČL- NOST NOĆI				OKRASNI KAMEN, VR- STA KAL- CEDONA					PREKLA FIŽOLOKA			

Gorenjska banka d. d., Kranj

Streljanje

Oživela strelišča

Kranj, 27. februarja - V drugi polovici februarja je bilo na Gorenjskem več streliških tekmovanj, največ v kranjski občini. O tekmovanjih poroča Božo Malovrh.

Z gorenjskega mladinskega prvenstva. Stojijo od leve proti desni: Matjaž Rutar, Sandra Miljkovič, Alenka Kavar, Andreja Malovrh in David Kovič, čeprav pa Jože Pišek in Matej Malovrh.

Ženskah ekipo je zmagala SD Bratstvo edinstvo s 1076 krogmi, posamično pa je vrstni red naslednji: 1. Darinka Smrtnik 371, 2. Sonja Hafner 353, 3. Lidija Pogačnik 352 (vse Bratstvo edinstvo), 4. Jelka Bauman (Tone Nadižar) 352, 5. Blanka Kežmah (Bratstvo edinstvo) 350, 6. Vera Malovrh (Tone Nadižar) 335.

Kranjsko občinsko prvenstvo za Zlato puščico je tudi minilo v znamenju dvoboja Jureta Freliha in Andreja Kneta, ki je bil tokrat boljši. Zmagal je Andrej Kne s 562 krogmi od 600 možnih, Jure Frelih pa jih je zbral 560, tretji je bil Alfonz Kern 553, četrti pa Franc Černe s 552 krogmi. Vsi so člani Iskre. Sledijo Bojan Lipovšek (T. Nadižar) 550, Jure Bojanec (Iskra) 550, Franc Strniša (F. Mrak) 549 itd.

Strelska družina Triglav z Javornika Koroške Bele pa je organizirala gorenjsko prvenstvo v strelijanju z zračno puško za pionirje in pionirke. Tekmovalo je 43 mladih strelecov. Med osmimi pionirskimi ekipo so bili najboljši Kranjčani, med posamezniki pa Robi Makuc iz Mojstrane, med pionirkami pa ekipo SD Partizan Julek iz Radovljice ter članica te ekipe Barbara Šolar. Normo za nastop na republiškem prvenstvu je izpolnilo 7 pionirjev in 5 pionirke ter obe zmagovalni ekipi. Med pionirji je ekipo zmagal SD Kranj s 475 krogmi od 600 možnih pred SD Janez Mrak Mojstrana 474 in SD Partizan Julek Radovljica 470, med pionirkami ekipo pa Partizan Julek Radovljica 478 pred SD Stane Zagor Podnart 437 in SD Kopacevina iz Škofje Loke 423. Vrstni red - pionirji posamezno: 1. Robi Makuc (Mojstrana) 178, 2. Žiga Sitar (P. Julek) 172, 3. Peter Jenko (Kopacevina) 165, 4. Miha Kalan (Ratitovec Železniki) 162, 5. Jure Sever (Kranj) 160 itd.; pionirke posamezno: 1. Barbara Šolar (P. Julek) 176, 2. Helena Malovrh (F. Mrak Predoselje) 163, 3. Svetlana Mitriz (P. Julek) 161, 4. Martina Kolar (S. Zagor) 157, 5. Manuela Leskovšek (Kopacevina) 150 itd.

Matej in Andreja Malovrh pa sta postala gorenjska mladinska prvaka v strelijanju s serijsko zračno puško. Na kranjskem strelišču je tekmovalo 23 mladincev in 14 mladink. Med mladincami je zmagal ekipo SD Kranj 1072 pred SD F. Mrak iz Predoselja 1013, SD Škofja Loka 985, SD Triglav Javornik Koroška Bela 980 in SD Bratstvo Enotnost Kranj 866. Med mladinkami ekipo je zmagala SD Partizan Julek iz Radovljice 1048 pred SD Kranj 1047 in SD Triglav Javornik Koroška Bela 1040. Posamično je med mladincami zmagal Matej Malovrh 364 pred Aleksandrom Princem 357 (oba Kranj), tretji je bil Boris Utokovič iz Škofje Loke 354, četrти Uroš Kemperle (Mojstrana) 352 in peti Jože Pišek (Kranj) 351. Med mladinkami pa je s 364 krogmi zmagala Andreja Malovrh (Kranj) pred Sandro Miljkovič (Radovljica) 361, Dario Bešter (Podnart) 358, Borko Krejčič (Javornik) 354 in Bernardo Lokar (Kranj) 351.

Besedilo in slika B. Malovrh

Zmaga Kokre Lipje v Kranju — V dvorani na Planini je bil kvalifikacijski košarkarski turnir moške četverice za vstop v drugo republiško košarkarsko ligo. Nastopile so ekipe Gornja Radgona, Fructal, Podboče in Kokra Lipje iz Stražišča. Pokrovitelj tega košarkarskega kluba je trgovina Kokra, ki je z ličnimi izdelki nagradila dobitnike izrebanih številk, turnir pa so popestrile tudi plesalke.

V dokaj izenačenih tekmah je prvo mesto doseglo moštvo Kokre Lipje, ki je s tem tudi že prešlo v drugo moško košarkarsko republiško ligo. **Pod vodstvom trenerja Podlipnika igrajo:** Remič, Zgaga, Stavrov, Bavdek, Urh, Faletič, Z. Mihajlovič, A. Mihajlovič, Vujovič, Rudež in Šćetinec. Na turnirju so sodili: zvezna sodnika Lovšin in Majce ter republiški Ribnikar, Premrl, Bremec in Biček.

Izidi — Kokra Lipje : Podboče 77 : 66, Gornja Radgona : Fructal 80 : 64, Fructal : Podboče 61 : 73, Kokra Lipje : Gornja Radgona 88 : 77.

D. H.

Plavalci kranjskega Triglava

Mladi plavalci obetajo

Kranj - »Če hočemo doseči kaj več, potem potrebujemo še vrhunskega trenerja, poklicnega seveda,« na kratko odgovarja na vprašanje, kakšni so načrti plavalnega kluba Triglav, predsednik tehnične komisije Andrej Slavec. V klubu že zdaj dela devet trenerjev, od teh dva poklicno, kar pa je glede na število plavalev - redno jih trenira okoli 240 - še vedno premalo. »To, da ima en trener trideset in več plavalev hkrati v vodi, je vse prej kot normalno! Poleg poklicnega trenerja bi potrebovali še več honorarnih, zato smo pripravili vladiteljski tečaj, petim sedanjem vladiteljem pa nameravamo omogočiti, da bi opravili trenereske izpite, ker so po moji presoji za kaj takega docela sposobni,« pravi Andrej Slavec in dodaja: »Večina plavalev je še zelo mladih in med njimi jih je nekaj, ki so sposobni v jugoslovanskem in tudi mednarodnem plavanju marsikaj doseči. Kmalu se bomo lahko preselili v novi zimski bazen, kjer bodo pogoj delu neprimerno boljši, kot so v sedanjem in za selitev se moramo dobro pripraviti. V nov bazen moramo priti z dobri potencialom!«

PK Triglav je danes praktično brez prve ekipe, saj ima vsega skupaj le dve članici, ima pa dobre mladince, kadete in tudi podmladek. Majlajši so bili v zadnji sezoni na zimskem ekipnem prvenstvu Slovenije četrti, na letnem pa peti, letos pa imajo mlajši pionirji realne možnosti, da so v republiki obakrat med prvimi tremi. Med njimi je kar petnajst plavalk in plavalec, ki se na prvenstvu lahko poteguje za medalje.

Med pionirji je žal premalo dobrih plavalev, da bi kot ekipa lahko zasedli boljša mesta kot lani, ko so bili na državnem prvenstvu peti (v republiki drugi), na letnem pa tretji v državi in drugi v republiki. Med njimi so fantje (Aberšek, Oberstar, Gašperlin, Milojevič, Grobošek) in dekleta (Bregar, Sudolnik, Hajdinjak, Amidič), ki na slovenskem prvenstvu lahko stopajo na zmagovalne stopnice, na državnem pa plavajo v finalu.

Kadeti so tudi letos kot ekipa zelo močni - po mnenju A. Slaveca so sposobni zmagati tako na zimskem kot letnem pr.

venstu v republiku in državi. Lani jim je nekoliko spodeljeno le na zimskem državnem prvenstvu, ko so bili drugi, sicer pa zmerom zlati. Med posamezniki pa bodo tako v republiki kot državi posegli po medaljah Božikov, Resman, Kirbiš, Milenkovič, Studen, Mladenovič pri fantih in pri dekletah Studnova, Jerebova, Juanova, Blatnikova, Torkarjeva in Slavčeva.

Mladinci ekipnega državnega prvenstva nimajo, na republiku pa so bili Kranjčani lahko tako pozimi kot poleti naj-

Na tradicionalni slovenski v Ljubljani so podelili priznanja najboljšim slovenskim plavalcem. Prejela sta ga tudi plavalec kranjskega Triglava Braco Vojničič ter trener Bojan Šmid. Skupni moštveni zmagovalci lanske plavalne sezone pa je kranjski Triglav. Druga je Ljubljana, tretja Ilirija, Radovljica pa je šesta med 13 moštvi.

Vaterpolo

Kranjčani igrajo v nedeljo

Kranj, 1. marca - Po krajši prekiniti se bo začel drugi del tekmovanja v I. zvezni vaterpololski ligi. Vaterpolisti kranjskega Triglava so ta teden pod vodstvom novega trenerja Siliča vadili na Reki. V nedeljo, 4. marca, ob 18. uri bodo v prvem kolu nadaljevanja igrali v bazenu Tivoli v Ljubljani z Mladostjo Coningom iz Zagreba. Triglav čaka trd boj za obstanek, saj v prvem delu ni bil točk, v drugem pa bi moral vsaj trikrat zmagati, da bi obstali v družbi najboljših. Navijači, vabljeni v nedeljo v Ljubljano.

J. K.

Vabilo, obvestila

Zanimiv košarkarski spored - Jutri bo na sporednu novo kolo v slovenskih košarkarskih ligah. Gorenjski predstavniki so v zadnjem kolu igrali dobro, možnosti za zmago pa imajo tudi v tem kolu, seveda ob pomoči občinstva s tribun. Kranjski Triglav bo jutri ob 19. uri igral v dvorani na Planini z Merxom iz Celja, ki vodi na lestvici. Triglav pa je tretji. Kranjčanke pa bodo ob 17. uri na Planini igrale z ID Ježico iz Ljubljane, ki je na lestvici četrta, takoj za Kranjčankami. Odeja Marmor igra jutri v Škofji Loki s Cometom. Jesenčanke pa doma s Cimosem.

Hokejski spored - Hokejisti Jesenic bodo drevi ob 18. uri igrali na Jesenicah drugo tekmo finala jugoslovanskega prvenstva z Medveščakom, v I. B. zvezni hokejski ligi pa bo na sporednu 20. kolo. Triglav gostuje pri Medveščaku II. Bled igra doma z Ino, drugo moštvo Jesenic pa gostuje pri Mladosti. Po nepopolnih kolih vodi Bled pred Jesenicami II. Mladostjo in Triglavom.

Odbojkarski spored - V II. zvezni odbojkarski ligi - zahod so obojkarice Bleda v zadnjem kolu premagale doma Progres s 3 : 0, v tem kolu pa gostujejo pri vodilnem Željezničarju. Blejci so sedme. V I. slovenski moški obojkarski ligi so Blejci doma s 3 : 1 premagali Šempeter in so sedaj tretji pri Fužinarjem v Tovil Olímpiju. V tem kolu gostujejo Blejci pri Izoli. V prvi ženski ligi pa je bil kranjski Triglav na Ravnh poražen s Fužinarjem 3 : 0 in je predzadnji. V tem kolu igra doma s Palomo Branikom II.

Pohod na Snežnik - Planinska sekcija Alpetourja organizira v soboto, 10. marca, pohod na Snežnik. Avtobus bo odpeljal iz Kranja ob štirih zjutraj, iz Škofje Loke pa ob 4.25. Cena izleta je 70 dinarjev, prijave pa sprejemajo do 5. marca po telefonu 21-084 in 21-039 (Sitar in Ročkar).

J. K.

Občni zbor Kegljaškega kluba Ljubljana Tržič - Kegljaški klub Ljubljana, ki deluje pri TVD Partizan Tržič, vabi na občni zbor, ki bo jutri, 3. marca, ob pol sedmih zvečer na kegljišču pod avtobusom postajo. Ob 13. uri pa bo dvoboj med prvo in drugo ekipo.

J. Kikel

Strelsko tekmovanje za dan žena - Tekmovanje je že tradicionalno, letosne pa bo v torek, 6. marca, med 13. in 18. uro v strelski dvorani na Ravnh. Prijave bodo sprejemali na strelišču.

J. Kikel

Ljubljana pred Triglavom

V Kranju je bilo predtekmovanje za jugoslovanski pokal. Sodelovali so plavalec Ljubljane, Triglav, Ilirija in Radovljice. Ta je bil tudi vrstni red tekmovanja.

Mladinci ekipnega državnega prvenstva nimajo, na republiku pa so bili Kranjčani lahko tako pozimi kot poleti naj-

boljši, letos pa bo bera slabša. Mladinke so še vedno odlične in so realno lahko spet najboljše v republiki, mladinska ekipa pa je številčno preveč okrnjena za podoben rezultat, saj je med najboljšimi samo Vojničič, dekle pa je več: Bogatajeva, Prosenova, Grmova, Širerjeva. Vsi našti imajo možnosti za medalje tako na republiku kot na državnem prvenstvu, Vojničič in Mladenovičeva pa naj bi prišla tudi v državno reprezentanco.

»To so načrti, zapisani v letošnjem programu dela. Do danes gre vse nekako po načrtih in upajmo, da bo tako tudi v prihodnje,« pravi Andrej Slavec. Sicer pa, prva večja »preizkušnja« zapisanih ciljev bo že marca, ko so na vrsti republiška in državna zimska ekipa prvenstva.

Ilija Bregar

moškimi dvošedi, kjer smo računali na dober nastop Megličev, vendar je poškodba enega od sankarjev nastop preprečila. Prvenstvo je bilo sijajno organizirani.

S. Špendov

Šah

Hribar gorenjski prvak

Radovljica, 20. februarja - Na letošnjem članskem gorenjskem šahovskem prvenstvu je nastopilo 8 šahistov. Zmagal je Branko Hribar iz Kranja, član Šahovske sekcije Tomo Zupan, mojstrski kandidat. Zbral je 6 točk. Drugi je bil Sušnik s 5 točkami, tretji pa Razinger, ki je zbral 4,5 točke.

V. P.

Sankanje

Uspeh Simona Bernika

Jesenice, 26. februarja - V Gieserthalu je bilo 7. svetovno prvenstvo v sankanju na naravnih progah, na katerem je sodelovalo 77 sankarjev iz 17 držav, med njimi tudi Sovjeti prvič, vendar so takoj posegli po kolajnah. Med moškimi je naslov prvaka ubranil Avstrijec Pilz, od naših pa je bil najboljši Simon Bernik, sicer član Iskre iz Železnikov, na odličnem 16. mestu. Teo Kališnik iz Tržiča je bil 24., Luznar 25., Marjan Meglič 33. in Potočnik 39. Med ženskami nismo imeli zastopnic, prav tako pa tudi ne med

razpisuje prosta dela in naloge

AVTOELEKTRIKARJA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
- da imajo IV. stopnjo poklicne šole tehničnih strok,
- poskusno delo 2 meseca
- delo je za nedolacen čas
Pisne ponudbe o izpolnjevanju pogojev naj kandidati dostavijo v 8 dneh po objavi na naslov: ALPETOUR ŠKOFJA LOKA, TOZD Mehanične delavnice, Škofja Loka, Kidričevo 50.

KOLESARSKI KLUB SAVA KRAJN ŠKOFLJEŠKA 10, KRAJN

Kolesarski klub Sava Kranj objavlja na podlagi sklepa Upravnega odbora kluba

JAVNO LICITACIJO

za prodajo avtomobila VW transporter, letnik 1985. Izkljena cena vozila je 110.000 din. Prometni davek plača kupec. Varščino 10 % od izkljene cene morajo interesenti vplati pred pričetkom licitacije. Licitacija bo v sredo, 7. marca 1990, v pisarni kluba KK Sava Kranj, Škoflješka 10, ob 10.00 ur. Vozilo je treba plačati in prevzeti v roku 3 dni, sicer varščina kupca zapade. Vse informacije dobite po telefonu 21-583.

TV SPORED

PETEK

2. marca

- 8.50 Video strani
9.00 TV mozaik
9.00 Spored za otroke in mlade
10.10 D. Baker: Paracelsus, angleška nadaljevanka
11.00 Video strani
15.45 Video strani
15.55 Žarišče, ponovitev
16.25 Propagandna oddaja
16.30 TV dnevnik 1
16.40 Poslovne informacije
16.45 TV mozaik
18.00 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.12 Propagandna oddaja
19.15 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Prvičje kapljic, dokumentarna serija
21.05 J. le Carre: Kotlar, krojač, vojak, vohun, angleška nadaljevanka
22.00 TV dnevnik 3
22.20 Ex libris: Ob dvestoletnici slovenskega gledališča
23.00 Ciklus filmov Federica Fellinija: Cabirijine noči, italijansko francoski film
0.45 Video strani

2. program TV Ljubljana

- 16.30 Satelitski programi — poskusni prenos
17.55 Regionalni programi TV Ljubljana - Studio Maribor
19.00 Videomeh, ponovitev
19.30 TV dnevnik
19.55 TV okno
20.00 Žarišče
21.00 J. Iavec: Možiček, balet na pantomima v enem deljanju
21.00 Vprašajte ZIS
22.00 Satelitski programi — poskusni prenos

SOBOTA

3. marca

- 8.50 Video strani
9.00 Izbor tedenske programske tvornosti
9.25 Veysonnaz: Svetovni pokal v alpskem smučanju — veleslalom (m), prenos 1. teka
10.15 Izbor tedenske programske tvornosti
10.15 Ciciban, dober dan
10.35 Miti in legende
10.50 Ku-ku, lutkovna igrica
11.05 Mladi Sherlock, angleška nadaljevanka
11.30 Ex libris
12.25 Naša pesem 88, ponovitev 23. oddaje
12.55 Veysonnaz: Svetovni pokal v alpskem smučanju — veleslalom (m), prenos 2. teka
13.40 ZBIS: Mlada Zora
13.50 Video strani
14.00 Peter's pop show, ponovitev
15.55 Žarišče, ponovitev
16.25 EP, video strani
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.45 Risanka
16.55 Zlin: SP v rokometu (m) — Jugoslavija : Islandija, prenos
18.35 Iz tropskega deževnega gozda
19.05 Risanka
19.10 TV okno

KINO

KRANJ CENTER

2. marca amer. pust. film LICENCA ZA UBIJANJE ob 15.30. in 17.45. uri, amer. barv. kom. ZAPOSLENO DEKLE ob 20. uri 3. marca amer. pust. film LICENCA ZA UBIJANJE ob 16.45. in 19. uri, prem. amer. trde erot. NEBEŠKE LISICE ob 21.15. uri 4. marca amer. fant. pušč. film VRNITEV V PRIHODNOST ob 15. uri, amer. pust. film LICENCA ZA UBIJANJE ob 16.45. in 19. uri, prem. amer. akcij. filma KICKBOXER ob 21.15. uri 5. marca amer. barv. kom. ZAPOSLENO DEKLE ob 16. in 20. uri, predavanje Zvoneta Šeruge: AFRIKA - SPOMIN NA LETO DNI ŽIVLJENJA ob 18. uri 6. marca amer. kom. ZAPOSLENO DEKLE ob 18. in 20. uri 7. marca prem. amer. pust. filma INDIANA JONES IN ZADNJI KRIŽARSKI POHOD ob 15.30. in 20. uri 8. marca amer. barv. pust. film INDIANA JONES IN ZADNJI KRIŽARSKI POHOD ob 15.45. uri, amer. krim. film BESTSELLER ob 18. in 20. uri

ZELEZAR

2. marca prem. amer. kom. BOLNIČARI NA KOLESIH ob 18. uri, amer. trde erot. EROTIČNA IGRA ob 20. uri 3. marca amer. kom. BOLNIČARI NA KOLESIH ob 17. in 19. uri, prem. amer. trde erot. NEBEŠKE LISICE ob 21. uri 4. marca amer. kom. BOLNIČARI NA KOLESIH ob 17. in 19. uri, amer. trde erot. EROTIČNA IGRA ob 21. uri 5. marca amer. pust. fant. film VRNITEV V PRIHODNOST ob 18. in 20. uri 6. marca Ni kinopredstavlji 7. marca amer. barv. akcij. film KICBOXER ob 18. in 20. uri 8.

KRANJ STORŽIČ

2. marca amer. krim. film PRIČO JE TREBA UBITI ob 16. in 18. uri,

22.35 Satelitski programi — poskusni prenos

PONEDELJEK

5. marca

- 19.20 Dobro je vedeti
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Utrip
20.14 Propagandna oddaja
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Zadar: Pesem JRT za Evrovizijo '90
23.00 Propagandna oddaja
23.05 TV dnevnik
23.25 P video strani
23.30 L. Greer: Upi upi, francoška nadaljevanka
0.25 Podstrelje, angleški film
2.00 Video strani

2. program TV Ljubljana

- 14.55 Glasgow: EP v atletiki (v dvorani), prenos
19.00 Kako biti skupaj, oddaja TV Skopje
19.30 TV dnevnik
20.10 TV okno
20.15 Filmske uspešnice 48 ur, ameriški film
21.50 Satelitski programi — poskusni prenos

NEDELJA

4. marca

- 8.30 Video strani
8.40 Otoška matinacija
9.25 Veysonnaz: Svetovni pokal v alpskem smučanju — slalom (m), prenos 1. teka

- 10.15 Otoška matinacija
11.00 Lepi upi, francoška nadaljevanka
11.55 Kmetijska oddaja
12.25 Dober večer, ljubo dakle, kvartet Do in harmonikar Jože Kampič
12.55 Veysonnaz: Svetovni pokal v alpskem smučanju — slalom (m), prenos 2. teka
14.10 Dedičina Guldenburgovih
14.50 Križkaž, ponovitev
16.25 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.30 Sinovi Katie Elder, ameriški film
18.45 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.22 EPP
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Žrebanje podarim dobim
20.20 J. Radulović - Z. Sora: Brata po materi, TV nadaljevanka
21.15 Kolo sreče
22.45 TV dnevnik
23.04 Video strani
23.05 Sova Magnum, ameriška nanizanka
0.40 Video strani

2. program TV Ljubljana

- 14.55 Bratislava: SP v rokometu (m) polfinale, prenos

- 16.15 Satelitski programi — poskusni prenos

- 19.00 Pustolovčina slikarstvo, izobraževalna serija

- 19.30 TV dnevnik

- 19.55 Premor

- 20.00 Žarišče

- 20.30 Po sledeh napredka

- 21.05 Sedma steza

- 21.20 Večer s skupino Pepel in kri, zabavnoglasbena oddaja

- 22.05 Satelitski programi — poskusni prenos

22.35 Satelitski programi — poskusni prenos

PONEDELJEK

5. marca

- 8.50 Video strani
9.00 Mozaik
10.25 Zrcalo tedna

- 10.55 Video strani
14.30 Video strani

- 14.40 Žrebanje Podarim dobim, ponovitev

- 14.50 Sova Magnum, ameriška nanizanka, ponovitev

- 16.30 TV dnevnik

- 16.50 Mozaik, ponovitev

- 18.30 Video strani

- 18.50 Spored za otroke in mlade

- 18.50 Miti in legende islamskih ljudstev

- 19.05 Risanka

- 19.17 EPP

- 19.20 TV okno

- 19.24 Propagandna oddaja

- 19.30 TV Dnevnik 2

- 19.55 Vreme

- 19.59 Propagandna oddaja

- 20.05 M. Crnjanski-M. Trajlović: Roman o Londonu, drama TV Beograd

- 21.55 TV dnevnik

- 22.14 Video strani

- 22.15 Miklar, glasbeni oddaja

- 22.35 Sova Magnum, ameriška nanizanka

- 23.25 Video strani

2. program TV Ljubljana

- 16.30 Satelitski programi — poskusni prenos

- 18.30 Mostovi

- 19.00 Divji svet živali angleška poljudnoznanstvena serija

- 19.30 TV dnevnik

- 19.55 TV okno

- 20.00 Žarišče

- 20.30 PEP v nogometu — Dinamo (Bukurešta) : Partizan, posnetek iz Bukarešte

- 21.20 Svet poroča

- 22.10 Satelitski programi — poskusni prenos

TOREK

6. marca

- 8.50 Video strani

- 9.00 Spored za otroke in mlade

- 11.55 Video strani

- 14.25 Video strani

- 14.35 Nemčina — »Alles gute«, ženitve 15.05.

- 15.35 Sova Magnum, ameriška nanizanka

- 16.30 TV dnevnik

- 16.40 Poslovne informacije

- 16.50 TV mozaik

- 17.45 Video strani

- 17.50 Spored za otroke in mlade

- 19.05 Risanka

- 19.15 TV okno

- 19.24 Propagandna oddaja

- 19.30 TV Dnevnik 2

- 19.55 Vreme

- 19.59 Propagandna oddaja

- 20.05 Odmevi v temi, ameriška nadaljevanka

- 20.50 Ogenj in led, angleški balet na ledu

- 21.45 TV dnevnik

- 22.04 Video strani

- 22.05 Sova Magnum, ameriška nanizanka

- 22.50 Video strani

2. program TV Ljubljana

- 14.55 Bratislava: SP v rokometu (m) polfinale, prenos

- 16.15 Satelitski programi — poskusni prenos

- 18.00 Regionalni programi TV Ljubljana - Studio Ljubljana

- 19.00 'Alo, 'alo, angleška humoristična serija

- 19.30 TV dnevnik

- 19.55 TV okno

KOMENDA

22.35 Satelitski programi — poskusni prenos

SREDA

7. marca

- 19.00 Naša pesem: Niš '88, 1. odaja

- 19.30 TV dnevnik

- 20.00 Žarišče

- 20.30 Žrebanje lota

- 22.45 Satelitski programi — poskusni prenos

SREDA

8. marca

- 8.50 Video strani

- 9.00 Spored za otroke in mlade

- 11.00 Video strani

- 15.10 Žarišče, ponovitev

I. SPLOŠNI RAZPISNI POGOJI

1. Upravičenci razpisa so organizacije združenega dela in delovne skupnosti, delavci, delovni ljudje in občani ter njihove družine z nižjimi dohodki, če njihove OZD združujejo sredstva solidarnosti za namene kreditiranja v občini Škofja Loka in nimajo ustrezeno rešenega stanovanjskega vprašanja in izpolnjujejo pogoje pravilnika, in sicer, da so:
- mlade družine,
  - mlađi strokovnjaki,
  - občani in družine, ki prvič ustrezeno rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje,
  - družine z večjim številom otrok (tri ali več),
  - udeleženci NOV.

Mlaude družine, mlađi strokovnjaki, občani in družine, ki prvič zrešujejo svoje stanovanjsko vprašanje ter družine z večjim številom otrok lahko po tem razpisu pridobijo kredit v višini največ 55 % vrednosti pripadajočega standardnega stanovanja, ki omogoča ali pomeni trajno rešitev stanovanjskega vprašanja.

2. Razpisna vrednost posojil predstavlja načrtovana razpoložljiva solidarnostna sredstva za kreditiranje stanovanjske graditve v letu 1990 in sicer v višini **9.153.000,00 din.**

Razpisna vsota po posameznih namenih je naslednja:

A. Za kreditiranje nakupa stanovanj in stanovanjskih hiš	3.660.000,00 din
B. Za kreditiranje družbene usmerjene individualne gradnje	1.830.000,00 din
C. Za kreditiranje neusmerjene individualne gradnje, prenove stanovanj in stanovanjskih hiš	3.663.000,00 din

II. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJILA

1. Razpis se lahko udeležijo:

1. Organizacije združenega dela in delovne skupnosti, če združujejo sredstva solidarnosti za namene kreditiranja stanovanjske gradnje v občini Škofja Loka in prevzamejo obveznost, da zagotovijo najmanj 50 %, organizacije posebnega družbenega pomena pa najmanj 40 % lastnih sredstev za gradnjo, nakup ali prenovo družbenega stanovanja.

Tako pridobljeno družbeno stanovanje mora delovna organizacija združenega dela ali delovna skupnost dodeliti svojim delavcem z nižjimi dohodki, ki izpolnjujejo splošne in posebne pogoje za dodelitev solidarnostnega stanovanja opredeljene v tem pravilniku.

- 1.2. Mlaude družine, mlađi strokovnjaki, občani in družine, ki prvič rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje ter družine z večjim številom otrok, so upravičene do pridobitve kredita iz sredstev solidarnosti po tem razpisu, če se raven njihove socialne varnosti giblje do 130 % povprečnega osebnega dohodka na družinskega člana v SR Sloveniji, kar znaša **1.534,70 din.**, za leto 1989.

2. Pri opredelitvi upravičencev do kreditov iz sredstev solidarnosti se upoštevajo merila, ki so:

- za mlaude družine štejemo: mlaude zakonca, kjer ni noben od zakoncev star več kot 30 let; mlaude družina z vsaj enim otrokom, kjer nobeden od staršev ni star več kot 30 let; samohranilka ali samohranilec, ki ni stara ali star več kot 30 let.
- za občane in družine, ki prvič ustrezeno rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje se štejemo podnajemniki in sostanovalci ter občani, ki imajo premajhno družbeno stanovanje glede na površinske standarde in je po pridobitvi lastnega stanovanja to stanovanje prosto;
- za mlaude strokovnjake štejemo delavci, ki s svojim znanjem in sposobnostjo lahko največ pripomorejo k razvoju delovne organizacije, predvsem z visoko in višjo izobrazbo in ki izpolnjujejo kriterije in merila organizacije združenega dela ali delovne skupnosti za pridobitev tega naziva;
- za družine z večjim številom otrok štejemo družine s tremi ali več nepreskrbljenimi otroki, kjer sta oba zakonca zaposlena.

3. Osnova za izračun višini posojila je pri nakupu zadnja cena po dokumentaciji, pri graditvi in prenovi pa cena 6.739,20 din za m² stanovanjske površine, oziroma zadnja znana cena.

4. Za vloge, ki se bodo sprejemale po tem razpisu se upošteva povprečni mesečni čisti OD na zaposlenega delavca v SRS v preteklem letu.

5. Obrestna mera za posojilo iz sredstev solidarnosti je 10 %.

6. Delavci vrčajo posojilo v mesečnih anuitetah.

7. Posojilo za gradnjo stanovanjske hiše lahko dobi delavec, če ima dograjen objekt do III. gradbene faze oziroma pri gradnji montažne hiše dokončano ploščo nad kletjo in sklenjeno pogodbo za dobavo montažnega dela hiše s proizvajalcem skladno z gradbenim dovoljenjem.

- Prosilci lahko dobjijo posojilo za nakup stanovanja, če imajo zagotovljeno najmanj 20 % sredstev od predračunske vrednosti in zaključeno finančno konstrukcijo.

Pri prenovi lahko prosilci dobjijo posojilo samo za:

- povečanje stanovanjske površine,
- uporabo kvalitetnejše izvedbe topotnih in hidroizolacij,
- prenovo stanovanjskih hiš starejših od 40 let.

Prosilec se mora pri prenovi izkazati, da je opravil vrednostno najmanj 50 % del po predračunu, ki ga je izdelal gradbeni strokovnjak.

8. Gledate tehničnega poslovanja in drugih določil, ki niso navedena v razpisu veljajo določila Pravilnika o pogojih in merilih za uporabo sredstev solidarnosti.

Gledate kreditne sposobnosti delavcev, potrebne dokumentacije za sklenitev posojilne pogodbe, zavarovanja, porabe in odpisovanja posojila ter določil, ki jih ne navaja ta razpis veljajo določila pravilnika o stanovanjskih posojilih občanov pri LB TBG Kranj.

III. KREDITIRANJE GRADITVE, NAKUPA IN PRENOVE STANOVANJ IN STANOVANJSKIH HIŠ V DRUŽBENI LASTNINI

Pravico do posojila iz sredstev solidarnosti uveljavljajo za svoje delavce predvsem organizacije združenega dela in delovne skupnosti:

- ki začasno v skladu skupne porabe niso sposobni oblikovati dovolj sredstev potrebnih za planiran obseg stanovanjske graditve in združujejo sredstva solidarnosti za namene kreditiranja stanovanjske gradnje v občini Škofja Loka;
- ki so podpisale SaS in aneks št. 1 temeljnih plana SSS Šk. Loka;
- ki so sprejeli srednjoročne in letne plane kadrov ter plane sta-

RAZPIS ZA DODELITEV POSOJIL DELAVCEM IN DRUŽBENO PRAVNIM OSEBAM IZ ZDRAŽENIH SREDSTEV SOLIDARNOSTI

Na podlagi 37. in 39. člena Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS, št. 3/81 in 11/88) na podlagi Samoupravnega sporazuma in Aneksu št. 1 (UVG, št. 11/86, 1/89 o temeljnih planih Samoupravne stanovanjske skupnosti Škofja Loka za obdobje 1986-1990 in 35. člena Pravilnika o pogojih in merilih za uporabo sredstev solidarnosti ter sklepa seje Izvršnega sveta SO Škofja Loka z dne 22. 2. 1990 objavlja odbor za stanovanjsko gospodarstvo

RAZPIS

za dodelitev posojil delavcem in družbeno pravnim osebam iz združenih sredstev solidarnosti

novanske graditve, usklajene s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti Škofja Loka;

- ki so sprejeli samoupravne splošne akte o osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj svojih delavcev, usklajene z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu, družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva ter s tem pravilnikom;
- ki imajo, skladno s samoupravnim splošnim aktom o osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj svojih delavcev, sprejeti prednostno listo upravičencev za dodelitev stanovanj;
- ki imajo zagotovljena sredstva za lastno udeležbo;
- ki so kreditno sposobne.

Osnova za izračun lastne udeležbe in zneska pripadajočega posojila je razmerje med povprečnim mesečnim osebnim dohodkom na zaposlenega v organizaciji združenega dela v preteklem letu in med povprečnim mesečnim osebnim dohodkom na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu, in sicer:

Če znaša povprečni mesečni dohodek na zaposlenega v OZD v preteklem letu izražen v naslednjih odstotkih mesečnega dohodka zaposlenega v SRS v preteklem letu	je lastna udeležba izražena v naslednjih odstotkih od kupoprodajne cene stanovanja		je posojilo izraženo v naslednjih odstotkih od kupoprodajne cene stanovanja	
	OZD	OZD posebnega družbenega pomena	OZD	OZD posebnega družbenega pomena
do 100 %	50 %	40 %	50 %	60 %
nad 100 %	55 %	45 %	45 %	55 %
nad 110 %	60 %	50 %	40 %	50 %
nad 120 %	65 %	55 %	35 %	45 %
nad 130 %	70 %	60 %	30 %	40 %

IV. KREDITIRANJE GRADITVE IN PRENOVE STANOVANJ IN NAKUPA STANOVANJSKIH HIŠ V ZASEBNI LASTNINI

Upravičenci do posojila iz tega razpisa lahko pridobijo posojilo iz sredstev solidarnosti za gradnjo in prenovo stanovanj, nakup stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lastnini, če njihove OZD združujejo sredstva solidarnosti za namene kreditiranja v občini Škofja Loka in so podpisale samoupravni sporazum in Aneks št. 1 o temeljnih plana SSS Škofja Loka ter izpolnjujejo pogoje, ki so:

- da nimajo ustreznega standardnega stanovanja, in imajo stalno bivališče v občini Škofja Loka
- da imajo zagotovljeno lastno udeležbo,
- da so lastniki nepremičnine, oziroma pridobijo izjavo lastnika, če gre za prenovo stanovanja ali stanovanjske hiše,
- da imajo zgrajeno stanovanjsko hišo do najmanj tretje gradbene faze, če gre za individualno oziroma zadružno gradnjo, oziroma če gre za prenovo stanovanja ali stanovanjske hiše pa, da je zgrajena ali obnovljena do polovice predračunske vrednosti (upoštevajoč valorizacijo),
- da imajo sklenjeno kupoprodajno pogodbo, če gre za nakup stanovanja ali stanovanjske hiše,
- da imajo veljavno gradbeno dovoljenje, če gre za gradnjo stanovanjske hiše ali potrdilo o priglasitvi gradbenih del, če gre za prenovo stanovanja ali stanovanjske hiše.

Da ima delavec ali občan zagotovljeno lastno udeležbo, se šteje:

- če ima zagotovljeno najmanj 20 % sredstev od predračunske vrednosti in zaključeno finančno konstrukcijo, če gre za nakup stanovanja v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji,
- če ima zagotovljeno najmanj 50 % sredstev za prenovo stanovanja,
- če ima zgrajeno stanovanjsko hišo do tretje gradbene faze, ko gre za posojilo za individualno gradnjo.

Lastna udeležba je privarčevan denar, dokazan s hranilno vlogo, namensko posojilo na privarčevanje ali vezana sredstva v banki, material, vloženo delo delavca ali občana ter druga dokazljiva vlaganja.

Najvišji možni znesek posojila, ki pripada upravičencu, se izračuna po naslednji lestvici:

če je povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu izražen v naslednjih odstotkih od povprečnega mesečnega osebnega dohodka v SRS v preteklem letu	pripada upravičencu posojilo za individualno gradnjo in za prenovo izraženo v naslednjih odstotkih od predračunske vrednosti pripadajočega standardnega stanovanja
do 50 %	do 45 %
od 51 do 70 %	do 40 %
od 71 do 90 %	do 35 %
od 91 do 110 %	do 30 %
od 111 do 130 %	do 25 %

če je povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu izražen v naslednjih odstotkih od povprečnega mesečnega osebnega dohodka v SRS v preteklem letu	pripada upravičencu posojilo za družbeno usmerjeno individualno gradnjo izraženo v naslednjih odstotkih od predračunske vrednosti pripadajočega standardnega stanovanja
do 50 %	do 50 %
nad 50 - 70 %	do 45 %
nad 70 - 90 %	do 40 %
nad 90 - 110 %	do 35 %
nad 110 - 130 %	do 30 %

če je povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu, izražen v naslednjih odstotkih od povprečnega mesečnega dohodka v SRS v preteklem letu

do 50 %	do 55 %

<tbl_r cells="2" ix

- samohranilistvo enega otroka

10

- samohranilistvo dveh otrok

15

- samohranilistvo treh ali več otrok

20

OPOMBA: Ta kriterij se točkuje, če prosilec predloži potrdilo Centra za socialno delo, da ne dobiva preizvne za otroke iz objektivnih razlogov.

b) ločeno življenje staršev in otrok:

- se točkuje v primerih, ko Center za socialno delo meni, da bodo starši po preselitvi vzeli otroka v domačo vzgojo in oskrbo

20

- se točkuje v primerih, ko zakonca ali starša ne moreta živeti skupaj

20

OPOMBA: Socialne razmere in socialna težava so splet neugodnih okoliščin, stavnih in osebnih, ki posamezniku, družini ali skupini preprečujejo, da bi si zagotovili pogoje za življenje in uskladili svoje vedenje z zahtevami družbe, pri čemer upoštevamo etiologijo socialnih razmer, značilnost socialne težave v kvantitativnem in kvalitativnem smislu, prognozo socialne težave in možnost reševanja socialne težave. Socialne razmere se priznavajo na podlagi mnenja Centra za socialno delo.

c) kakovost stanovanja:

ki je neudobno:

- stanovanje brez kopalnice

20

- stanovanje brez WC

20

- stanovanje brez tekoče vode

20

- stanovanje brez elektrike - ni električne napajave

20

- stanovanje brez kleti

10

- stanovanje brez drvarnice

10

d) kjer so nekateri prostori v souporabi:

- souporaba kuhinje

10

- souporaba WC

10

- souporaba spalnice

20

- souporaba kopainice

10

- souporaba kleti ali drvarnice

5

OPOMBA: Točki c in Č se pri točkovovanju izključujejo. Souporaba se šteje, če jo souporabljajo s starši, brati, sestrami in drugimi sostenovalci.

e) stanovanje, ki ni funkcionalno:

- nizki stropi - pod 2 m

10

- visoki stropi - nad 3 m

10

- podstrelno - vsaj 30 % površine so mansardni stropi

20

- kletno - od enega metra pod nivojem

30

- vhod v posamezne stanovanjske prostore je z dvorišča ali skupnega prostora

10

- stanovanje nefunkcionalno - veliki prostori nad 30 m²

10

- ni posebnega prostora za kuhanje in spanje

10

f) stanovanje, ki je vlažno:

- delno vlažno

10

- v celoti vlažno

10

g) utesnjenost v stanovanju:

- dve družini v istem stanovanju

60

- tri družine v istem stanovanju

80

h) vzdrževanje stanovanja - prostora za bivanje

- se slabo vzdržuje in je zanemarjeno

0

- se slabo vzdržuje in je čisto

10

- se zelo dobro vzdržuje in je zelo čisto

20

- se odlično vzdržuje in je zelo čisto, vanj je vloženo dodatno delo prosilca - v najemniškem stanovanju

30

OPOMBA: Točke vzdrževanja stanovanja določa komisija.

5. Delovna doba in skupna doba bivanja v občini, udeležba NOV:**a) skupna delovna doba prosilca:**

- za vsako leto se točkuje po

5

b) delovna doba v občini Škofja Loka (prosilca):

- za vsako leto delovne dobe v občini Škofja Loka se točkuje še po

2

OPOMBA: Točkuje se polna leta delovne dobe prosilca, ki jo je dosegel na zadnji dan pred dnevnim razpisom.

c) za mlade družine ne glede na delovno dobo v občini Škofja Loka (se točkuje le prosilcem za kredit)

100

č) mladi strokovnjaki, ne glede na delovno dobo (se točkuje le prosilcem za kredit)

90

d) skupna doba bivanja prosilca v občini Škofja Loka:

- za vsako leto nad 5 let bivanja v občini na podlagi potrdila Sekretariata za notranje zadeve, toda največ do 100 točk

5

OPOMBA: Od začetka bivanja v občini Škofja Loka odstejemo tisto bivanje, ko je prosilec začasno prekinil bivanje v občini Škofja Loka.

e) udeležba v NOV**VI. KONČNE DOLOČBE**

Vse informacije in sprejemanje zahtevkov po tem razpisu opravlja LB - GORENJSKA BANKA d.d. Kranj, PE Škofja Loka, in sicer:

- za kreditiranje družbeno usmerjene individualne gradnje od 5. 3. 1990 in sicer vsak dan od 8. do 12. ure razen sobote, v sredo od 8. do 16. ure

- za kreditiranje nakupa stanovanj in stanovanjskih hiš od 15. 5. 1990 do 30. 5. 1990 in sicer vsak dan od 8. do 12. ure, razen sobote, v sredo od 8. do 16. ure

- za kreditiranje neusmerjene individualne gradnje, prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš od 3. 9. 1990 do 17. 9. 1990 in sicer vsak dan od 8. do 12. ure, razen sobote, v sredo od 8. do 16. ure

Komisija za solidarnost rešuje vloge za posojila, objavlja rezultate sproti po svojih sejah na način, ki je določen v pravilniku. Predlog odobritev posojil sprejme odbor za stanovanjsko gospodarstvo. Izvršni svet SO Škofja Loka lahko spremeni razpisno vsto od priliva sredstev.

Delavec, ki želi dobiti posojilo za graditev ali prenovo stanovanjske enote, mora dopustiti ogled, sicer se šteje, da ne izpolnjuje pogoja za pridobitev posojila.

Ugovor na sklep komisije za solidarnost rešuje Odbor za stanovanjsko gospodarstvo.

IZVRŠNI SVET SO ŠKOFJA LOKA
Predsednik
Brane MOHORIČ, dipl.ing. Ir.

Pisana ponudba Deteljice**Po lepoto v Chique**

Bistrica v Tržiču, marca - Zasebne trgovine rastejo kot gobe po dežju, z njimi je Deteljica dobila celo vrsto zanimivih lokalčkov, ki na nekaj kvadratnih metrih nudijo pravo bogastvo različnosti ponudbe. Oni dan smo se ustavili v Chique, kjer so se na policah znašle vse najboljše domače in tuje kolekcije kozmetike.

Želite šminko, senčila, lasno kozmetiko...? Pri Chique na Deteljici se dobi vse, kar je v kozmetiki najbolj aktualno, najbolj priporočeno.

- Foto: D. D.

Marija Vreček, ki vodi lokalček, je sicer študentka jezikov, nemščine in francosčine, a se je v novo poslanstvo trgovke in svetovalke za kozmetične preparate, kar dobro vživel. Vsak dan se še učiš, pravi, toda vsak dan prinesi tudi kaj novega. Njen lokalček je lep primer, kako majhen prostor narediti velik, kako izkoristiti vsak kociček. Zahvala gre iskrivi domiselnosti radovljškega ing. arha Marka Smrekarja. Na nežno sivo police se tako lepo podajo vseh barv lončki, stekleničke, kozarčki, škatlice s pomadami, s kvalitetnimi kozmetičnimi preparati novomeške Krke, Zlatoroga, Leka, Ilirje - Vedrog in uvožene kozmetike, kot so Revlon, Lentric in podobno. Trgovinico v novem delu Deteljice seveda najbolj oblega ženski svet, te dni pa Marija pričakuje več moškega obiska in otrok, kajti bliža se osmi marec, kozmetika pa je tako primerno darilo. No, pa tudi zase bodo moški lahko kaj izbrali. Med drugim se tu dobi zdaj že tudi pri nas dokaj znana moška kolekcija Walter Wolf - na sejmu mode smo lahko preskušali njegove moške vonjave, ki so močno spominjale na nekdaj silno znani in odiščeni "Spanisch Leder" ("špansko usnje").

Kot pove Marija, so trenutno najbolj iskani kolekcija Miss Sporty in pasta za poliranje zob Denavit od Krke, izdelane po švedski licenci, parfumi Yardley, italijanska sončna očala, nakit in še kaj. Če se komu silno mudri, ima že pripravljena zavita darila, sicer jih zavije po želji. Kaj bi še rekli? Če ste se namenili po nakupu kozmetike ven, čez mejo, vseeno se prej ustavite v Chique na Deteljici. Morda vam sploh ne bo treba naprej...

D. Dolenc

**LJUBLJANSKA BANKA
POSLOVNOST V
GORENJSKI BANKI D.D.**

Kranj, 1. marca - V Gorenjski banki delniški družbi Ljubljanske banke, kjer imajo že nekaj časa geslo Gorenje in banka-formula prihranka, nameravajo v prihodnje nameniti posebno skrb informacijsko-posvetovalni službi. Vključevala bo dajanje podatkov, izračun obresti in anuitet in informacije ter svetovanja.

Podpredsednika Poslovodnega odbora Slavka Erzarja smo povprašali, kaj pravzaprav pomeni ta novost v Gorenjski banki. "Gre za vsestransko (bančno) poslovost in neke vrste informacijsko svetovalni servis za občane. Ocenjujemo namreč, da banka ne more biti zgolj v samo strogi denarni servis, marveč naj bo to tudi hiša, v kateri dobiš vse aktualne dnevne in širše finančne podatke, dobiš pa v njej tudi nasvet."

Pri podatkih bodo skrbeli za vsakodnevno preglednost nad gibanjem tečajev in cen denarja ter obrestnih mer. Pri izračunu obresti in anuitet bodo vsak trenutek na voljo podatki za vloge na vlogi, za vezana sredstva in za potrošniške ter stanovanjske kredite in za kredite za obrtnike. Še posebno zanimiv pa bo v tej novosti prav gotovo tretji del s področja informacij in svetovanja. Na voljo bodo namreč podatki o delnicah in ostalih vrednostnih papirjih, pregledi pogojev varčevanja in kreditiranja v konkurenčnih bankah (tudi v tujini), kalkulacije s predlogi o najboljši varianti naložbe denarja in razlike novosti v bančnem poslovanju. Na tem področju bo delal poseben bančni delavec. Zbiranje in posredovanje vseh podatkov pa bodo omogočali računalniki. Skratka, novost v tem trenutku, ko v Gorenjski banki z načenjajo, v svetu pa sicer to danes ni nobena posebnost.

Informativno svetovalno mesto v Gorenjski banki d.d. Kranj odpirajo danes (1. marca) na Cesti JLA 1 v Kranju. Za začetek bo odprto za občane v centralni banki na Cesti JLA 1 v Kranju trikrat na teden in sicer ob ponedeljkih in petkih od 11. do 13. ure in ob sredah od 14. do 16. ure. V omenjenih dneh in urah boste pri okencu dobili lahko vse podatke, za katere pričakujete, da jih banka ima oziroma naj bi jih takšna hiša imela. To pa so na primer obrestne mere, vezave, krediti, gotovinski posli... Vsako prvo sredo v mesecu pa vam bodo na voljo za različne (tudi zahtevnejše informacije) vodilni delavci banke.

In še ena zanimiva novost: ob istem času bo odprt tudi telefon za vse informacije. Dobili jih boste, če boste poklicali telefonsko številko 21-150.

Koliko je vreden dinar

država	devize	dinarji	predplačilo
Avstrija	100 ATS	100	0,5 do 1 %
ZRN	100 DEM	707	1 %
Švica	100 CHF	799	1 %

NOVO PODJETJE

ŠE NAPREJ ZA VAS

kvalitetno
hitro
zanesljivo
nudi stanovanjske hiše
od 50 do 200 m²
pri takojšnjem plačilu
vam odobrimo **10 %** popust

Informacije: Marles hiše Maribor p. o., 62000 Maribor,
Limbuška c. 2, telefon: (062) 39-441, telefax: (062) 36-323
telex: 33-143

Jože Pogačar, 61240 Kamnik, Ul. L. Stiasnyja 12,
telefon: (061) 831-094

SVETING — HERLEC d. o. o.
Olševsk 74
64205 Preddvor

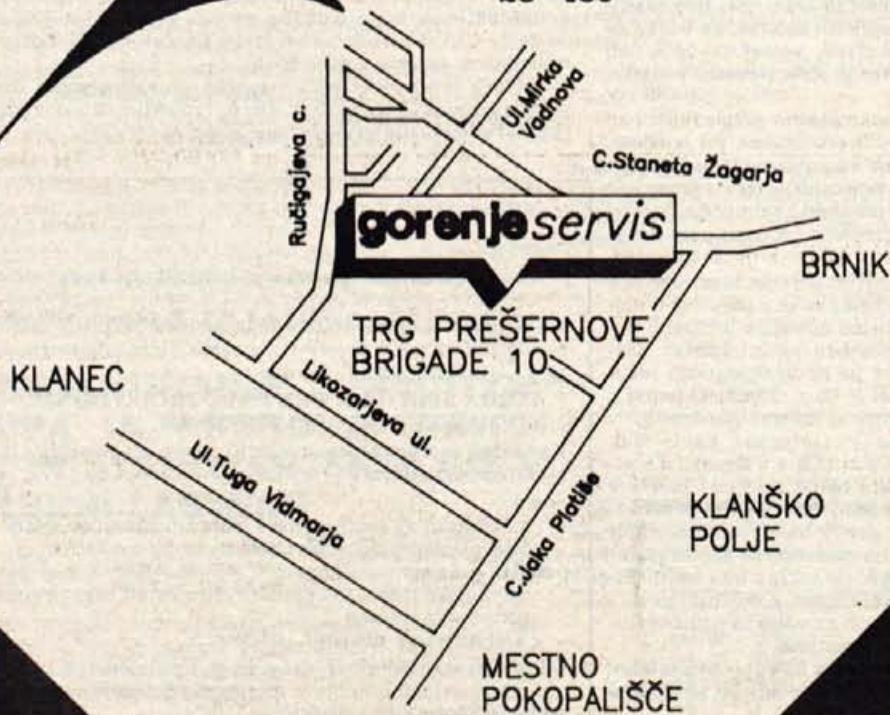
BODOČI USTANOVITELJI, DIREKTORJI IN RAČU-
NOVODJE ZASEBNIH PODJETIJ

SVETING — HERLEC, Podjetje za finančno — računovodsko svetovanje in inženiring d. o. o. prireja dne 6. marca 1990 ob 19. uri v prostorih Delavskega doma v Kranju, Trg revolucije 3 — vhod št. 6, 1. nadstropje, posvetovanje na temo:

FINANČNO IN RAČUNOVODSKO POSLOVANJE
ZASEBNIH PODJETIJ NA PRAKTIČNIH PRIMERIH

Cena posvetovanja znaša 300,00 din in se vplača na žiro račun št. 51500-601-17410 s pripisom za posvetovanje ali v gotovini pred pričetkom. Dokazilo o vplačilu prinesite s seboj!

PRIČAKUJEMO VAS VSAK DAN
OD 7.00 DO 16.00.
Tel. (064) 24-946
23-480

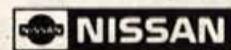
avtotehna Ljubljana, p.o.
zastopstva **NISSAN, HONDA,**
YAMAHA, ONSPOT

Spoštovani kupci in poslovni partnerji!

*Obveščamo vas, da smo se preselili
in da imamo nove naslovne podatke:*

AVTOTEHNA LJUBLJANA P.O.
ZASTOPSTVA NISSAN, HONDA,
YAMAHA, ONSPOT
61000 Ljubljana
Celovška 228
Telefon: 061/576-806, 573-555
Telefax: 061/575-617
Telex: YU AVTENA 31691

Priporočamo se!

YAMAHA

ONSPOT

CEGRA
KAVČIČ - PODBREZJE 26 - tel.
064-70-154
CEMENTNI IZDELKI IN GRADBENI
MATERIAL ZA GRADNJO IN UREDITEV
VAŠEGA DOMA.
POMAGAMO VAM IZBRATI NAJBOLJŠE.
POKLICITE NAS

GOSTILNA
v GOZDU
Sprejemamo
rezervacije za dan žena!
VABIMO VAS V
PRENOVLJENO
GOSTILNO
Vsak dan, razen
ponedeljka, od 11. do
22. ure
• prijeten ambient
• dobra ponudba
jedače in pičače

EUREKA
v p. s.
KOMPAS
HOTEL CREINA
Tel.: 21-022
INFORMACIJE

- Družabni plesni tečaji
- Otroška plesna šola (4 - 15 let)
- Jazz balet, lambada, salsa
PLESNI VEČERI (Evergreen) vsak petek ob 20. uri v plesni dvorani doma JLA - KRAJN
Zahajevanje podrobnejši program

NEPOZABNI VEČER
bo za vašo najdražjo ob dnevu
žena, **8. 3. 1990**, ob **20.** uri.
Nastopa: RICHARD
ADAM-SHOW-ČSSR, gost
večera: VLADIMIR SAVČIČ -
ČOBI, Igra ansambel Obvezna
smer. Rezervacija vstopnic v
Domu JLA Kranj, tel.: 22-077
**EUREKA MOJA PLESNA
ŠOLA**

KOMPAS

SMUČANJE

● PLANICA ● (finale svetovnega pokala)
32. — 25. 3. prodaja vstopnic, nalepk,
avtobusni prevozi

LES MENURIES, 17. 3. ●

Pomladanska smuka, TRI DOLINE, CHAMONIX
● Prvomajski klub Val Thorens, 26. 4. — 4. 5.
● Prvomajski klub Mallnitz, 27. 4. — 2. 5.

● POČITNICE DOMOVINA ● ● PROGRAM OD
OKTOBARA DO MAJA ●
● KOMPASOV SENIOR KLUB — M. LOŠINJ, HVAR,
DUBROVNIK

● V PRIPRavi ●
MINI POČITNICE ZA 1. MAJ, 26. 4. — 2. 5.

RABAC, ugodno za upokojence, tudi aprila, avto-
busni prevoz

● Počitnice na otoku Ugljanu (Kukljica, apart-
maj) ●

● LIECHENSTEIN, 3 dni, odh. 26. 4.
● BENETKE — VERONA — DOLOMITI, 3 dni,
odh. 27. 4.

● SARDINIJA — RIM — POMPEJI — CAPRI —
ASSISI, 8 dni, odh. 27. 4. (novo)

● GRČIJA in otok KRETA, 8 dni, odh. 27. 4. (za-
nimivo)

● CAPRI — POMPEJI — VEZUV — RIM, 4 dni,
odh. v maju (primerno za skupine)

● POSEBEN PROGRAM ZA UČENCE, DIJAKE,
ŠTUDENTE ZA 1. MAJ V DUBROVNIK, 7 dni, 27. 4.

KOMPASOV TENIŠKI KAMP ●

— UMAG — KATORO, 4 dni, 8. 3.
— KANARSKI OTOKI (z Mimo Jaušovec), 8 dni, 18. 3.

POČITNICE — TUJINA ●

● KANARSKI OTOKI — TENERIFA IN GRAN CANARIA,
CIPER,
— odhodi v marcu

POTOVANJA V TUJINO

● ŽELO UGOĐNO ● (OD
FEBRUARJA DO APRILA)

● SPOZNAJTE EVROPO, 8 dni, 24. 3., 14. 4.

● NIŽOZEMSKA, 5 dni, 29. 3., 12. 4., 28. 4.

● AZURNA OBALA, 4 dni, 15., 22., 29. 3.

● PARIZ, 5 dni, 29. 3., 5. 4.

● DUNAJ 2 in 3 dni, 9., 24., 30. 3.

● RIM, 4 dni, 15. 3.

● BENETKE, 1 dan 17., 24. 3.

● S POSEBNIMI LETALI V

— BARCELONA, 5 dni, 18. 3. (ugodna cena); 3 dni, 23.

3.

— GRČIJA, 4 dni, 29. 3.

— LISBONA, 4 dni, 19. 3.

— EGIPT, 8 dni, 31. 24. in 30. 4., 6. 5.

— EGIPT, 9 dni, 14. 4., 5 dni, 21. 4.

VELIKA POTOVANJA ●

● MAROKO, 9 dni, 27. 4.

● ISLANDIJA (REYKJAVIK), 6 dni, 26. 4.

● ISLANDSKA SAGA, 17 dni, 29. 6., 15. 7.

● INDIJA, GOA, 14 dni, 22. 4., 4. 11.

● SRI LANKA, MALDIVI, 14 dni, 26. 3., 23. 4.

● TAJLAND — MALEZIJA — SINGAPUR, 11 dni, 18. 3., 25. 4., 30. 5., 27. 6., 27. 6.

● BANGKOK — SINGAPUR, 11 dni, 18. 3., 25. 4., 30. 5., 27. 6., 19. 9.

● ZDA — HAVAJI, 14 dni, 26. 4., 28. 6., 9. 8.

● NEW YORK, SAN FRANCISCO, LOS ANGELES, LAS

VEGAS, SAN DIEGO, 11 dni, 26. 4., 24. 5., 20. 9., 22. 11.

● KENIJA — ZIMBABWE — TANZANIJA, 14 dni, 26. 4.

● MADAGASKAR — REUNION — MAURITIUS —
SEJŠELI, 17 dni, 22. 9., 24. 11.

● EGIPT, 9 dni, 14. 4.

STROKOVNA POTOVANJA

● S POSEBNIMI LETALI:

● HANNOVER — CEIBIT, 3 dni, 21. 3. in 4 dni 23. 3.

● PARIZ — SICOUB, 3 dni, 23. 4.

● HANNOVER — INDUSTRIJSKI SEJEM, 3 dni — 3. 5.

4 dni — 5. 5.

● DUESSELDORF — DRUPPA, 4 dni, 4 in 7. 5.

● MÜNCHEN — IHM, obrtni sejem, 2 dni, odh.

16. 3.

● BOLOGNA — COSMOPROF, frizerski sejem, 1

ali 2 dni, odh. 22. 4.

TEČAJI TUJIH JEZIKOV ●

— posebni programi za intenzivne tečaje tujih jezikov
skozi vse leto —

● NOVO NOVO ●

● SOLANJE ZA ČETRTOSTOLCE V ZDA ZA

LETU 90/91

PREVOZI — organizamo — posredujemo:

INFORMACIJE — PROGRAMI — PRIJAVE

NAROČILA: Kompas, Prometna služba, Ljubljana,
Pražakov 4, tel: 061 326-159.

● ITALIJA 90 ● EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK

ZA JUGOSLAVIJO ZA PRODAJO

ARANŽMAJEV NA SVETOVNEM

PRVENSTVU V NOGOMETU

Prijave sprejemajo Kompasove poslovalnice

TOYOTA KROPIUNIG

CELOVEC,
Flatschcherstrasse 66,
tel.: 9943-463-3210

- NOVA VOZILA
- RABLJENA VOZILA
- NADOMEŠNI DELI
- DODATNA OPREMA
- SERVIS
- POPRAVILA

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Ugodno prodam AVTORADIO Blaupunkt Bremen S&R 45 in GLASBENI STOPL. Zg. Duplje 20 2689

Prodam ploščinski BRUSILNI STROJ, znamke Kikinda URBA 550, nov. 2631-377 2721

Ugodno prodam HLADILNIK z zamrzovalnikom in 210-litrsko hladilno SKRINJO. 25-981, int. 249, dopoldne 2767

Nov barvni TV Panasonic, ekran 63 cm, stereo, teletext, ugodno prodam. Zg. Bitnje 47, Žabnica (naspri pokopališča) 2770

Prodam barvni TV z daljinskim upravljanjem, star 3 meseca, ekran 42 cm. Cena 1.400 DEM. Bačič, Golnik 7/a 2771

VIDEOREKORDER, japonski, nov in AVTORADIOKASETOFON Sharp, poceni prodam. 22-586 2780

Prodam vebasto PEČ za ogrevanje bivalne prikolice ali vikenda. 70-009 2786

Prodam nov OLJNI GORILEC. 70-294 2788

Prodam mizarsko KOMBINIRKO Robland, 5 operacij, stara 1 leto. 69-422 2803

Ugodno prodam HLADILNO OMARO Gorenje in nov MOTOR za pralni stroj Gorenje. 27-940 2807

Prodam TRAKTOR Tomo Vinkovič, 18 KS. Alojz Sušnik, Zg. Besnica 10 2811

Prodam nov ŠIVALNI STROJ Singer Lady Star. 23-917 2812

Po ugodni ceni prodam nerabiljen SYNTHESIZER Yamaha PSS - 460. Troha, C. 1. maja 65, Kranj. 33-654 2813

Ugodno prodam rabljen OLJNI GORILEC, rabljen BETONSKI MEŠALEC in večji CIRKULAR. Gorican, Pavle Medetove 25, Naklo 2831

Prodam japonski VIDEOREKORDER in električni VARILNI APARAT. 79-748 2838

Prodam RAČUNALNIK Commodore 64 in KSETAR Commodore. Informacije na 64-367 2851

Prodam traktorsko kiper PRIKOLICO Škofjeloška c. 22, Kranj - Stražišče 2854

TV philips, 55 cm, nov, razaslon, prodam. 448-475 2858

am starejšo STRUŽNICO Kinka. C. na Rupo 1, Kranj - Kokriča 2873

Ugodno prodam dve leti star PRALNI STROJ Gorenje. 38-392 2875

Prodam nov dvoredni PLETILNI STROJ Eletex in rabljen dvoredni PLETILNI STROJ Swiss Magic. 061/332-987 2879

ELEKTROMOTORJA, 10 in 15 kW, 1.450 obratov, prodam. 67-097 2883

Ugodno prodam novo trajnožare PEČ za centralno kurjavo Fero-term, 28.000 ccal. 33-031 ali 33-015 2897

MOTORNE ŽAGE

HASSLER

UNTERBERGEN 41
(ZA ODCEPOM V BOROVLJE)

NAPRAVA ZA PEKO KRUCHA

3.490.- NETO

PONUDBA MESECA:

NAJLONKE (5 PAROV)

SAMO 58.-

HELMUT TRIPOLT

RABLJENI NADOMEŠNI DELI ZA NAJRAZLIČNEJŠE MODELE.

GOVORIMO SLOVENSKO
CELOVEC, SÜPRING 314, Tel.: 9943-463-35221
(V CELOVCU DRUGI SEMAFOR DESNO)

Prodam HARMONIKO APN 6 in VIDEOREKORDER. 632-581 3060

Prodam DRVA in 4 tedne starega črno-belega BIKCA. Zalog 11, Cerklje 3077

PRALNI STROJ, električni in plinski ŠTEDILNIK, PEČ kiperbusch, trajnožare PEČ, HLADILNIK, OMARO za dnevno sobo, dve 2-delni OMARI, dve nočni OMARCI, dva KAVČA in dve POSTELJI, prodam Tončka Nemec, Nova vas 12, Radovljica 3082

STAN. OPREMA

Prodam starejše POHIŠTVO: 2 dvodelni omari, kavč in pralni stroj. Kogoj, Vrtna ulica 7, Križe 57-720

Prodam KAVČ - postelja, dva FOTELJA in PRALNI STROJ Gorenje. 52-254 2804

Prodam TROSED in dva FOTELJA. 37-340 2855

Prodam SPALNICO. 46-004

Usnjani TROSED, dva FOTELJA in klubsko MIZO, novo, še zapakirano, prodam 45 odstotkov ceneje. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj. 41-038 2896

Ugodno prodam nov, še zapakiran REGAL za dnevno sobo. 26-737

Zaradi selitve ugodno prodam SPALNICO in nizko OMARO za dnevno sobo. Pirnar, Sr. Bitnje 79, Žabnica, 24-700 2954

lesnina

Moderni interjeri

nudi:

po zelo ugodni ceni zložljive mize, stole in ležalnike za kampiranje

stol 169 din
miza 267 din
ležalni stol 284 din
ležalna postelja 264 din

Se priporoča Lesnina v Kranju in na Jesenicah

STANOVANJA

Nujno najamem GARSONJERO ali manjše STANOVANJE. Šifra: OBRTNIK 2748

Situirana uslužbenka s hčerko nujno potrebuje GARSONJERO ali 1-sobno STANOVANJE, lahko starejše. Šifra: RACUNOVODKINJA 2751

Intelektualka z enim otrokom nujno STANOVANJE v Radovljici ali bližnji okolici. Šifra: DOM 2769

Zamenjam 3-sobno družbeno STANOVANJE v Ljubljani, za podobno ali manjše na relaciji Radovljica - Lesce - Bled. Šifra: OTROCI 2784

Dekletom ali upokojenkam oddam ogrevane SOBI, posebni vhod, polet avtobusne postaje. Naslov v oglašnem oddelku. 2835

Pritlično 1-sobno STANOVANJE, primo tudi za lokal, prodam. Stojanovič, Frankovo naselje 160, Škofja Loka. Ogled v petek in soboto od 16 do 19 ure in v nedeljo od 8 do 12 ure. 2926

2-sobno STANOVANJE, 55 kvad.m. na Planini prodam ali zamenjam za majše z doplačilom. 33-901, po 20 uri 2928

Zamenjam 1-sobno družbeno STANOVANJE na Planini I., za večje stanovanje v Kranju. 37-454 3004

3-sobno STANOVANJE na Jesenice zamenjam za enako ali manjše v Kranju. Šifra: MENJAVA 3030

ZALUZIJE, 20 odstotkov znižane cene, ROLETE, lamelne zaveze, HARMONIKA VRATA, MARKIZE, naročite na 75-610 2476

Zidarski obrnik sprejme vsa ZIDARSKA DELA, notranje omete in vse vrste fasad, s svojim odrom in orodjem. 34-042 2734

ROLETE in ZALUZIJE v različnih barvah in izvedbah izdeluje, montira in popravlja obrnik. 26-919 2765

POPRAVLJAM vse vrste šivalnih strojev. Informacije na 42-805, od 7. do 8. ure. 2773

IZDELUJEMO ŽEGLJE, dolž. od 40 do 90 mm in KANTE za smeti. Kvaliteta zagovljena, cene ugodne! 36-426, po 15. ur. 2805

KOPLJEM ponikovalnice in ostale ročne izkope. Naslov v oglašnem oddelku. 2970

Nudimo hitri in kvalitetni SERVIS VIDEO, AUDIO in TV naprav. 33-159 2979

Graditelj pozor - ugodnost! IZVJAMO večja gradbena dela, novogradnje, adaptacije. Plačilo možno na kredit od 3 do 6 mesecov. 831-878, po 20. uri. 2999

Opravljamo PREKRIVANJE strel in POLAGANJE PVC talnih oblog. 34-688 3044

PRODAJA in DOSTAVA premoga ter drv. Pokličite na 061/843-029 3056

Na Bledu prodam Hišo, takoj vsejiva, 90 kvad. m., s telefonom, centralna kurjava in z garazo. Ogled v soboto, od 15. ure dalje. Prešernova c. 45/a, Bled 2796

GARAŽO v Kranju najamem. Ponudbe na 23-394 2799

V najem oddam GARAŽO za skladišče. Naslov v oglašnem oddelku. 2845

POSESTI

Prodam GARAŽO na Planini v Kraju. 38-328 2777

Vrstno HIŠO v I. fazi gradnje, v Kranju, prodam. Šifra: DOGOVOR 2787

Na Bledu prodam Hišo, takoj vsejiva, 90 kvad. m., s telefonom, centralna kurjava in z garazo. Ogled v soboto, od 15. ure dalje. Prešernova c. 45/a, Bled 2796

GARAŽO v Kranju najamem. Ponudbe na 23-394 2799

V najem oddam GARAŽO za skladišče. Naslov v oglašnem oddelku. 2845

IŠČEMO KOMERCIJALISTE ZA PRODAJO OGLESNEGA PROSTORA V ATRAKTIVNEM ČASOPISU. PONUDBE POD ŠIFRO: VISOKA PROVIZIJA

Prodam staro GOSPODARSKO POSLOPJE z več hektarjev zemlje, v bližini Hrastnika na Štajerskem. Informacije: Glavni trg 37, Sevnica. 0608/81-571 2857

Staro HIŠO v Strahinju, 7 km iz Kranja (voda, elektrika, štev.). ugodno prodam. 39-427 2933

RAZNO PRODAM

Barvni TV Saba z daljinskim upravljanjem in otroški zložljivi VOZIČEK, vse dobro ohraneno, prodam. 89-071 2265

Prodam SENO in dirkalno KOLO. Bistrica 13, pri Podbrezjah 2664

Prodam kovinska GARAŽNA VRTA, SKOBELNI STROJ z dodatno cirkulariko in "B" TROBENTO. Alič, Javorje 54, Poljane. 65-119 2704

Prodam nova GARAŽNA VRATA, dim. 240 x 208 cm in BIKA, težkega 350 kg. Poženik 36, Cerknje. 42-090 2792

Prodam APN 6, MOTORNİ ŽAGO Husqvarna 650, VIDEOREKORDER UNG 12 panasonic, 4 glave in CIRKULAR domače izdelave. 622-830, po 16. ur. 2795

Prodam Z 750, letnik 1984, prevožen 21.000 km. MIZARSKI STROJ, 4 operacije, delno lesene izvedbe, MLIN za šrotanje koruze in zrna ter nerabiljeno otroško POSTELJICO. 70-027 2814

Prodam stropne OBLOGE - hrastov furnir, 20.8 kvad. m., po 120,00 din za kvad. m. in PEČ kiperbusch za 900,00 din. 75-597 2866

Prodam 1.800 kosov cementne OPEKE in avtomobilsko PRIKOLICO. 40-666 2871

Prodam plemensko KOBILO haflinger in hrastove PLOHE. Tiringer, Šmarjetna gora 2, Kranj 2901

Prodam dva barvana in enega črno-belega TV, star, v okvari, sedem litotreznih RADIATORJEV, KINO-PROJEKTOR v okvari, 16 mm, 80-litrski BOJLER, malo rabljen, dva 8-litrska BOJLERJA, litotezno KAD, WARTBURG, neregistrovan, v voznem stanju in 15 m zemeljskega 3-žilnega KABLA. Informacije na 64-136, v soboto po 12. uri. 2977

Prodam nov 80-litrski BOJLER, stari tip, skoraj nov ŠIVALNI STROJ Ruža Step Elektronik, rabljena OKNA in dvigna GARAŽNA VRATA. 633-864 2981

Prodam dobro ohranjen Tomos ATX 50 ter KOSILNICO Gorenje. Informacije na 44-688 2984

V Kranju oddam v najem ZELENJAVA VRT in prodam 1 kub. m. SIPOREXA, deb. 7,5 cm. 24-122 2987

AVTOMATIK, letnik 1987 in AKVARIJ, primo tudi za lokal, prodam. Stojanovič, Frankovo naselje 160, Škofja Loka. Ogled v petek in soboto od 16 do 19 ure in v nedeljo od 8 do 12 ure. 2926

AUTOBEDARF HABERNIG
KfZ-Telle
BELJAK, FRIEDENSSTRASSE 24. tel.: 9943-4242-42250, FAX 44100
NADOMEŠTNI DELI ZA VSE AVTOMOBILE - VELIKO SKLADIŠE
OB SREDAH IN SOBOTAH GOVORIMO SLOVENSKO
PONUDBA MESECA:
MOTORNO OLJE - MULTI GRADE SAE 15W40 11 29,-
ZAVORNA TEKOČINA SHELL D. O. T. 4 51 289,-
SVEČKE CHAMPION: N7YC 4 kosi 79,-
BENCINSKI FILTRI ZA SKORAJ VSE TIPE (6,8) 9,90
CENE Z DAKOM!

VOZILA

Prodam ohranjen R 4, letnik 1978. Zg. Bela 39, Preddvor, 2402
Prodam JUGO 45, letnik 1982, prevoženih 38.000 km, zelo dobro ohranjen. Drulovka 17/c, Kranj 2717
Prodam Z 101, letnik 1986, registrirana do februarja 1991. Vojko Ruštar, Boh. Bela 136, 27-037 2727
GOLF JX, skoraj nov, metalik, 5.500 km, dodatno opremljen, prodam. 22-910 2759
Prodam rezervne dele za OPEL MANTO, letnik 1972. 631-784

VES ČAS RAZPRODAJE NOVO V BELJAKU
TOYOTA
TSCHERNITZ
SERVIS
PRODAJA VOZIL
NADOMEŠTNI DELI
DODATNA OPREMA
UNIVERZALNA DELAVNICA
BELJAK - SEVER - LANDSKRON
TEL: 9943-4242-44420

Prodam VESPO 200 PX in Tomos ATX, dodatno opremljen. 631-984 2772
Prodam Z 750, registrirana do avgusta 1990. Ogled popoldne. 57-809 2776
Z 101 C, letnik 1981, prodam. 77-077 2778
Prodam R 4, letnik 1988 in Z 101, letnik 1986. Pipanova 22, Šenčur 2779

126 PGL, letnik 1979, registriran do 1. 2. 1991, prodam. 45-184 2781
Ugodno prodam Z 101 luxe, letnik 1976, registrirana do oktobra 1990 ali zamenjam za Z 126 P. 45-670, v soboto popoldne 2790

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1985, registrirana do 1. 2. 1991. Prešeren, Reber 12, Bled - Zasip 2791
Prodam ŠKODA 120 L, letnik maj 1988, prevoženih 15.000 km, garažirana. 75-248, popoldne 2793

Prodam R 4, letnik 1978. 46-030 2794

Prodam Z 101, starejši letnik, obnovljena, za 1.100 DEM. Ogleđ pri skladušu "Vinojug", Šenčur 2797

Prodam karambolirano Z 128, letnik 1987. 68-317 2798

Prodam Z 101, letnik 1985. Trboje 41, Kranj 2802

Prodam LADO samaro, stara 2 leti in pol. Odar, Vrbnje 19/b, Radovljica 2809

Prodam nov JUGO 45, še neregistriran. 68-749 2815

Prodam Z 850, letnik 1985, dobro ohranjena. Informacije po 14. uri. Matjaž Guzelj, Sopotnica 3, Škofja Loka 2816

Prodam MOTOR 14 M. Mitja Mlakar, Letališka 6, Šenčur - Voglje, 49-245 2817

DIANO, letnik 1980, brez motorja, prodam. 28-433 ali 22-277 2818

FIAT 127, letnik 1977, italijanski, dobro ohranjen, prodam. Janez Meglič, Čadovlje 15, Tržič, 51-399 2819

Prodam GOLF JGL, letnik 1981, lepo ohranjen. Kolar, Gorenjskega odr. 8, 4. nadstropje, Kranj 2822

Prodam GOLF diesel, letnik 1984, za 9.000 DEM. 80-154 2825

Prodam JUGO 45, letnik 1988. Informacije na 78-665 2826

Prodam nov AVTOMATIK Kolibri, 300 DEM ceneje. 33-796 2834

AUDI 80 L, letnik 1975, odlično ohranjen, prodam. 45-244, popoldne 2832

Prodam VW hrošč 1200, starejši letnik. Cena 1.300 DEM. Informacije na 26-616, samo popoldne 2840

Prodam GOLF, letnik 1978. 23-845, od 17. ure dalje 2841

Prodam Z 101, letnik decembra 1986. 25-047 2842

NSU 1000 C, registriran, z rezervnimi deli, zelo ugodno prodam. 68-635 2846

126 P, letnik 1981, 55.000 km, ohranjen, garažiran, prodam. Perko, Pot na Zali rovt 5, Tržič, 50-057 2872
Prodam MOPED Tomos 15 SL Podbreze 41, Duplje 2874
JUGO koral 55, letnik 1989, z avtomadijem, ugodno prodam. 631-031 2876

GOSPODINJE!
Skrinja pušča vodo?
Poklicite
IZOLACIJE SERVIS - BOJAN ROPRET,
Hotemaže 47/b, Preddvor, tel.: (064) 45-352
Popravilo opravimo na vašem domu.

Prodam R 4 GTL, letnik februar 1989. 81-489, od 6. do 8. ure in od 20. do 22. ure 2877
Prodam VISO club II, letnik 1982, 44.000 km. Cena 42.000,00 din. Informacije na 78-155, od 14.30 do 16. ure 2878
Prodam Z 101, letnik 1985, registrirana do 30. 1. 1991. 26-846 2882

Hotel Jelen Kranj
domača hrana solidna postrežba ugodne cene
PRILOŽNOST ZA
- zaključene družbe - obletnice - poslovna kosila
ZA DAN ŽENA PRIPOROČAMO REZERVACIJE
ODPRTO VSAK DAN tel.: 21-466

CITROEN GX 1.2, letnik 1978, obnovljen, prodam za 3.300 DEM. Borenovič, Vrečkova 4, Kranj, 35-943 2884

Prodam dobro ohranjen JUGO 45, letnik 1981. Meglič, Velika Vlahovička 9, Kranj, 34-728 2885

Prodam CITROEN GSX 1300, letnik 1978. Cena 2.000 DEM. 51-320 2886

Prodam Z 750 SE, letnik 1981. Krašnova 7, Kranj - Primskovo 2888

Prodam Tomos AVTOMATIK A 3 ML in Z 101, letnik 1974, registrirana do avgusta 1990. 620-940 2889

Ugodno prodam Z 101 GTL, letnik 1986, registrirana do novembra 1990. Informacije na 88-545 2890

Prodam 126 P, letnik 1982. 68-322 2891

Prodam zelo dobro ohranjen 2 leti star JUGO 45 AX, registriran do decembra 1990. Cena 6.000 DEM v dinarski protivrednosti. 81-700, dopoldne 2892

Prodam Z 750, letnik 1976 in Z 750, letnik 1978, obe generalno obnovljeni in registrirani celo leto. Sokolov, Huje 1, Kranj 2893

Prodam Z 750, letnik 1980, zelo dobro ohranjena. Retljeva 12, Kranj - Čirče 2894

Prodam BMW 316, letnik 1979, z dodatno opremo. 80-087, od 16. ure dalje 2895

Prodam Z 750, letnik 1980, registrirana do februarja 1991. 57-706, popoldne 2896

Prodam R 4. Redžič, Gradnikova 9, Kranj 2897

Prodam Z 750 in neregistrirano Z 101. Barbara Koligar, Bazovška 15, Radovljica 2850
Prodam 126 P. Polanič, Delavska 44/a, Kranj - Stražišče. Ogled po 17 ur. 2856
Prodam GOLF bencinar, letnik 1980, registriran do 29. 12. 1990. Seljakovo nas. 12, Kranj - Stražišče. 2860
Prodam 126 P, letnik 1977, registriran do avgusta 1990. Cena 6.000,00 din. Informacije na 82-705, po 15. uri 2862

Ugodno prodam TOVORNI AVTO Man, starejši letnik, registriran do oktobra 1990. V račun vzamem tudi osebni avto. Informacije na 82-363, po 18. uri 2863
Z 101, letnik 1977, registrirana do decembra 1990, prodam za 2.000 DEM. 50-332 2867
JUGO koral 45, letnik 1988, prodam. 73-664 2868
Prodam GOLF, letnik 1981, prevoženih 78.000 km, registriran celo leto. 24-846, dopoldne 2870

AUDI 80 GLS, letnik 1977, lepo ohranjen, prodam. Pavlovič, Oldhamska 1, Kranj, 26-255 3095
Prodam tovarniško nov JUGO Florida. 26-517, do 18. ure dalje 3096

DISKONT NADA JELOVČAN
GRENČ 2, Škofja Loka
Cenjene stranke obveščamo, da je
DISKONT Jelovčan Nada, Grenc 2, Škofja Loka
ponovno odprt ob nedeljah od 9. do 12. ure. Začetek s prvo nedeljo v marcu.
Ob sobotah je diskont odprt od 7. do 18. ure, ostale dni v tednu pa od 7.30 do 12. in od 13.30 do 19. ure.
Za nakup se priporočamo!

Prodam R 4 GTL, letnik februar 1989. 81-489, od 6. do 8. ure in od 20. do 22. ure 2877
Prodam VISO club II, letnik 1982, 44.000 km. Cena 42.000,00 din. Informacije na 78-155, od 14.30 do 16. ure 2878
Prodam Z 101, letnik 1985, registrirana do 30. 1. 1991. 26-846 2882

Prodam lepo ohranjen BMW 320, letnik 1979, z dodatno opremo. 69-084 2900
Prodam JUGO koral 45, letnik avgust 1989. Šućeva 9, Kranj, 2903

Ugodno prodam Z 101 GX 1.1, letnik 1987 ali zamenjam za cenejši avto. Ogled v soboto od 15. do 18. ure. 51-187, Čehič 2904
Prodam VW 1200, letnik 1976, garažiran, dobro ohranjen. Kravška 18, Cerkle 2908

MERCEDES 200 D, letnik 1975, prodam. 622-438 2914

Prodam FIAT 127, letnik 1978, registriran do januarja 1991. Poklukar, Zg. Gorje 7/b. 2915

Ugodno prodam Z 126 P, letnik 1981. 77-477 2918
Prodam GOLF, letnik 1980 in Z 750, po delih. 37-279 2919

Obveščamo vas, da je v Lescah odprta NOVA PRODAJALNA TRDIH GORIV Nudimo premog in drva po ugodnih cenah. Šobčeva 17, Lesce Tel.: 74-009

Prodam 126 P, star 16 mesecev. Cena po dogovoru. 36-891 2920

Prodam štiri skoraj nove GUME, dim. 8.25 x 20, po 1.800,00 din, razne DELE za Tam 5000 in starejšo Z 750, celo ali po delih - motor ima 95.000 km. Frantar, Zg. Jezerško 138 2921

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1988, v dobrem stanju. Praše 55, Mavčiče 2924
Ugodno prodam Z 850 AK, kombi, letnik 1985. 622-197, Pušča 151, Škofja Loka 2925

Prodam JUGO 55, letnik 1985. Božič, Trg svobode 31, Tržič 2934
Prodam REZERVNE DELE - pločevina in motor z menjalnikom za Z 101. Oblak, Gregoričeva 28, Kranj - Čirče, 38-758 2935

Prodam R 4. Redžič, Gradnikova 9, Kranj 2936
Prodam Z 750, letnik 1980, prevoženih 46.000 km, obnovljena, registrirana do septembra 1990, prodam. 27-148 3017

PLESNA ŠOLA Kranj DELAVSKI DOM - VHOD 6
TEL.: 37-949

Prodam TAM 75 T 5 furgon, Z 101 in R 12 TL karavan. Andrej Perčič, Tenetišče 20, Golnik 2941

Prodam GOLF JX, letnik 1987, bencinar, 1.600 ccm, bele barve. Brekar, Cankarjeva 12, Radovljica 2948

Prodam 126 P, letnik 1984, 2955

Prodam 126 P, prevoženih 2.000 km, Dorfarje 31, Žabnica, 633-297 2957

Poceni prodam POLONEZ, letnik 1982, 2959

Prodam R 4 TL, letnik 1980, registrirana do januarja 1991. 45-250 2967

Prodam AUSTIN 1300, v odličnem stanju. 66-248 3034

Ugodno prodam nov MOTOR APN 6. 37-382 3038

Prodam Tomos AVTOMATIK, letnik 1987, vožen eno leto, za 4.000,00 din. 48-209, po 18. uri 3040

Prodam rdečo LADO samaro, letnik 1987, z Michelin gumami in braku PRIKOLICO. Kuratova 48, Kranj - Kokrica, 24-327 3041

Ugodno prodam VW JETTA, letnik 1987 in nov JUGO koral 55. 27-731 2974

Prodam JUGO 45, letnik 1988, 21-710 2980

R 4, letnik 1984, prodam za 21.000,00 din. 35-922 2988

BMW 520, letnik 1981, 1. registracija 1984, registriran do februarja 1991, prodam ali zamenjam za starejši Jugo 45, z doplačilom. 06/23-756 2990

Prodam nov JUGO koral 60 in JUGO 1.1 GX, letnik november 1987

Prodam mlado KRAVO tik pred teživoj. Vidic, Poljsica 42, Zg. Gorje 2782

Prodam 8 mesecev brez TELICO simentalko. Vopovlje 15, Cerknje 3035

Prodam PAPAGAJE - nimfe in nandaj. Sr. vas 11, Šenčur, 25-861, int. 395, dopoldne 3091

2789

2801

2808

2810

2820

2843

2844

2847

2849

2852

2853

2861

2864

2865

2906

2907

2910

2912

2913

2927

2932

2943

2944

2953

2956

2960

2961

2962

2963

2964

2965

2966

2967

2968

2969

2970

2971

2972

2973

2974

2975

2976

2977

2978

2979

2980

2981

2982

2983

2984

2985

2986

2987

2988

2989

2990

2991

2992

2993

2994

2995

2996

2997

2998

2999

3000

3001

3002

3003

3004

3005

3006

3007

3008

3009

3010

3011

3012

3013

3014

3015

3016

3017

3018

3019

3020

3021

3022

3023

3024

3025

3026

3027

3028

3029

3030

3031

3032

3033

3034

3035

3036

3037

3038

3039

3040

3041

3042

3043

3044

3045

3046

3047

3048

3049

3050

3051

3052

3053

3054

3055

3056

3057

3058

3059

3060

3061

3062

3063

3064

3065

3066

3067

3068

3069

3070

3071

3072

3073

3074

3075

3076

3077

3078

3079

3080

3081

3082

3083

3084

3085

3086

3087

3088

3089

3090

3091

3092

3093

3094

3095

3096

3097

3098

3099

3100

3101

3102

3103

3104

3105

3106

3107

3108

3109

3110

3111

3112

3113

3114

3115

3116

3117

3118

3119

3120

3121

3122

3123

<p

Iskra Tel začela s seznama »odpisanih

Črni petek za Iskrine delavce

Kranj, 28. februarja - Minuli petek bodo delavci mešanega podjetja Iskra Tel, ki so jih odpisali kot tehnološki višek, pomnili kot enega najbolj črnih v svojem življenju. Resa so že od lani, ko je bila sklenjena družabniška pogodba z nemškim partnerjem, kmalu zatem pa tudi kolektivna pogodba med sindikatom in gospodarsko zbornico, vedeli, da bo podjetje odpustilo več sto delavcev, ki veljajo za tehnološki, ekonomski ali organizacijski presežek. Toda ko so prejšnji petek začeli deliti ljudem odločbo, da jih ne potrebujejo več, je na desetine delavcev doživel šok.

Zgodbina ima svoj začetek leta, ko je Iskra Tel sklenila družabniško pogodbo s Siemensom in je bil partnerjev pogoj zmanjševanje števila zapošljenih. Slednje je opredelila tudi kolektivna pogodba, v tovarni pa so osnovali še pravilnik o ugotavljanju presežnih delavcev in zagotavljanju njihove socialne varnosti, ki prinaša eksaktne merila, po katerih bodo odpuščali, in določbe, kako si cer zagotavljati socialno varnost teh ljudi (s prezaposlitvami, predčasnimi upokojitvami, odpravninami), le da glede tega tudi naša delovna zakonodaja še ni rekla določilne besede. Od okoli 1600 ljudi jih je 400 odveč, več kot polovica jih v sedanji prvi fazici prejema - ne še delovnih knjižic, pač pa odločbe, ki dajo vedeti, da jih to čaka. Ob zdaj veljavni zakonodaji, ob 85-odstotnem OD čez dve leti, ob spremenjeni morda že prej.

Poslovno potezo tovarne, ki se s preveč delavci ne more postaviti na noge, je razumeti. Tudi pravno postopku ni kaj očitati, čemur pritrjuje tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja Mato Gostiša, ki doda, da se bo v pritožbenih postopkih seveda še izkazalo, ali so bili za seznam odvečnih izbrani pravi ljudje.

Ob brezdušnih dejstvih pa le moremo mimo ljudi. Še včerajšnji delavci, danes pa odvečna delovna sila na črnih listih odpisanih, se bridko sprašuje-

Jože Košir, predsednik sindikalne konference Iskra Tel, nam je najprej razložil poslovno in zakonsko plat zadeve, nato pa dejal: »Potem ko smo izdelali in uskladili pravilnik, se v sindikatu nismo več ukvarjali s

presežki. Vodstvo jih je določilo, sindikat pa se bo vključeval v kasnejših pritožnih postopkih, kjer bo delavcem nudil zaščito in pravno pomoč. Za delavce je resnično težko, sindikat jim ne more najti ne dela ne materialne varnosti, ker nimata lastnih virov, denimo fondov za brezposebine. Tudi družba nima socialnih programov za takšne primere. Sicer pa naj bi pri nas sindikat postal tak kot na zahodu - dovolj močan, da bi bil enakovreden partner podjetniku.«

Zdaj ni videti, da bi bil takšen. **Jože Antolin, predsednik kranjskega sindikata,** pa ob Istrinem primeru razmišlja tudi o vodilnih ljudeh, ki so bolj kot odvečni delavci odgovorni za propad tovarni, vendar se ne znajdejo na nobenem čremnem seznamu. Narobe, sami jih stavljam za delavce. »V Iskri bi morali upoštevati moratorij na ugotavljanje in odpuščanje odvečnih delavcev, ki ga je v fe-

bruarju podprla slovenska skupščina,« je dejal. »Toda odločbo so se kljub temu pojave. Sindikat v tovarni bi moral preveriti postopke, zahtevati objavo spiskov in preveriti merila, zakaj se je ta ali oni znašel med odvečnimi, zlasti pa terjati, da se ljudi bolj človeško seznanji z dejstvom, da njihovega dela ne potrebujejo več. V teh okoliščinah se bo sindikat lahko najbolje izkazal v svoji zaščitniški vlogi.«

S pravo detektivsko spretnostjo smo našli troje delavcev, ki so prejšnji teden dobili odločbe, da so odvečni.

Gordana Jeglič, vodja kadrovske službe v Iskri Tel: »Za letos podjetje predvideva, da bo postopoma poslalo na čakanje na delo 400 delavcev. V prvem polletju gre za 275, približno polovica jih je ob odločbi o čakanju na delo dobila tudi odločbo, da so trajni tehnološki presežek, ostali pa le odločbo o čakanju, ker se po pravilniku ne morejo štetiti med presežke (denimo invalidi). Za delavce, ki so ugotovljeni kot presežni, iščemo razlike rešitev: odpravne za delavce, ki nameravajo začeti na svoje, razširiti pa jih nameravamo tudi na one, ki so pripravljeni sporazumno prekiniti delovno razmerje, ko bo to omogočila zakonodaja, in na predčasno upokojene, razmišljamo tudi o kupovanju delovne dobe.«

Cveta Djukić iz Kranja: »Odkar sem v tovarni dobila odločbo, da sem tehnološki presežek, sem močno prizadeta. Po 12 letih v Iskri, ko mi niso bile pomembne ne nadure ne nočno delo in ko sem se na vso moč trudila presegati normo, sem odpuščena. Če že socialne okoliščine - imam dva nepreskrbljena otroka in nobene druge materialne možnosti za preživetje kot do zdaj dohodek - niso igrale vloge, kdo ostane v tovarni, zakaj je niso vsaj pridnost, delav-

nost, poštenje. Ne vem, kaj bom storila. Seveda, iskala bom drugo delo, toda prav malo upanja imam, da bom ravno jaz, ki nisem strokovnjak in nimam nobenih zvez, dobila delo, ko ga v kranjski občini isče več tisoč nezaposlenih.«

Ludvik Kogovšek iz Stražišča: »Nazadnje sem delal kot samostojni tehnik, predtem kot delovodja, v Iskri sem bil dobrih 25 let, prejšnji teden pa sem kar nenadoma dobil odločbo. Nisem več najmlajši, morda so sodili, da je moje znanje zastarelo, veliko sem bil tudi bolan, program "metakont", kjer sem nazadnje delal, so ukinili, morda je vse to odločilo, da sem se znašel na spisku odvečnih delavcev. Ko so nam prvič govorili o tehnoloških presežkih, so obljubljali, da bodo pri odpuščanju delavcev gledali na socialne razmere, da bodo poskrbeli za prekvalifikacije, prezaposlitve, a od tega ni nič. Pričakoval bi, da bi nas zaščitil vsaj sindikat, da bo njegov zastopnik navzoč, ko bomo dobili odločbe. Toda praktično zanj sploh ne vemo.«

D. Z. Žlebir
Foto: F. Perdan

Demonstracija obrezovanja sadnega drevja

Kranj, marca - Hortikultурno društvo Kranj prieja v soboto, 3. marca, ob 9. uri na Rupi pri Remičevih, pri Kmetu po domače, demonstracijo obrezovanja sadnega drevja. Obrezovanje drevja bo prikazal ing. Marko Babnik. Vabljeni so vsi člani Hortikulturnega društva in vsi, ki bi radi kaj več vedeli o pravilnem obrezovanju sadnega drevja.

D. D.

Vabilo v kraljestvo Zlatoroga

Društvo upokojencev iz Kranja vabi svoje člane in druge upokojence na zanimivo predavanje **Kraljestvo Zlatoroga**, ki bo v sredo, 7. marca, ob 17. uri v veliki dvorani društva. Predaval bo znani gorenjski planinec tovarš Jaka Čop. Vstopnine ni.

GORENJSKI GLAS

V četrtek, 8. marca, ob 19. uri bo v hotelu Grand Toplice na Bledu prva letošnja

Glasova preja

Voditelj Viktor Žakelj se bo na temo

Med kulturo in politiko

pogovarjal s podpredsednikom republiške konference Socialistične zveze, pesnikom in akademikom

Cirilom Zlobcem

ter pesnikom in urednikom

Jašo Zlobcem

Če želite sodelovati na zanimivem večeru in uživati ob dobri ponudbi hotela Toplice, nas pokličite po telefonu 21-860 (uredništvo) in rezervirali vam bomo mizo v restavraciji. Konzumacija je 100 dinarjev.

Uredništvo Gorenjskega glasa

Ponovitev predavanja Zvoneta Šeruge

V ponedeljek, 5. marca, ob 18. uri, bo v kinu Center v Kranju ponovitev potopisnega predavanja Zvoneta Šeruge o njegovi leto dni dolgi poti prek afriške celine. Predavanje bo ponovljeno tudi na Jesenicah in sicer 12. marca, ob 18. uri v kinu Železar.

Širok izbor kuhinj v DEKORU, Kranj, Koroška 35

Nekaj

6-mesečno obročno odplačevanje plačilo

kuhinje: Gore nje, Marles, Brest informacije po tel: 21-322

ISKRA ŽELEZNIKI
BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE

SAMO ŠE DANES PRIKAZ DELOVANJA ISKRNIH GOSPODINJSKIH APARATOV od 16. do 17. ure

ob 17. uri žrebanje

NAGRADNIH KUPONOV v blagovnici FUŽINAR!

Za vse izdelke ISKRE Železniki 20 % POPUST!

NEMOGOČE JE MOGOČE NEMOGOČE JE MOGOČE - NEMOGOČE JE MOGOČE